

Osobní bankrot - šance nového životního začátku a sociální stability

Eva Recová

Bakalářská práce
2014

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta humanitních studií

INSTITUT
MEZIOBOROVÝCH STUDIÍ BRNO

Univerzita Tomáše Bati
Institut mezioborových studií Brno
akademický rok: 2013/2014

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Eva RECOVÁ**
Osobní číslo: **H118641**
Studijní program: **B7507 Specializace v pedagogice**
Studijní obor: **Sociální pedagogika**

Téma práce: **Osobní bankrot- šance nového životního začátku
a sociální stability**

Zásady pro vypracování:

Zadané a zvolené téma bude zpracováno podle pokynů obsažených v materiálu IMS "Metodika psaní odborného textu a výzkum v sociálních vědách" (IMS 2009). Případně podle dalších materiálů, z nichž některé jsou obsaženy v literatuře připojené k tomuto studijnímu textu. Zejména bude dbáno na dodržování zásad publikační etiky a pravidel společenskovedního výzkumu. Průběžné výsledky práce budou pravidelně konzultovány s vedoucím bakalářské práce. S vědomím těchto zásad a po konzultaci s vedoucím bude práce zaměřena na:

- vymezení pojmu osobní bankrot
- hledání příčin neschopnosti splácet závazky
- předpoklady pro podání insolvenčního návrhu
- způsoby řešení oddlužení
- analýza sociálního statusu dlužníka po dobu trvání oddlužení

Součástí práce bude provedení výzkumu zaměřeného na případové studie konkrétních dlužníků.

Rozsah bakalářské práce:

Rozsah příloh:

Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná/elektronická**

Seznam odborné literatury:

Zákon č. 40/1964 Sb., občanský zákoník.

Zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád.

Zákon č. 182/2006 Sb., insolvenční zákon.

Bělohávek, A. J. Evropské a mezinárodní insolvenční právo komentář. Praha: C. H. Beck, 2007.

Dvořáková, Z. a kol. Slabikář finanční gramotnosti. Praha: COFET, 2009.

Hanousková, M., Koubová, Š., Němeček, L. Praktický průvodce návrhem na oddlužení.

České Budějovice: Jihočeská rozvojová o.p.s., 2010.

Kozák, J., Budín, P., Dadam, A., Pachel, L. Insolvenční zákon a předpisy související komentář. Praha: ASPI, a.s., 2008.

Kotoučová, J., a kol. Zákon o úpadku a způsobech jeho řešení komentář.

Praha: C. H. Beck, 2010.

Vrbková, L. Už nikdy dlužníkem. Praha: COFET, 2009.

Konkursní noviny. Brno: COOPER PRESS, s.r.o. ročník XV., č.2

Další literatura bude obsažena v Projektu bakalářské práce a průběžně doplňována během práce na tomto textu.

Vedoucí bakalářské práce:

PhDr. Alena Plšková

Katedra pedagogiky a psychologie

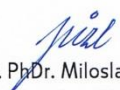
Datum zadání bakalářské práce:

11. listopadu 2013

Termín odevzdání bakalářské práce:

30. dubna 2014

V Brně dne 11. listopadu 2013

doc. PhDr. Miloslav Jůzl, Ph.D.
vedoucí ústavu

doc. PaedDr. Slavomír Laca, Ph.D.
vedoucí katedry

Prohlašuji, že

- beru na vědomí, že odevzdáním bakalářské práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby;
- beru na vědomí, že bakalářská práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému dostupná k prezenčnímu nahlédnutí, že jeden výtisk bakalářské práce bude uložen v příruční knihovně Fakulty humanitních studií Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně a jeden výtisk bude uložen u vedoucího práce;
- byl/a jsem seznámen/a s tím, že na moji bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 2 a 3 autorského zákona mohu užít své dílo – bakalářskou práci nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen připouští-li tak licenční smlouva uzavřená mezi mnou a Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně s tím, že vyrovnání případného přiměřeného příspěvku na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše) bude rovněž předmětem této licenční smlouvy;
- beru na vědomí, že pokud bylo k vypracování bakalářské práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tedy pouze k nekomerčnímu využití), nelze výsledky bakalářské práce využít ke komerčním účelům;
- beru na vědomí, že pokud je výstupem bakalářské práce jakýkoliv softwarový produkt, považují se za součást práce rovněž i zdrojové kódy, popř. soubory, ze kterých se projekt skládá. Neodevzdání této součásti může být důvodem k neobhájení práce.

Prohlašuji,

- že jsem na bakalářské práci pracoval samostatně a použitou literaturu jsem citoval. V případě publikace výsledků budu uveden jako spoluautor.
- že odevzdaná verze bakalářské práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

V Brně 5.9.2014

.....
podpis diplomanta

Dříve než se zítřek stane včerejškem, lidé často přehlédnou šance, které jim nabízí dnešek.

Čínské přísloví

Mé poděkování patří vedoucí bakalářské práce PhDr. Aleně Plškové za odbornou pomoc a ochotu, poskytnutou při zpracování této bakalářské práce.

Mé poděkování patří také nejbližším přátelům, rodině a především manželovi za trpělivost a podporu.

ABSTRAKT

Tato bakalářská práce se zabývá právním institutem insolvence v České republice, jejím možným řešením se zaměřením na oddlužení, které bývá označováno častěji „osobní bankrot“, jako jedno z východisek ze složité ekonomické a sociální situace. Teoretická část je věnována historii úpadkového práva, současné platné právní úpravě, umožňující řešit problém finanční situace, principy a zásady insolvenčního řízení, předluženost a příčiny předlužení, možnosti sociální pedagogiky. Cílem této bakalářské práce je snaha o přiblížení této problematiky široké veřejnosti jako možného řešení nepříznivého sociálního statusu a upozornění na možná rizika, která se mohou v průběhu insolvenčního řízení vyskytnout. Praktická část se zabývá kazuistikou s analýzou podaných insolvenčních návrhů a jejich projednáním insolvenčním soudem.

Klíčová slova: exekuce, pohledávka, dlužník, dluh, insolvenční návrh, soud, spis, věřitel, insolvenční správce, insolvenční řízení, insolvenční rejstřík.

ABSTRACT

This thesis deals with the legal institution of insolvency in the Czech Republic, its possible solutions with a focus on debt reduction, which is often called "personal bankruptcy", as one of the bases of the difficult economic and social situation. The theoretical part is devoted to the history of bankruptcy law, the current applicable legislation allowing solve the problem of the financial situation, the principles and rules of insolvency proceedings, causes of over-indebtedness and over-indebtedness, the possibility of social pedagogy. The aim of this thesis is to try to approach this issue to the general public as possible to address the negative social status and alerts to potential risks that may arise during the insolvency proceedings occur. The practical part deals with the analysis of case reports submitted insolvency proposals and their consideration by the insolvency court.

Keywords: execution, debt, debtor, debt, insolvency petition, the court file, creditor, bankruptcy trustee, insolvency proceedings, the insolvency register.

Prohlašuji, že odevzdaná verze bakalářské práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

OBSAH

ÚVOD	10
I TEORETICKÁ ČÁST	12
1 HISTORIE ÚPADKOVÉHO PRÁVA NA NAŠEM ÚZEMÍ	13
1.1 VÝVOJ RAKOUSKÉHO KONKURNÍHO PRÁVA	14
1.2 KONKURNÍ PRÁVO V ČESKOSLOVENSKÉ REPUBLICE.....	15
1.3 ZÁKON O KONKURSU A VYROVNÁNÍ A JEHO VÝVOJ	17
Příprava insolvenčního zákona.....	18
1.4 ZÁSADNÍ NOVELY INSOLVENČNÍHO ZÁKONA PO NABYTÍ JEHO ÚČINNOSTI.....	19
2 SOUČASNÁ PRÁVNÍ ÚPRAVA INSOLVENČNÍHO ŘÍZENÍ	22
2.1 INSOLVENČNÍ ZÁKON	22
2.2 VYMEZENÍ ZÁKLADNÍCH POJMŮ	23
Insolvenční řízení	23
Průběh insolvenčního řízení	24
Zahájení insolvenčního řízení	25
Moratorium.....	26
2.3 ROZHODNUTÍ O ÚPADKU	27
Přihlášení pohledávek.....	28
Přezkum přihlášených pohledávek	29
Rozhodnutí způsobu řešení úpadku dlužníka.....	30
3 PRINCIPY A ZÁSADY INSOLVENČNÍHO ŘÍZENÍ	32
3.1 ŘEŠENÍ ÚPADKU NEBO HROZÍCÍHO ÚPADKU.....	33
Insolvenční správce	34
Insolvenční rejstřík	36
Doručování v insolvenčním řízení	36
Majetková podstata.....	37
4 ÚPADEK A ZPŮSOBY JEHO ŘEŠENÍ	40
4.1 ÚPADEK VE FORMĚ PŘEDLUŽENÍ	40
Hrozící úpadek	41
Způsoby řešení úpadku.....	41
4.2 REORGANIZACE.....	41
Reorganizační plán	42
Skončení reorganizace.....	42
Přeměna reorganizace v konkurs.....	43
4.3 KONKURS	43
Činnost insolvenčního správce	44
Zpeněžení majetkové podstaty	45
Postavení věřitelů a věřitelské orgány.....	45
Nezajištění věřitelé	46
Zrušení konkursu	47
4.4 NEPATRNÝ KONKURS	47
4.5 ODDLUŽENÍ	48
Náležitosti návrhu na povolení oddlužení	49

Zamítnutí návrhu na povolení oddlužení.....	50
Odmítnutí návrhu na povolení oddlužení.....	50
Schválení oddlužení	50
Oddlužení zpeněžením majetkové podstaty	51
Oddlužení plněním splátkového kalendáře	51
Splnění oddlužení a osvobození dlužníka od placení pohledávek	52
4.6 PODROBNÝ PŘEHLED NÁRŮSTU INSOLVENČNÍ AGENDY V LETECH 2008 - 2012.....	54
5 MOŽNOSTI SOCIÁLNÍ PEDAGOGIKY	62
5.1 SOCIÁLNÍ PEDAGOGIKA	62
5.2 NOVÉ DRUHY NEROVNOSTÍ	64
5.3 STÁTNÍ DOTACE BYZNYSU S CHUDOBOU	64
5.4 SOCIÁLNÍ VYLOUČENÍ	65
5.5 FINANČNÍ GRAMOTNOST.....	66
II PRAKTICKÁ ČÁST	70
6 VLASTNÍ VÝZKUM.....	71
6.1 ZÁKLADNÍ POJMY	71
Insolvenční spis.	71
6.2 POUŽITÉ METODY ZPRACOVÁNÍ.....	72
6.3 KAZUISTIKA	73
6.4 ZÁVĚR VÝZKUMU	88
7 ZÁVĚR.....	89
SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	91
SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK.....	94
SEZNAM OBRÁZKŮ	95
SEZNAM TABULEK	96
SEZNAM PŘÍLOH.....	97

ÚVOD

Téma bakalářské práce „Osobní bankrot- šance nového životního začátku a sociální stability“ se zabývá problematikou úpadku, způsoby a možnostmi jeho řešení. Toto téma považuji za aktuální vzhledem ke stále stoupající zadluženosti obyvatel naší země, tak právě vzhledem k stále většímu počtu dlužníků, kteří využili zákonné možnosti řešit svoji nepříznivou ekonomickou a sociální situaci a podali návrh na zahájení insolvenčního řízení spojeného s návrhem na povolení oddlužení u věcně příslušného soudu, častěji též nazývaným „osobní bankrot“.

S insolvenčními spisy dlužníků, za kterými nelze nevnímat osudy konkrétních lidí, denně pracuji jako vyšší soudní úředník v rámci rozhodující a dohlédací činnosti insolvenčního soudu. Mohu tak přispět vlastními poznatky z několikaleté praxe a přiblížit tuto problematiku z profesního pohledu, upozornit na možné překážky před i během probíhajícího insolvenčním řízení.

Od doby účinnosti insolvenčního zákona, tedy od 1. ledna 2008, dochází každý rok k podstatnému nárůstu insolvenčních případů, kdy naprostou většinu tvoří návrhy na povolení oddlužení. Problematika tzv. „osobního bankrotu“ se dostává stále více do povědomí a této možnosti využívá více osob, také manželů a tedy domácností. Na možnost využít institutu osobního bankrotu můžeme pohlížet ze dvou rovin. Pro dlužníka je osobní bankrot jediným legálním řešením, kdy není schopen včas hradit své peněžité závazky, kterých se nelze domoci jinak, než postupem daným insolvenčním zákonem. Dlužník má naději vyřešit tíživou finanční situaci, zbavit se dluhů a vést v budoucnu běžný život bez obav z exekucí. Druhou rovinou je pozice věřitele, pro něhož je naděje na vymožení alespoň částečného plnění pohledávky dlužníkem, je-li objektivně zřejmé, že dlužník bude schopen své závazky uhradit. Pro věřitele je zpravidla výhodnější obdržet v kratším časovém horizontu alespoň část své pohledávky, než v dlouhém neúspěšně vymáhat celou pohledávku, často s vysokými náklady na realizaci.

Vztah mezi studovaným oborem Sociální pedagogiky a zvoleným tématem bakalářské práce spatřuji především v prevenci předcházet situacím, které by vedly k úpadku dlužníka. Pokud již však tato situace nastala, je potřeba ji rozumně a co nejefektivněji řešit, neboť hlavním zamýšleným významem oddlužení je zejména zaměření právě na jeho sociální efekt, který je prvořadým před efektem ekonomickým. Smyslem oddlužení je poskytnout dlužníkovi pevný bod, aby se neutápěl v dalších dlužích a umožnit druhou šanci na nový

začátek, kdy se předpokládá, že využitím této šance bude již dostatečně poučen. Sociální pedagogika je tak nástrojem, jehož prostřednictvím je možné široké veřejnosti ukázat, kde hledat pomoc, kde nalézt potřebné informace a prohloubit související obecné znalosti, jak být opatrnější při uzavírání závazků.

Cílem bakalářské práce skrze optiku sociální pedagogiky bylo poukázat především na sociální aspekt osobního bankrotu a upozornit na některé důležité rozhodné momenty, neboť insolvenční řízení se řídí přesně stanoveným postupem podle insolvenčního zákona a dlužníkovi kromě jeho ochrany, vznikne samozřejmě řada povinností. Může se nám tedy jevit, že podmínky a povinnosti jsou přísné, ale tyto postupy jsou přijatelnější, než dlouhodobé nezvládnání tíživé ekonomické a sociální situace, které jsou, pomineme-li jiné sociálně patologické jevy vyskytující se v naší společnosti, častou příčinou krize partnerů či manželů a mohou být příčinou rozpadu celé rodiny. Teoretická část práce obsahuje historii právní úpravy úpadku a jeho řešení, vývoj až po současnou aktuální právní úpravu, přiblížení průběhu insolvenčního řízení, způsoby jeho řešení a vysvětlení základních pojmů. Praktická část obsahuje konkrétní insolvenční kauzy dlužníků, na kterých lze demonstrovat okolnosti, které vedly dlužníky k podání insolvenčního návrhu a řešení úpadku soudní cestou jako možnost řešení vymanit se tzv. „dluhové pasti“.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 HISTORIE ÚPADKOVÉHO PRÁVA NA NAŠEM ÚZEMÍ

Zemím s tržní ekonomikou je vlastní a platí, že nejdůležitějším nástroj jejího rozvoje je svobodná soutěž podnikatelských subjektů. Jak jsou tyto země vyspělé ekonomicky lze pohlížet také z toho, jak se chovají k subjektům, které v tomto soutěžním prostředí neuspěly. Nastavená kritéria jednání k neúspěšným účastníkům hospodářské soutěže chrání nejen základní pravidla těchto „úpadců“, ale rovněž těch, kteří velmi často jako věřitelé nesou právě následky neúspěchu svých dlužníků.¹

Ekonomickým zhroutením se zabývalo již římské právo, neboť dodnes používaný termín „konkurs“ pochází z latinského termínu *concursum creditorium* a naznačuje, že jde o souběh věřitelů, který probíhá formou přihlašování pohledávek, s cílem uspokojení z konkursní podstaty. Význam slov konkurs spočívá jednak ve skutečnosti, že jde o řízení, ale také vyjadřuje rovněž podstatu řízení, místo termínu **konkurs** se také někdy užívá termín **úpadek**.²

Důvodová zpráva právní úpravy konkursního řízení mezi dvěma světovými válkami, měl se pojem úpadek stát součástí oficiálního názvu právní úpravy, nestalo se tak z důvodu, že již byl vžitý pojem konkurs, ale hlavně proto, že pojem úpadek klade důraz ne na řízení a jeho podstatu, ale vyhodnocuje zejména a především hospodářský stav dlužníka, tedy stav, který je podnětným pro konkursní či vyrovnací řízení.³

V minulosti někdy namísto pojmu konkurs používalo slova „*krida*“ (*cridare*, italsky *gridare*- veřejně vyvolávat), popřípadě „*falliment*“ též italského původu, ve středověku zřídka používané německému „*Gantprocess*“, či rovněž italskému „bankrot“ (*banco roto*-rozbitý stůl, neboť peněžníkovi, jenž udělal úpadek, byl jeho stůl rozbit). I u těchto výrazů je možné poukázat na stejné významové omezení jako v případě termínu „úpadek“.⁴

Pojem vyrovnání v názvu zákona č. 328/1991 Sb., o konkursu a vyrovnání, byl v českých zemích zaveden zákonem (č. 64/1931 Sb. z. a n.), a nahradil tak užívaný termín narovnání

---

¹ KOZÁK, J., BUDÍN, P., DADAM, A., PACHL, L. *Insolvenční zákon a předpisy související, Nařízení rady (ES) o úpadkovém řízení*, Komentář ASPI, a.s., 2008, 903 s., ISBN 978-80-7357-375-1, s. IX

² KOZÁK, J., BUDÍN, P., DADAM, A., PACHL, L. *Insolvenční zákon a předpisy související, Nařízení rady (ES) o úpadkovém řízení*, Komentář ASPI, a.s., 2008, 903 s., ISBN 978-80-7357-375-1, s. IX

³ HORA, V. *Řády konkursní, vyrovnací a odpůrcí*. Praha: Československý kompas, 1931, s. 19, 20

⁴ KOZÁK, J., BUDÍN, P., DADAM, A., PACHL, L. *Insolvenční zákon a předpisy související, Nařízení rady (ES) o úpadkovém řízení*, Komentář ASPI, a.s., 2008, 903 s., ISBN 978-80-7357-375-1, s. IX

který označuje institut vedoucí k zániku závazku. Jazykově je ovšem novější termín méně výstižný, neboť může vzbuzovat zavádějící dojem, že závazky dlužníka jsou v rámci procesu označeného jako „vyrovnání“ uhrazeny úplně.⁵ Dlužníkem neuhrazené části jeho závazků však ve skutečnosti zanikají.⁶

1.1 Vývoj rakouského konkursního práva

Právo úpadkové má na našem území celkem dlouhou tradici. První snahy o vytvoření samostatného konkursního řádu můžeme časově umístit do poloviny třicátých let 18., kdy byl vydán reskript, který měl nahradit platnost *kridálních* (úpadkových) ustanovení „Novell a předpisů na ně navazujících“. Některé normy konkursního práva obsahoval také rakousko-český směnečný řád z roku 1763 a výčet nejstarších konkursních předpisů uzavíral Obecný konkursní řád josefínský z roku 1781, kterým se souběžně vydala nová etapa dalšího formování konkursního práva. Josefínský konkursní se potýkal hlavně s problémy zdlouhavosti a vysokým nákladům, nezbytností pak byla příprava jeho změn, které vedly ve druhé polovině devatenáctého století k přijetí konkursního řádu číslo 1/1869 ř. z., který měl zčásti oporu pruského konkursního řádu:

- princip univerzality, pouze zčásti, ne zcela důsledně,
- řízení bylo postaveno na zásadě stejného nakládání s věřiteli „*par conditio creditorum*“, dělení na skupiny a třídy,
- majetek, jenž měl sloužit k uspokojení věřitelů, byl odňat dlužníkovi a svěřen správci,
- byla stanovena informační a ediční povinnost dlužníka,
- řízení se dělilo na dvě části; zahajovací část řízení, následně, v případě kladného závěru, následovalo vlastní konkursní řízení,
- věřitelský výbor byl obligatorní,
- existovalo více opravných prostředků, od konkursního komisaře se mohlo jít ke konkursnímu soudu, dále na vrchní soud a pak na Nejvyšší soudní dvůr.

---

⁵ KOZÁK, J., BUDÍN, P., DADAM, A., PACHL, L. *Insolvenční zákon a předpisy související, Nařízení rady (ES) o úpadkovém řízení*, Komentář ASPI, a.s., 2008, 903 s., ISBN 978-80-7357-375-1, s. X

⁶ SCHELLEOVÁ, I. a kol. *Konkursy a vyrovnání*, 2. Doplněné vydání, Eurolex Bohemia, Praha, 2004 s. 46-48

V letech 1913 až 1914 se začalo pracovat na nové úpravě konkursního řádu a současně byl připravován návrh zákona o nuceném vyrovnání mimokonkursním. Oba předpisy byly vydány císařským nařízením. Mimokonkursní nucené vyrovnání převzal i zákon číslo 64/1991 Sb. Potřeba další reformy konkursního práva na počátku dvacátého století přinesla některá nařízení, kterými se zavedl řád konkursní, vyrovnací a odpůrcí. Tato právní úprava právě s sebou přinesla zvláštní, proti konkursnímu řádu technicky samostatný vyrovnací řád, který obsahoval předpisy k vyrovnání mimo konkurs a některá ustanovení trestního práva souvisejících s konkursem.⁷

1.2 Konkursní právo v Československé republice

Rakouský konkursní řád z roku 1914 včetně uherského a obou vyrovnávacích řádů byl převzat recepčním zákonem číslo 11/1918 Sb. a stal se tak součástí československého právního řádu až do roku 1931, poté již nabyt účinnosti zákon číslo 64/1931 Sb., kterým byly vydány řady konkursní, vyrovnací a odpůrcí.

Jedním ze stěžejních cílů nové úpravy bylo odstranění dvojakosti, jinak řečeno byla sjednocena na území celé republiky jednotná úprava. V Československé republice platilo pro Čechy, Moravu a Slezsko, právě dříve zmiňované císařské nařízení číslo, ale pro Slovensko a pro Podkarpatskou Rus platil Konkurzný zákon z roku 1881 samostatný Vyrovnací řád z roku 1915. Poměrně velký časový odstup těchto obou úprav a tehdejší hospodářské poměry přiměly vládu Československé republiky, aby se obě existující konkursní práva prioritně sjednotila.⁸

Právní úprava konkursního zákona začala být připravována počátkem dvacátých let minulého století a pro výchozí základ byl použit konkursní řád z roku 1914. Lépe se osvědčil než konkursní zákon platící na Slovensku, který ještě vedle konkursu obecného měl speciální předpisy o kupeckém konkursu. Smyslem nové právní úpravy bylo omezení práv věřitelů, obsažených zase v uherské právní úpravě, rozšíření pravomocí konkursního soudu a soudního komisaře. Rovněž zde byla snaha o odstranění problémů předchozích právních úprav týkajících se velmi rozdílu v délce konkursního řízení probíhajících

---

⁷ KOZÁK, J., BUDÍN, P., DADAM, A., PACHL, L. *Insolvenční zákon a předpisy související, Nařízení rady (ES) o úpadkovém řízení*, Komentář ASPI, a.s., 2008, 903 s., ISBN 978-80-7357-375-1, s. XI

⁸ KOZÁK, J., BUDÍN, P., DADAM, A., PACHL, L. *Insolvenční zákon a předpisy související, Nařízení rady (ES) o úpadkovém řízení*, Komentář ASPI, a.s., 2008, 903 s., ISBN 978-80-7357-375-1, s. X

v českých zemích a stejně tak probíhajících na území bývalých Uher. Pro ilustraci pár údajů: v českých zemích přesáhlo konkursní řízení délku tři roky ve 14,2% případů, kdežto na Slovensku a Podkarpatské Rusi to bylo v 50 %, stejně tak v českých zemích bylo nepoměrně příznivější rozdělení výtěžku konkursní podstaty věřitelům.

Osnova nového zákona č. 64/1931 Sb. použila systematiku konkursního řádu z roku 1914, která spočívala rozdělení na konkursní právo hmotné a formální a také texty většiny ustanovení, která se osvědčila v praxi. Po pečlivé a promyšlené přípravě byl první návrh k posouzení ze strany zájmových korporací, úřadů, soudů a odborníků rozeslán ministerstvem spravedlnosti v roce 1927. Konečné znění zákona bylo přijato senátem Národního shromáždění na schůzi konané dne 27. 3. 1931.⁹

Nový zákon významně rozšířil pravomoci konkursního komisaře, který dozíral nad činností orgánů konkursního řízení a zasahoval do řízení i samostatně. Pro urychlení řízení bylo do jeho pravomoci zakotveno také rozhodování o věcech, které předtím náležely do pravomoci konkursního soudu. Po novele zůstala konkursnímu soudu pravomoc k prohlášení konkursu, ustanovení konkursního komisaře a správce majetkové podstaty, dozor nad činností konkursního komisaře a rozhodnutí o skončení konkursního řízení. Lze tedy najisto postavit, že konkursní, vyrovnací a odpůrcí řád z roku 1931 se v dobových poměrech osvědčil jako norma moderní a pokroková.

Další vývoj českého úpadkového práva byl přerušen násilně přetržen v roce 1951, kdy byl platný zákon zrušen zákonem číslo 142/1950 Sb., novým občanským soudním řádem, který zavedl institut takzvané „exekuční likvidace“ v ustanoveních § 570 a § 605 jako exekučního prostředku, spočívajícího v prodeji veškerého majetku dlužníka. V občanském soudním řádu z roku 1963 v ustanovení § 352 až § 354 týkající se likvidace majetku byl i tento institut nahrazen. Zůstal tak v podstatě už jen pouhý název, a to z jediného důvodu- reciprocitě potřebné pro konkursní řízení v zahraničí.¹⁰

---

⁹ VOSKA, J. *Konkursní, vyrovnací a odpůrcí řády*. 1 svazek, Linhart & Pekárek, Praha 1931, s. V-VI

¹⁰ KOZÁK, J., BUDÍN, P., DADAM, A., PACHL, L. *Insolvenční zákon a předpisy související, Nařízení rady (ES) o úpadkovém řízení*, Komentář ASPI, a.s., 2008, 903 s., ISBN 978-80-7357-375-1, s. XII

1.3 Zákon o konkursu a vyrovnání a jeho vývoj

Než došlo k opětovnému zavedení konkursního a vyrovnacího řízení (v podobě jak jej můžeme v základních obrysech a východiscích znát dnes) v naší zemi až po více než čtyřiceti letech v důsledku politických a ekonomických změn novým zákonem číslo 328/1991 Sb., o konkursu a vyrovnání. Původní text pochopitelně nezapře, že jeho inspirační zdroj byla úprava úpadkového práva obsažená v zákoně číslo 64/1931 Sb., vždyť byl na svou dobu moderním právním předpisem, avšak vzhledem ke změnám, k nimž došlo za uplynulá desetiletí v hospodářské oblasti nejen v naší zemi, lze zákon koncipovaný podle jeho základů na počátku devadesátých let dvacátého století vyhodnotit jako myšlenkově zastaralý v možnostech rychlého a účinného projednání konkursů, kde je větší množství věřitelů, málo vyhovující současné praxi.¹¹

Zákon o konkursu a vyrovnání nabyl účinnosti dnem 1. října 1991 a jeho ustanovení nahradila § 352 až 354 občanského soudního řádu, které k tomuto datu tak představovaly jedinou právní úpravu úpadku v českém (respektive v československém právním řádu), je proto zcela pochopitelné, že vzhledem k tehdejší socialistické ekonomice a politice diktované komunistickou stranou, nebyla tato předmětná ustanovení prakticky použita. Můžeme tedy oprávněně tvrdit, že ke znovuzrození českého úpadkového práva došlo dnem, kdy nabyl účinnosti **zákon číslo 328/1991 Sb., o konkursu a vyrovnání**.

Nový zákon o konkursu a vyrovnání, samozřejmě důsledkem přetržky více než čtyřicet roků, prošel od své účinnosti v roce 1991 až do konce roku 2007 dohromady 29 změnami, ať už formou přímých nebo nepřímých novelizací, včetně změn prostřednictvím *nálezů* Ústavního soudu České republiky. Poslední novelu tohoto zákona (zákonem z roku 2005) si vyžádala nutnost úpravy a postupů týkajících se úpadku bank, spořitelních a úvěrových družstev, zahraničních bank a osob oprávněných vydávat elektronické peněžní prostředky podnikajících na našem území, tedy v České republice. Tato novela se dotýkala tuzemských i zahraničních subjektů z této ekonomické oblasti činnosti. Ustanovení zákona o konkursu a vyrovnání se tak přiblížila více normativům Evropské unie.¹²

---

¹¹ KRČMÁŘ, Z. *Zákon o konkursu a vyrovnání ve znění zákona č. 105/2000 Sb., s poznámkami a judikaturou*, IFEC s.r.o., Praha 2000, ISBN 80-86412-6, s. I

¹² KOZÁK, J., BUDÍN, P., DADAM, A., PACHL, L. *Insolvenční zákon a předpisy související, Nařízení rady (ES) o úpadkovém řízení*, Komentář ASPI, a.s., 2008, 903 s., ISBN 978-80-7357-375-1, s. XIII

Příprava insolvenčního zákona

Na základě dalšího ekonomického vývoje a legislativních změn bylo patrné, že změny a novelizace platné právní úpravy již nestačí a je potřeba zcela nový zákon. O nové právní úpravě a její možné koncepci již začalo uvažovat v roce 2002 Ministerstvo spravedlnosti České republiky. Ministerstvo sestavilo dvacetičlennou komisi, kde jedním z hlavních expertů a také vůdčí osobností tohoto kolektivu byl soudce Nejvyššího soudu České republiky JUDr. Zdeněk Krčmář. Rozsáhlé teze k připravovanému novému zákonu procházely rovněž dlouhou veřejnou diskusí, podstatné myšlenky našly uplatnění v podobě insolvenčního zákona. Avšak vyhrocená politická situace a předčasné volby, které pak logicky následovaly, způsobily, že práce na paragrafovém znění byly na nějaký čas odloženy.

Pozdějším impulsem k dalším rozsáhlým diskusím o insolvenčním zákoně o jeho nutnosti a možné formě, vyvolaly snahy tehdejšího ministra spravedlnosti a místopředsedy vlády vytvořit i pro ekonomiku zcela novou komplexní právní úpravu. Obě tyto koncepce si byly blízké, lišily se odlišnostmi řešením některých dílčích otázek, například o postavení oddělených věřitelů, o významu reorganizace či institutu vyrovnání.

O akceptaci jednoho či druhého návrhu se vedly dlouhé politické diskuse, až byl nakonec přijat kompromis představovaný vládním návrhem zákona, který byl předložen zákonodárnému sboru a ten jej následně schválil. **Sbírka zákonů** zákon o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon) publikovala pod číslem 182/2006, s účinností od 1. července 2007, nicméně ještě předtím, než došlo k jeho účinnosti, byly zde novelizace:

- zákon číslo 312/2006 Sb., o insolvenčních správcích, který upravil ustanovení § 21 odst. 2 insolvenčního zákona, kdy se zúžil okruh osob, vykonávat tuto funkci; zohlednil zánik Komise pro cenné papíry a s převedením působnosti na ČNB,
- zákon číslo 108/2007 Sb., posunul účinnost insolvenčního zákona na nový termín 1. 1. 2008, důvod tohoto kroku byla skutečnost, že obdobně jak v případě některých přechodných ustanovení přijatých poslaneckou sněmovnou Parlamentu České republiky, zde byla absence připravenosti insolvenčního rejstříku, příslušné soudy nebyly rovněž připraveny ani po stránce softwarové a hardwarové, s nefunkčním insolvenčním rejstříkem,

- zákon číslo 296/2007 Sb., kterým se mění insolvenční zákon a další zákony v souvislosti s jeho přijetím (tzv. „doprovodný zákon“).

Z úprav provedených tímto doprovodným zákonem můžeme poukázat zejména na ustanovení § 97 odst. 2 insolvenčního zákona, které zpřísňuje formální náležitosti návrhu na zahájení insolvenčního řízení, které bylo motivováno snahou omezit možnosti zneužití tohoto návrhu na zahájení insolvenčního řízení ekonomickou šikanou.

Takový návrh podaný prostřednictvím e-mailu neověřeným podpisem, by vyvolal účinky spojené se zahájením insolvenčního řízení, a mohl by být podán kýmkoliv a pochopitelně anonymně. V případě šikanozního návrhu (neoprávněného) na zahájení insolvenčního řízení by pak neměl dlužník reálnou možnost proti takovému navrhovateli insolvenčního návrhu dosáhnout náhrady škody, která by mu vznikla neoprávněně vedeným insolvenčním řízením; dále došlo k přeformulování definice podmínek pro povolení reorganizace, původní nejednoznačná definice ekonomických a personálních předpokladů pro povolení reorganizace byla po novelizaci upřesněna tak, aby obě podmínky uvedené v ustanovení § 316 odst. 4 musely být splněny kumulativně; ustanovení § 432: přechodná ustanovení byla doplněna o tři odstavce, které upravovaly pro rok 2008 postupy vztahující se k insolvenčnímu rejstříku, který v prvním roce účinnosti insolvenčního zákona neplnil všechny funkce předpokládané zákonem (běh lhůty pro vydání vyhlášky o zahájení řízení, zveřejnění celých spisů insolvenčních soudů a údaj o charakteru nezveřejněné informace ze spisu insolvenčního soudu.¹³

1.4 Zásadní novely insolvenčního zákona po nabytí jeho účinnosti

Insolvenční zákon nabyl účinnosti, avšak vyvstala nutnost přijetí dalších novelizací, z nichž je třeba zmínit především ty, které měly zásadní charakter. Jednou z nich byla novela, kterou připravila vládní skupina NERV, publikovaná ve Sbírce zákonů pod číslem 217/2009 Sb. (účinnost 20. 7. 2009) a měla za úkol především připravit úpravu úpadkového práva na vyvstalou hospodářskou krizi v roce 2009. Na přechodnou dobu, tedy do 31. 12. 2011, byla zrušena povinnost podnikatelských subjektů podat na sebe insolvenční návrh v případě předlužení. Byla omezena možnost zápočtů směrem

---

¹³ KOZÁK, J., BUDÍN, P., DADAM, A., PACHL, L. *Insolvenční zákon a předpisy související, Nařízení rady (ES) o úpadkovém řízení, Komentář ASPI*, a.s., 2008, 903 s., ISBN 978-80-7357-375-1, s. XVI-XVII

k dlužníkovi, v reorganizaci coby sanační způsob řešení úpadku podnikatelských subjektů posílili své postavení věřitelé, kteří získali možnost odejmout dlužníkovi přednostní právo sestavení reorganizačního plánu a v případě reorganizace předpřipravené výrazně ovlivnit výběr insolvenčního správce. Pro způsob řešení úpadku subjektů nepodnikatelských, byly přijaty změny, jejichž úkolem bylo větší zpřístupnění institutu oddlužení širší veřejnosti. Dlužník nově získal možnost snížit své splátky, pokud o to písemně požádá, při plnění oddlužení splátkovým kalendářem. Realizace oddlužení ve formě splátkového kalendáře pak byla zcela svěřena do kompetence osoby insolvenčního správce, toto dlužníkům výrazně „odlehčilo“. Popěrný úkon dlužníka a jeho účinky byly rozšířeny také na oddlužení, kdy plnění oddlužení bylo řešeno zpeněžením majetku dlužníka. Zajištění věřitelé také dostali možnost samostatného rozhodnutí, zda v případě řešení úpadku dlužníka oddlužením bude jejich zjištěná zajištěná pohledávka uspokojena, nebo jestli se jí proces oddlužení vůbec nedotkne.

Druhou je tzv. nálezová novela, publikovaná pod číslem 69/2011 Sb. (účinnost 31. 3. 2011) jejíž původ spočívá v rozhodnutí Ústavního soudu České republiky, spisová značka PI ÚS 14/10 ze dne 1. 7. 2010 a publikováno pod číslem 241/2010 Sb. Změna spočívala v přiznání práva věřiteli, aby mohl popřít pohledávku jiného věřitele. Tento popěrný úkon nemá dle této novely vliv na rozsah hlasovacích práv popřeného věřitele a nemá ani účinky, pokud je řešením úpadku dlužníka reorganizace, přesto jde o vcelku výrazný zásah do rámce koncepce insolvenčního zákona. S tímto souvisí úprava pasivní legitimace pro incidenční spory v případě popěrného úkonu dlužníka při řešení úpadku dlužníka reorganizací či oddlužením. Stejně tak důležitá byla úprava odpovědnosti věřitele za úspěšně popřenou pohledávku. Možná sankce za úspěšně popřenou pohledávku se nyní řeší v incidenční žalobě, kterou může podat insolvenční správce, výše případné sankce uložené věřiteli je otázkou rozhodovací činnosti insolvenčního soudu, případně odvolacího soudu. Zákon číslo 334/2012 Sb. (účinnosti 1. 11. 2012) včlenil do textu další ustanovení, která měla ještě více znesnadnit zneužívání insolvenčního řízení v konkurenčním boji mezi podnikatelskými subjekty.¹⁴

---

¹⁴ KOZÁK, J., BUDÍN, P., DADAM, A., PACHL, L. *Insolvenční zákon a předpisy související, Nařízení rady (ES) o úpadkovém řízení*, Komentář 2. vydání, Wolters Kluwer ČR, a.s., 2013, ISBN 978-80-7357-243-3, s. 1272

Poslední rozsáhlá novelizace insolvenčního zákona (účinná od 1. 1. 2014), kterou připravila expertní skupina Ministerstva spravedlnosti České republiky, přinesla další zásadní změny, jako reakci na aplikaci insolvenčního zákona v praxi. Například nově o povolení oddlužení mohou požádat OSVČ, což předchozí úprava zákona sice umožňovala, ale výslovně v zákoně uvedeno nebylo, vycházelo se pouze z některých rozhodnutí a i judikatura soudů se vzájemně odlišovala, bylo to příliš složité a málo využívané. Další zásadní změnu přineslo, že návrh na oddlužení, pokud jej podává pouze jeden z manželů, nemusí již být podepsán druhým manželem. Dále bylo zakotveno, že manželé mohou nově podat společný návrh na povolení oddlužení manželů, na rozdíl od předchozí úpravy, kdy návrh musel podat zvlášť a žádat soud o spojení obou řízení.¹⁵

---

¹⁵ Expertní pracovní skupina pro insolvenční právo. *Insolvenční zákon* [online]. 2014 [cit. 2014-02-26]. Dostupné z: <http://insolvencni-zakon.justice.cz/expertni-skupina-s22/expertni-skupina.html>

2 SOUČASNÁ PRÁVNÍ ÚPRAVA INSOLVENČNÍHO ŘÍZENÍ

2.1 Insolvenční zákon

Dnem 1. 1. 2008 nabyl účinnosti zákon číslo 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon) a nahradil tak zákon číslo 328/1991 Sb., o konkursu a vyrovnání. To znamená, že od 1. ledna 2008 se zahájená řízení od tohoto data aplikuje insolvenční zákon a pro řízení zahájená před tímto datem dále platí původní zákon o konkursu a vyrovnání.

Jaký byl hlavní cíl pro vytvoření zcela nového zákona? Především potřeba větší transparentnosti, předvídatelnosti úpadkového řízení, nutnost posílit postavení věřitelů, rovněž motivovat dlužníka, aby se snažil řešit svůj úpadek včas, s možností sanace dlužníka tam, kde je to vhodné a celkově zrychlit a zefektivnit toto řízení.¹⁶

Insolvenční zákon se od předešlé právní úpravy obsažené v zákoně o konkursu a vyrovnání (ve znění pozdějších novelizací) pochopitelně výrazně odlišuje, neboť vychází ze zcela jiných kritérií a nebylo již možné přihlížet k dosavadnímu výkladu a ustálené judikatuře. Tyto důvody byly hlavním impulsem a motivací pro ministra spravedlnosti v roce 2007 k ustanovení **stálé expertní pracovní skupinu pro insolvenční právo** jako poradního orgánu zaměřujícího se na komplexní pravidelné vyhodnocování v praxi nově zavedených institutů v oblasti insolvenčního práva. Expertní pracovní skupina pro insolvenční právo, jejíž složení je proměnlivé, tvoří kromě zástupců z Ministerstva spravedlnosti a justice, také zástupci akademické obce, a ekonomické a rovněž obchodní oblasti. Rozmanitost takové zastoupení předpokládá široký konsensus v názorech a otázkách týkajících se insolvenčního práva. Činnosti sekretariátu této skupiny má na starosti analytický odbor. Stěžejní úkol expertní skupiny je participace na tvorbě legislativy v oblasti insolvenčního práva, akceptace doporučení k aktuálním výkladovým otázkám a následné aplikování v praxi. Význam expertní skupiny pro insolvenční právo spočívá v tom, že přispívá ke

---

¹⁶ Insolvenční právo. *Insolvenční zákon* [online]. 2014 [cit. 2014-02-26]. Dostupné z: <http://insolvencni-zakon.justice.cz/obecne-informace/insolvencni-pravo.html>

sjednocování výkladové praxe formou publikování nezávazných výkladových stanovisek, které musí být dle stanov přijaty alespoň 2/3 většinou všech členů této expertní skupiny.¹⁷

2.2 Vymezení základních pojmů

Insolvenční řízení

Z obecného hlediska insolvenční řízení je zvláštním soudním řízením, jehož předmětem je projednání úpadku dlužníka a jeho řešení.

V České republice termín „insolvenční řízení“ znamená soudní řízení podle insolvenčního zákona, kde jsou přesně stanoveny zásady, na nichž toto řízení spočívá a jimiž se řídí. Patří sem spravedlnost, rychlost, ekonomičnost a v neposlední řadě to, aby, způsob vedení řízení vedl k dosažení nejvyššího možného uspokojení věřitelů, ochrana jejich práv nabytých v dobré víře, ale také současně i povinnost věřitelů zdržet se takového jednání, které by směřovalo k uspokojení jejich pohledávek mimo insolvenční řízení.

Charakteristickým rysem insolvenčního řízení je to, že spojuje v sobě jak prvek nalézacího řízení a současně prvek vykonávacího řízení. Aby insolvenční řízení mohlo začít a následně probíhat, není nutný žádný exekuční titul. Předpoklad splnění podmínek proto toto řízení je zkoumán v jeho rámci a následnou realizací potřebných opatření a rozhodnutí. Toto je vázáno na určité situace, které vyžadují, aby tomu byly také přizpůsobeny procesní zásady a hmotněprávní principy.

Cíl insolvenčního řízení spočívá v dosažení co nejobjektivnějšího majetkového uspořádání mezi větším množstvím subjektů a překonání této situace tzv. sanační řešení, nebo spočívá ve vyvození důsledků nemožnosti majetkového uspořádání, tzv. likvidační řešení. Z těchto důvodů se nejedná o kontradiktorní řešení sporu, sporu o právo mezi stranami. Je tu uplatněna zásada *par conditio creditorum*, tedy rovné podmínky pro věřitele; právní úprava insolvenčního zákona v sobě zahrnuje však i některé výjimky, například v případě,

---

¹⁷ Expertní pracovní skupina pro insolvenční právo. *Insolvenční zákon* [online]. 2014 [cit. 2014-02-26]. Dostupné z: <http://insolvenčni-zakon.justice.cz/expertni-skupina-s22/expertni-skupina.html>

kdy věřiteli svědčí právo na uspokojení ze zajištění dlužníkovy majetku, a kteří jsou tak zvýhodněni v postavení před ostatními věřiteli.¹⁸

Průběh insolvenčního řízení

Zorientovat se v insolvenčním právu není jednoduché také vzhledem k poměrně krátkým lhůtám v rámci insolvenčního řízení, je tedy potřeba získat správné informace o možnosti realizace svých práv a povinností a to jak u dlužníka, tak u věřitele. Insolvenční řízení sestává z různých fází, jejich délka a průběh se liší konkrétními okolnostmi.

Z pohledu **dlužníka** má insolvenční řízení fáze:

- Zahájení insolvenčního řízení podáním návrhu
- Rozhodnutí o úpadku
- Rozhodnutí o způsobu řešení úpadku
- Realizace zvoleného způsobu řešení úpadku
- Skončení insolvenčního řízení¹⁹

Z pohledu **věřitele** má insolvenční řízení fáze:

- Zahájení insolvenčního řízení podáním návrhu
- Lhůta na přihlášení pohledávky
- Rozhodnutí o úpadku
- Přezkumné jednání a schůze věřitelů
- Rozhodnutí o způsobu řešení úpadku
- Realizace zvoleného způsobu řešení úpadku
- Skončení insolvenčního řízení²⁰

---

¹⁸ Insolvenční řízení. *Wikipedie* [online]. 2013 [cit. 2013-05-14]. Dostupné z: http://cs.wikipedia.org/wiki/Insolven%C4%8Dn%C3%AD_%C5%99%C3%ADzen%C3%AD

¹⁹ Průběh insolvenčního řízení. *Insolvenční zákon* [online]. 2014 [cit. 2014-02-26]. Dostupné z: <http://insolvencni-zakon.justice.cz/obecne-informace/veritel/prubeh-insolvencniho-rizeni.html>

²⁰ Průběh insolvenčního řízení. *Insolvenční zákon* [online]. 2014 [cit. 2014-10-09]. Dostupné z: <http://insolvencni-zakon.justice.cz/obecne-informace/veritel/prubeh-insolvencniho-rizeni.html>

Zahájení insolvenčního řízení

Insolvenční řízení lze zahájit pouze na návrh, a dnem zahájení je den, kdy insolvenční návrh, který musí být opatřen úředně ověřeným podpisem nebo zaručeným elektronickým podpisem a je doručen věcně příslušnému soudu. Podat tento návrh je oprávněn jak dlužník, tak věřitel. V případě, že se jedná teprve o hrozící úpadek, svědčí právo podat insolvenční návrh pouze dlužníkovi.

Mimo obecných náležitostí insolvenční návrh musí obsahovat řádné označení insolvenčního navrhovatele a také označení dlužníka, kterého se týká. Případně řádné označení jeho zástupce; fyzická osoba musí být identifikována jménem, příjmením a bydlištěm, případně sídlem, v případě, že jde o subjekt podnikatele, rovněž jeho identifikačním číslem, právnická osoba musí být identifikována názvem obchodní firmy, sídlem a identifikačním číslem.

V případě, že podá insolvenční návrh věřitel, je jeho povinností doložit, že má vůči dlužníkovi splatnou pohledávku a k návrhu připojí přihlášku této pohledávky. Návrh také musí obsahovat skutečnosti rozhodné pro osvědčení úpadku dlužníka, dále popis skutečností, z nichž bude vyplývat oprávněnost k podání tohoto návrhu a označení důkazů, kterých se navrhovatel dovolává, stejně tak musí být z návrhu patrné, čeho se tímto insolvenčním návrhem navrhovatel domáhá.

Insolvenční řízení je zahájeno **vyhláškou**, kterou insolvenční soud, kde byl návrh podán, musí zveřejnit nejpozději do 2 hodin poté, kdy mu byl insolvenční návrh doručen (předepsaným způsobem). Může se stát, že insolvenční návrh je doručen insolvenčnímu soudu až po úředních hodinách soudu, pak dochází ke zveřejnění této vyhlášky o zahájení insolvenčního řízení následující pracovní den, v případě víkendu či státních svátků nejbližší pracovní den do 2 hodin po zahájení úředních hodin.

Účinky spojené se zahájením insolvenčního řízení:

- pohledávky a jiná práva týkající se majtkové podstaty nelze uplatnit podáním žalobou, ale pouze přihlášením pohledávky,
- právo na uspokojení ze zajištění týkající se majetku ve vlastnictví dlužníka, nebo majetku patřícího do majtkové podstaty dlužníka, uplatnit a nově nabýt lze jen za podmínek stanoveným insolvenčním zákonem; totéž platí pro zřízení soudcovského zástavního práva na nemovitostech či exekutorského zástavního práva na nemovitostech, navržené po zahájení insolvenčního řízení,

- výkon rozhodnutí nebo exekuci postihující majetek dlužníka, jakož i jiný majetek, který náleží do majetkové podstaty, lze nařídit či zahájit, ale nelze výkon rozhodnutí nebo exekuci vykonat. U pohledávek za majetkovou podstatou a pohledávky jim postaveným na roveň však provést nebo vést výkon rozhodnutí či exekuci lze, a to na základě rozhodnutí insolvenčního soudu spolu s omezeními založenými tímto rozhodnutím,
- také není možné uplatnit dohodou mezi věřitelem a dlužníkem na právo výplaty srážek ze mzdy nebo jiných příjmů, s nimiž se při výkonu rozhodnutí nakládá tak, jako se mzdou nebo platem.

Účinky zahájení insolvenčního řízení nastanou okamžikem zveřejnění vyhlášky v insolvenčním rejstříku, kterou se oznamuje zahájení insolvenčního řízení a účinky trvají do skončení insolvenčního řízení, není-li stanoveno insolvenčním zákonem u některého ze způsobu řešení úpadku jinak.²¹

Moratorium

Význam moratoria v insolvenčním zákoně umožňuje dlužníkovi, pokud je podnikatelem to, že **může** ve lhůtě sedmi dnů od podání insolvenčního návrhu, a jde-li o insolvenční návrh věřitele, do 15 dnů od jeho doručení insolvenčním soudem, navrhnout insolvenčnímu soudu, aby prohlásil moratorium; toto právo však nemá právnická osoba, která je již v likvidaci.

Smyslem institutu moratoria je, aby byla dlužníkovi poskytnuta dočasná ochrana, možnost vyrovnání s věřiteli ještě před průběhem celého insolvenčního řízení, neboť během trvání moratoria nelze vydat rozhodnutí o jeho úpadku. Účinnost moratoria trvá od okamžiku zveřejnění rozhodnutí o jeho vyhlášení v insolvenčním rejstříku a mimo toho, že nelze vydat rozhodnutí o úpadku, zůstávají zachovány rovněž účinky spojené se zahájením insolvenčního řízení. I během trvání moratoria mohou osoby, které jsou oprávněné přistoupit k řízení, věřitelé mohou uplatnit svá práva přihlášením pohledávky.

---

²¹ Zahájení insolvenčního řízení. *Insolvenční zákon* [online]. 2014 [cit. 2014-02-26]. Dostupné z: <http://insolvencni-zakon.justice.cz/obecne-informace/veritel/zahajeni-insolvencniho-rizeni.html>

Moratorium trvá po dobu, jež je uvedena v návrhu na moratorium, avšak nejdéle tři měsíce, zaniká uplynutím buď doby, na kterou bylo vyhlášeno, nebo rozhodnutím insolvenčního soudu o jeho zrušení.

Insolvenční soud moratorium zruší, navrhne-li to většina věřitelů, spočítaná dle výše pohledávek uvedených v seznamu závazků. Je zrušeno v případě, že dlužník uvedl v návrhu nepravdivé údaje, nebo vyjde-li za trvání moratoria najevo, že dlužník vyhlášením moratoria sledoval nepoctivý záměr, zejména pokud preferoval některé z věřitelů.²²

2.3 Rozhodnutí o úpadku

Osvědčilo-li se nebo prokázalo, že dlužník je v úpadku nebo mu úpadek hrozí, vydá insolvenční soud rozhodnutí o jeho úpadku. Toto usnesení o úpadku doručí insolvenční soud zvláště dlužníkovi, insolvenčnímu správci, který mu byl přidělen, předběžnému insolvenčnímu správci, v případě, že zde takový je, insolvenčnímu návrhovateli a osobám, pokud přistoupily k řízení. Věřitelé mají toto rozhodnutí k dispozici zveřejněné v **insolvenčním rejstříku**.

Náležitosti rozhodnutí o úpadku:

- výrok, že se zjišťuje úpadek dlužníka nebo výrok, že se zjišťuje úpadek dlužníka nebo jeho hrozící úpadek,
- výrok o ustanovení osoby insolvenčního správce,
- údaj o účincích rozhodnutí o úpadku,
- výzvu věřitelům, kteří dosud nepřihlásili své pohledávky, aby tak učinili ve lhůtě, stanovené v tomto rozhodnutí s poučením o následcích jejího zmeškání,
- výzvu věřitelům k neprodlenému sdělení insolvenčnímu správci, jaká zajišťovací práv a uplatní na dlužnických věcech, právech, pohledávkách nebo jiných majetkových hodnotách s řádným poučením,
- výrok kde je uvedeno místo a určen termín přezkumného jednání a následně schůze věřitelů,

---

²² Moratorium. *Insolvenční zákon* [online]. 2014 [cit. 2014-02-26]. Dostupné z: <http://insolvencni-zakon.justice.cz/obecne-informace/dluznik/moratorium.html>

- výrok, jímž je uloženo dlužníkovi, pokud tak neučinil, aby v určené lhůtě sestavil a odevzdal insolvenčnímu správci seznamy majetku a závazků.

Insolvenční soud musí spojit rozhodnutí o úpadku dlužníka spolu s rozhodnutím o prohlášení konkursu na jeho majetek v případě, že dlužník je osoba, u které insolvenční zákon vylučuje řešení úpadku reorganizací nebo oddlužením.

Pokud dlužník spolu s insolvenčním návrhem, ve kterém jako způsob řešení úpadku navrhl reorganizaci, musí předložit reorganizační plán, který je přijat alespoň polovinou všech zajištěných věřitelů. Výpočet vychází z výše jejich přihlášených pohledávek a alespoň polovinou z nezajištěných věřitelů, počítanou opět podle výše přihlášených pohledávek. Jestliže dlužník společně s insolvenčním návrhem podává návrh na povolení oddlužení, spojí insolvenční soud s rozhodnutím o úpadku i rozhodnutí o způsobu řešení úpadku. V ostatních případech rozhodne insolvenční soud o způsobu řešení úpadku samostatným rozhodnutím, které je vydáno do tří měsíců po rozhodnutí o úpadku, nesmí rozhodnout však dříve, než po skončení schůze věřitelů svolané v rozhodnutí o úpadku. Způsoby řešení úpadku jsou pak následující: konkurs, reorganizace, oddlužení.²³

Přihlášení pohledávek

Jak přihlásit do insolvenčního řízení svoji pohledávku? Přihláška pohledávky se podává pouze na předepsaném formuláři ke spisové značce, pod kterou je v insolvenčním rejstříku zaevidována a ve lhůtě určené v rozhodnutí o úpadku. Náležitosti přihlášky upravuje podrobně insolvenční zákon. K přihláškám pohledávek doručeným po uplynutí stanovené lhůty pak soud nepřihlíží, tyto pak rozhodnutím odmítne a takto pozdě uplatněné se v insolvenčním řízení neuspokojují. Také se neuspokojují pohledávky podle ustanovení § 170 insolvenčního zákona a jsou to například úroky, úroky z prodlení, mimosmluvní sankce postihující majetek dlužníka atd.

V insolvenčního řízení můžeme rozdělit pohledávky na klasické, jako je plnění z kupní smlouvy, pohledávky za majetkovou podstatou, které vznikly až po zahájení insolvenčního řízení nebo vyhlášení moratoria, jako je náhrada hotových výdajů a odměna předběžného správce, likvidátora dlužníka, či členů věřitelského výboru. Pak zde máme pohledávky za

---

²³ Rozhodnutí o úpadku. *Insolvenční zákon* [online]. 2014 [cit. 2014-02-26]. Dostupné z: <http://insolvencni-zakon.justice.cz/obecne-informace/veritel/rozhodnuti-o-upadku.html>

majetkovou podstatou, se vznikem po rozhodnutí o úpadku, to jsou hotové výdaje a odměna insolvenčního správce, daně, pojistné na sociální zabezpečení a také pohledávky tzv. postavené na roveň pohledávkám za majetkovou podstatou, to jsou pracovněprávní pohledávky dlužníkových zaměstnanců, pohledávky na výživném.

Lze přihlásit i pohledávky již uplatněné u jiných soudů, i pohledávky vykonatelné včetně těch, které jsou vymáhány výkonem rozhodnutí nebo exekucí. Přihlásit lze také pohledávku nesplatnou nebo vázanou na podmínku. Přihláška pohledávky má pro běh lhůty k promlčení nebo zánik práva stejný účinek jako žaloba či jiné uplatnění práva u soudu ode dne, kdy byla doručena insolvenčnímu soudu. Přihláška pohledávky, která byla podána u jiného než insolvenčního soudu (například u okresního soudu), postoupí tento soud neprodleně příslušnému insolvenčnímu soudu, aniž o tom vydává nějaké rozhodnutí. Účinky spojené s podáním takové přihlášky nastávají dnem, až když přihláška je doručena příslušnému insolvenčnímu soudu. V případě, že přihláška pohledávky byla podána u jiného insolvenčního soudu, než který je příslušný na základě pobytu dlužníka (například v Praze, když dlužník bydlí v Brně), platí stejný postup. Odpovědnost za správnost údajů uvedených v přihlášce pohledávky má věřitel.

Věřitel, který podal přihlášku pohledávky do probíhajícího insolvenčního řízení nebo na něhož se hledí jako na přihlášeného věřitele, má právo a může tedy kdykoliv v průběhu insolvenčního řízení vzít část přihlášené pohledávky (případně celou) zpět. Insolvenční soud pak tuto skutečnost vezme usnesením na vědomí.²⁴

Přezkum přihlášených pohledávek

Po doručení přihlášky pohledávky insolvenčnímu soudu je přihlášce přiděleno pořadové číslo, pod kterým pak zůstane zaevidovaná (oddíl P), druhé vyhotovení je předáno insolvenčnímu správci k přezkoumání, který je posoudí podle přiložených dokladů, podle účetnictví dlužníka nebo jeho evidence vedené podle zvláštního předpisu a vyzve dlužníka k vyjádření. Pokud to situace vyžaduje, provede o pohledávkách nezbytná šetření.

Pokud se vyskytnou v přihlášce pohledávky menší vady nebo je-li neúplná, pak vyzve insolvenční správce konkrétního věřitele, aby ji opravil či doplnil ve lhůtě do 15 dnů,

---

²⁴ Pohledávky a jejich přihlášení. *Insolvenční zákon* [online]. 2014 [cit. 2014-02-26]. Dostupné z: <http://insolvencni-zakon.justice.cz/obecne-informace/veritel/pohledavky-a-jejich-prihlaseni-.html>

pokud nestanoví jinak a současně jej poučí, jak opravu či doplnění provést. Poté insolvenční správce na základě údajů uvedených v přihlášce pohledávky vyhotoví jednotlivé přezkumné listy a sestaví seznam přihlášených pohledávek. V seznamu nejsou zařazeny pohledávky, ke kterým se nepřihlíží, pohledávky vyloučené z uspokojení a další pohledávky, u kterých to stanoví insolvenční zákon. Pokud se přihlásili zajištění věřitelé, tito jsou v seznamu vedeni zvlášť. U pohledávek popřených insolvenčním správcem, dlužníkem či oběma musí být uveden důvod a rozsah popření. Každý věřitel musí být označen údaji potřebnými k identifikaci, údaje pro posouzení důvodu vzniku, výše a pořadí jeho pohledávky; u zajištěných věřitelů se ještě navíc uvádí důvod a způsob zajištění. Pokud uplatňuje právo na uspokojení ze zajištění více věřitelů ke stejnému majetku (obvykle nemovitostí) je pak pro určení jejich pořadí za účelem uspokojení rozhodující datum vzniku zajištění. Zvlášť se v seznamu vyznačují pohledávky vykonatelné a pohledávky přihlášené jako podmíněné. Účastníci jsou v sídle insolvenčního správce oprávněni nahlížet do tohoto seznamu i dokladů, na jejichž základě byl sestaven.

Seznam přihlášených pohledávek musí zveřejnit insolvenční soud v insolvenčním rejstříku nejpozději 15 dnů přede dnem, kdy se koná přezkumné jednání. Insolvenční soud také bez zbytečného odkladu zveřejňuje v insolvenčním rejstříku každou změnu, pokud k ní dojde, v seznamu přihlášených pohledávek.

Rozhodnutí způsobu řešení úpadku dlužníka

Přezkoumání přihlášených pohledávek pak probíhá na přezkumném jednání a schůzi věřitelů, nařízené insolvenčním soudem když termín a místo konání přezkumného jednání určil insolvenční soud již v rozhodnutí o úpadku. V případě, že uskutečnění přezkumného jednání a schůzi věřitelů zabránila důležitá překážka, insolvenční soud přezkumné jednání odročí na jiný termín. Předvolání k přezkumnému jednání soud doručuje dlužníkovi a insolvenčnímu správcovi do vlastních rukou s upozorněním, že jejich účast je nezbytná.

Insolvenční správce může u přezkumného jednání změnit své stanovisko, které zaujal k jednotlivým pohledávkám uvedeným v seznamu přihlášených pohledávek. Rovněž věřitel může až do skončení přezkumného jednání, dokud není jeho pohledávka plně zjištěna nebo účinně popřena, měnit rozsah pohledávky, co měnit nelze, je důvod vzniku pohledávky, kterou přihlásil nebo její pořadí.

Pravost, výši a pořadí všech přihlášených pohledávek může popírat insolvenční správce, dlužník a přihlášený věřitel; insolvenční zákon rozeznává popření:

- pravost pohledávky (nevznikla nebo již zcela zanikla, či byla promlčena),
- výše pohledávky (dlužníkův závazek je nižší než přihlášená částka),
- pořadí pohledávky (pohledávka má méně výhodné pořadí, než pořadí uvedené v přihlášce, nebo je popíráno uspokojení ze zajištění).

Účinky popření výše pohledávky nemají žádný vliv na její pořadí; popření pořadí pohledávky nemá žádný vliv na její pravost nebo výši pohledávky; popření práva na uspokojení ze zajištění má však u zajištěného věřitele, který může tuto pohledávku vůči dlužníku uspokojit pouze z majetku poskytnutého k zajištění, stejné účinky jako popření pravosti pohledávky. Bylo-li toto právo popřeno jen zčásti, má to stejné účinky jako popření výše pohledávky.

Po skončení přezkumného jednání a po schůzi věřitelů, která se koná vždy bezprostředně, insolvenční soud vydá rozhodnutí, ve kterém je uveden způsob, jak bude dlužníkem plněno přihlášeným věřitelům, zpeněžením majetkové podstaty dlužníka (movitých a nemovitých věcí) nebo plněním oddlužení formou splátek, tedy splátkovým kalendářem.²⁵

---

²⁵ Insolvenční návrh. *Insolvenční zákon* [online]. 2014 [cit. 2014-02-26]. Dostupné z: <http://insolvencni-zakon.justice.cz/obecne-informace/dluznik/insolvencni-navrh.html>

3 PRINCIPY A ZÁSADY INSOLVENČNÍHO ŘÍZENÍ

Zákon číslo 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon), který byl účinný až začátkem roku 2008, nahradil zcela zákon číslo 328/1991 Sb., o konkursu a vyrovnání. Potřeba včlenění tohoto zákona o konkursu a vyrovnání do našeho právního řádu, jako institutu řešící úpadek více či méně neúspěšných podnikatelských subjektů, vyšla ze společenských změn a nových tržních podmínek, které „odstartoval“ 17. listopad 1989. Přestože byl tento zákon mnohokrát novelizován vzhledem k dalšímu vývoji společnosti a „tržní ekonomiky“ se ukázalo, že i přes tyto úpravy je už zcela nevyhovující. Ukázalo se, že délka konkursního řízení přesahovala až u jedné čtvrtiny prohlášených konkursů na majetek úpadců v průměru devět let, což bylo ve srovnání s Evropou vůbec nejdelší. Uspokojení pohledávek věřitelů se pak pohybovalo v míře dvaceti procent. Hlavně z těchto důvodů bylo přijetí odpovídajícího nového zákona se jevílo jako nezbytnost splnit požadavky aktuální ekonomické praxe, se zaměřením na urychlení řízení, efektivnost, přehlednost a ochranu práv věřitelů, ale i dlužníků.

Základní zásada, výslovně uvedená v platném insolvenčním zákoně je, že insolvenční řízení musí být vedeno tak, aby **žádný** z účastníků včetně dlužníka nebyl nespravedlivě poškozen nebo nedovoleně zvýhodněn a bylo dosaženo rychlého, ekonomického efektu v a co nejvyšším uspokojení věřitelů. Tato zásada zároveň slouží jako významné interpretační vodítko sledující cíl a účel insolvenčního řízení ve své podstatě.

Na tento princip pak navazují další ustanovení insolvenčního zákona, jejichž funkcí je naplnění právě uvedeného principu.²⁶

Důležité je uvést, že insolvenční zákon zavedl novou formu jednotného insolvenčního řízení, což v praxi znamená, že jedním insolvenčním návrhem se zahájí proces, který však zákonitě vyústí v různé způsoby řešení úpadku dlužníka na základě možností a vhodnosti toho kterého konkrétního případu. Touto úpravou byla odstraněna „dvojkolejnost“ úpravy, která byla zakotvena v zákonu o konkursu a vyrovnání. Další z významných změn je úprava jednoduššího projednávání incidenčních sporů, které se řeší v rámci insolvenčního řízení samotného, avšak v samostatném rejstříku.

---

²⁶ Zákon č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon), § 5

Významným posunem k větší flexibilitě a tím navazující rychlosti insolvenčního řízení také představuje ustanovení a rozšíření některých lhůt pro jednotlivé úkony v řízení, které jsou zakotveny do insolvenčního zákona. Je to například lhůta v rozmezí dvou hodin, jež je určena ke splnění povinnosti insolvenčního soudu zveřejnit vyhlášku, kterou se oznamuje zahájení insolvenčního řízení v insolvenčním rejstříku poté, kdy byl příslušnému soudu doručen insolvenční návrh; v případě doručení insolvenčního návrhu po úředních hodinách pak platí zveřejnění vyhlášky v následující nejbližší pracovní den do dvou hodin po zahájení úředních hodin.

Na rychlém a efektivním insolvenčním řízení mají pochopitelně největší zájem věřitelé, z těchto důvodů proto insolvenční zákon značně míře posílil jejich postavení, ale také v rozsahu takovém, aby byla současně zajištěna funkčnost nové úpravy, o kterou hlavně jde, vyváženou formou rozdělení práv a povinností mezi insolvenční soud, insolvenčního správce a věřitele uplatňující svá práva vůči dlužníkovi. Protože právě věřitelé by měli mít právo primárně rozhodovat o postupu a následné realizace svých pohledávek. Insolvenční zákon zavedl zcela nově možnost věřitelů výrazně ovlivnit způsob zpeněžení majetku z majetkové podstaty dlužníka a také oprávnění věřitelů odvolat insolvenčního správce, který byl ustanoven insolvenčním soudem tzv. rotačním systémem, a navrhnout a ustanovit jiného insolvenčního správce.

Rozšíření a posílení práv věřitelů současně znamená i zvýšenou míru jejich odpovědnosti za jednotlivé úkony v insolvenčním řízení zavedením sankčních mechanismů. Na posílení navazuje úprava, která může citelnými sankcemi omezit či zabránit podávání neoprávněných (šikanozních) návrhů na zahájení insolvenčního řízení, strategickému přihlašování pohledávek věřiteli, nepodložené popírání přihlášek ostatních věřitelů.

3.1 Řešení úpadku nebo hrozícího úpadku

Je pochopitelné, že právní úprava úpadku jako takového v insolvenčním zákoně navázala ze stávajících forem úpadku, zachovala tak úpadek ve formě předlužení a platební neschopnosti. V případě úpadku dlužníka pro platební neschopnost se nově, pokud se jedná o prodlení s placením nejméně dvou peněžitých závazků 2 různým věřitelům ve lhůtě delší než 3 měsíce, přenáší na dlužníka vyvratitelná právní domněnka. Tedy břemeno tvrzení a důkazní, co do jeho schopností tyto svoje závazky plnit. Praxe již prověřila, že hodnotou vypovídající o platební schopnosti nebo neschopnosti, je rozhodná právě doba, po kterou je dlužník s hrazením peněžních závazků v prodlení. Stanovením těchto domněnek je tak

snazší pozice věřitele ohledně tvrzení a prokazování, které by byl povinen dokazovat při podání insolvenčního návrhu.

Došlo také k významnému rozšíření možností řešení úpadku dlužníka o zcela nové způsoby a současná právní úprava tak respektuje odlišnosti v osobách úpadců a úpadků, tedy nabízí řešení jednotlivých úpadků podle povahy úpadce a úpadku. Zcela novým pojmem je v zákoně zakotven institut „hrozící úpadek“ a možnosti jeho řešení oddlužením, reorganizací, konkursem.

Volba způsobu řešení úpadku by pak měla být výsledkem společného zájmu věřitelů dlužníka, jejichž zájem je nadřazený zájmům jednotlivých věřitelů, měl by pro ně být objektivně spravedlivý s maximálním uspokojením pohledávek, než jsou ostatní řešení úpadku.²⁷

Insolvenční správce

Osoba insolvenčního správce je velmi důležitý procesní subjekt insolvenčního řízení, která je zaevidována v speciálním seznamu, seznamu insolvenčních správců. Oprávnění k výkonu činnosti insolvenčního správce mají v České republice buď fyzické osoby, nebo veřejné obchodní společnosti, popřípadě obdobná zahraniční společnost, za podmínek, že splňuje podmínky stanovené zákonem číslo 312/2006 Sb., o insolvenčních správcích, v platném znění, na základě kterých získá povolení k výkonu této funkce. Mezi tyto podmínky patří u fyzických osob a ohlášených společníků veřejných obchodních společností kromě jiného zejména bezúhonnost a kvalifikační předpoklady spočívající v předepsaném vzdělání, splnění podmínek odborné praxe a složení zkoušky insolvenčního správce. V některých rozsáhlejších insolvenčních řízeních či některých specifických případech je oprávněn funkci insolvenčního správce vykonávat pouze insolvenční správce se zvláštní způsobilostí, který splňuje pro tento výkon předepsané předpoklady.

Do funkce insolvenčního správce ustanovuje v insolvenčního řízení **opatřením** insolvenční soud na základě žádosti předložené předsedovi příslušného soudu, který pak určí konkrétního insolvenčního správce na základě rotačního systému ze seznamu insolvenčních správců, který eviduje a spravuje Ministerstvo spravedlnosti České

---

²⁷ Slovo úvodem k právní úpravě úpadku podle nového insolvenčního zákona. *Holec, Zuska & partneři* [online]. 2008 [cit. 2014-10-09]. Dostupné z: <http://www.holec-advokati.cz/cs/publikace/aktuality/39>

republiky. Pokud k tomu dojde ještě před rozhodnutím o úpadku, pak se jedná o předběžného správce a v rozhodnutí o úpadku je pak již ustanoven řádný insolvenční správce. Na schůzi věřitelů však může dojít k tomu, že kvalifikovanou většinou věřitelů všech přihlášených pohledávek, je ustanovený insolvenční správce odvolán z funkce a věřitelé, nebo věřitelský výbor určí jiného insolvenčního správce. Insolvenčního správce může také zprostit funkce během probíhajícího insolvenčního řízení insolvenční soud na návrh insolvenčního správce ze zdravotních důvodů nebo podjatosti pokud byl v minulosti dlužníkův právní zástupce. K odvolání insolvenčního správce insolvenčním soudem dochází zpravidla za situace, kdy insolvenční správce i přes upozornění insolvenčního soudu, v krajním případě i přes sankci (udělení pořádkové pokuty), neplní řádně svoji funkci.

Právě na řádný výkon funkce insolvenčního správce dohlíží insolvenční soud, věřitelský výbor nebo zvolený zástupce věřitelů; u některých druhů úkonů, zejména u způsobu zpeněžování majetku dlužníka je podmínkou právě udělení jejich souhlasu. O své činnosti a průběhu insolvenčního řízení předkládá insolvenčnímu soudu a věřitelskému výboru (pokud zde je) pravidelně zprávy ve lhůtách určených insolvenčním zákonem, není-li soudem stanoveno jinak. Insolvenční správce pro výkon funkce musí mít uzavřenou pojistnou smlouvu.

Odměna insolvenčního správce a jeho hotové výdaje, které souvisí s činností v předmětném insolvenčním řízení jsou pohledávkami za majetkovou podstatou dlužníka. Jsou tak uspokojovány přednostně buď z majetkové podstaty ze zpeněžení majetku nebo ze složené zálohy na náklady insolvenčního řízení, pokud taková záloha byla složena. Výše odměny je stanovena právní úpravou vyhláškou číslo 313/2007 Sb., o odměně insolvenčního správce, o náhradách jeho hotových výdajů, o odměně členů a náhradníků věřitelského výboru a o náhradách jejich nutných výdajů, v platném znění. U řešení úpadku dlužníka je vypočtena z výše zpeněžení majetkové podstaty, při reorganizaci nebo oddlužení je hrazena pravidelně z prostředků dlužníka, resp. z jejich příjmů. Pokud je insolvenční správce plátcem DPH, je pak o tuto daň navýšena odměna a hotové výdaje v její aktuální výši.²⁸

---

²⁸ Insolvenční správce. *Wikipedie* [online]. 2014 [cit. 2014-10-09]. Dostupné z: http://cs.wikipedia.org/wiki/Insolven%C4%8Dn%C3%AD_spr%C3%A1vce

Insolvenční rejstřík

Právo občana vyjádřené svobodou projevu, slova a tisku neobsahuje jen právo na informace, ale významně splňuje i kontrolní funkci veřejnosti vůči státním orgánům a ostatním institucím. Působením takového kontrolního mechanismu je pak zpětně vyvíjen tlak na regulaci činností, postupů a účinnosti. Zveřejnění některých informací široké veřejnosti tak napomáhá působit preventivně, ale vede i ke zvýšení právního vědomí.²⁹

Právě z důvodů co největší informovanosti se nedílnou součástí insolvenčního řízení stal nově zavedený informační systém- **insolvenční rejstřík**, tedy informační systém veřejné správy, jehož správcem je Ministerstvo spravedlnosti České republiky. Jeho základní funkcí a úlohou je zajištění maximální míry publicity o všech insolvenčních řízeních vedených celorepublikově a umožnění sledování jejich průběhu. Insolvenční rejstřík je veřejně přístupný elektronicky úřadům, institucím a široké veřejnosti na oficiálním serveru českého soudnictví **Justice.cz**, kde jsou insolvenčními soudy v jednotlivých řízeních chronologicky zveřejňovány veškeré písemnosti a rozhodnutí soudu, s výjimkou dokumentů, které podle zvláštního předpisu podléhají utajení, nebo pokud některá fyzická osoba požádá soud, aby rozhodl o nezveřejnění některých osobních údajů této osoby tzv. anonymizování, což znamená, že tyto údaje jsou k dispozici pouze insolvenčnímu soudu, ale pro veřejnost nikoliv.

Mimo funkce informační má veřejný insolvenční rejstřík rovněž důležitý význam pro doručování písemností, neboť se stal také nástrojem pro doručování většiny soudních rozhodnutí i dalších písemností, které právě zveřejněním v tomto rejstříku se pokládají za doručené.³⁰

Doručování v insolvenčním řízení

V insolvenčním řízení je řada písemností doručována pouze zveřejněním tohoto dokumentu v insolvenčním rejstříku. Některé písemnosti, o kterých to stanoví zákon, jsou doručována insolvenčním soudem do vlastních rukou především dlužníkovi, insolvenčnímu správci, státnímu zastupitelství, které vstoupilo do insolvenčního řízení,

---

²⁹ SÝKORA, F. *Úvod do studia předmětu Sociální komunikace*, Brno: BonnyPress, 2008, s. 31

³⁰ Insolvenční rejstřík. *Insolvenční zákon* [online]. 2014 [cit. 2014-02-26]. Dostupné z: <http://insolvencni-zakon.justice.cz/obecne-informace/insolvencni-rejstrik.html>

věřitelskému výboru, osobám, o jejichž podání insolvenční soud rozhoduje (insolvenčnímu navrhovateli, přihlašovatelé přihlášky pohledávky) a také osobám, které mají v insolvenčním řízení něco osobně vykonat (například soudnímu znalci, tlumočnickovi, atd.).³¹

V případě, že je účastníkem státní zastupitelství, které do insolvenčního řízení vstoupilo, pak je třeba tuto skutečnost uvádět v záhlaví vydaných rozhodnutí soudu, a rovněž tato rozhodnutí musí být tomuto státnímu zastupitelství doručena.³²

Zásadní změny v systému doručování soudních a úředních zásilek s účinností od 1. 7. 2009 přineslo spuštění **datových schránek** jejichž prostřednictvím jsou prioritně doručovány soudní písemnosti. Tento systém byl vytvořen v gesci ministerstva vnitra. Podrobnosti a další informace o provozu systému lze nalézt na webových stránkách **<http://datoveschranky.info>**.³³ Pokud by došlo k výpadku datových stránek, neboť procesní předpisy počítají i s touto možností, tak podle ustanovení občanského soudního řádu pokud není možné doručit písemnost prostřednictvím veřejné datové sítě do datové schránky, soud ji doručí prostřednictvím doručujícího orgánu, prostřednictvím účastníka řízení nebo jeho zástupcem. Náhradní způsoby doručení jsou zakotveny i v soudním řádu správním (ustanovení § 42) trestním řádu (ustanovení § 62).³⁴

Majetková podstata

U majetkové podstaty je stěžejní, kdo podal insolvenční návrh:

- Je-li to **dlužník**, pak náleží do majetkové podstaty majetek, který mu patřil do okamžiku, kdy nastaly účinky spojené se zahájením insolvenčního řízení, i majetek, který dlužník nabyt v průběhu insolvenčního řízení.
- Je-li podán **věřitelem**, pak náleží do majetkové podstaty majetek, který dlužníkovi do okamžiku, kdy nastaly účinky předběžného opatření (pokud zde je), kterým

---

³¹ Doručování v insolvenčním řízení. *Insolvenční zákon* [online]. 2014 [cit. 2014-02-26]. Dostupné z: <http://insolvenzni-zakon.justice.cz/obecne-informace/dluznik/dorucovani-v-insolvencnim-rizeni.html>

³² Zápis z gremiální porady soudců insolvenčních úseků soudů I. stupně, konané dne 7. 11. 2013 v Olomouci na Vrchním soudu

³³ Zákon č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů, ve znění zákona č. 190/2009 Sb

³⁴ Zákon č. 7/2009 Sb., kterým se mění zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů a další související zákony

insolvenční soud zcela nebo zčásti omezil právo dlužníka nakládat s jeho majetkem, stejně tak majetek, který dlužníkovi patřil do okamžiku, kdy nastaly účinky rozhodnutí o úpadku dlužníka a majetek, který dlužník nabyl v průběhu insolvenčního řízení poté, co nastaly účinky uvedených rozhodnutí.

Pokud je dlužník spoluvlastníkem jakéhokoli majetku, náleží do majetkové podstaty jeho podíl na tomto majetku, do majetkové podstaty dlužníka náleží i majetek ve společném jmění manželů.

Co vše tvoří majetkovou podstatu dlužníka? Jsou to peněžní prostředky, věci nemovité i movité, podnik, soubor věcí, věci hromadné, vkladní listy, vkladní knížky, nebo jiné formy vkladů, akcie, šeky, směnky, nebo jiné cenné papíry, či jiné listiny, jejichž předložení je nutné pro uplatnění tohoto práva, obchodní podíl, dlužníkovy peněžité i nepeněžité pohledávky včetně podmíněných, které nejsou dosud splatné, dlužníkův plat nebo mzda, pracovní odměna coby člena družstva a příjmy nahrazující odměnu za práci, důchod, nemocenské dávky, peněžitá pomoc v mateřství, stipendia, náhrady ušlého výdělků, náhrady za výkon společenských funkcí, podpora v nezaměstnanosti, podpora při rekvalifikaci, další práva a jiné majetkové hodnoty, pokud mají penězi ocenitelnou hodnotu, jejich příslušenství, přírůstky, plody a užitky uvedeného majetku.

Právě povinnost zjistit a vyhotovit seznam majetkové podstaty dlužníka je jedna z prvních základních povinností insolvenčního správce (předběžného správce, pokud takový je) co nejdříve po rozhodnutí o úpadku dlužníka a jeho ustanovení insolvenčním správcem, přičemž další povinností je řídit se udělenými pokyny insolvenčního soudu. Dlužník má povinnost poskytnout insolvenčnímu správci při zjišťování jeho majetkové podstaty všestrannou součinnost a umožnit přístup na všechna místa, kde se tento majetek nachází. Pokud dlužník neposkytuje potřebnou součinnost, může insolvenční soud na návrh insolvenčního správce vydat rozhodnutí o nařízení prohlídky bytu, sídla či místa podnikání a jiných místností, jeho skříní či jiných schránek v nich umístěných, kde dlužník má svůj majetek.

Od okamžiku, kdy nastaly účinky spojené se zahájením insolvenčního řízení, je dlužník povinen zdržet se nakládání s majetkovou podstatou a s majetkem, který do ní může náležet, pokud by mělo jít o podstatné změny ve skladbě, využití nebo určení tohoto majetku anebo o jeho nikoliv zanedbatelné zmenšení.

Právní úkony, které učinil dlužník v rozporu s těmito omezeními, jsou vůči věřitelům neúčinné, ledaže si k nim dlužník nebo jeho věřitel vyžádal předem udělení souhlasu insolvenčního soudu.³⁵

---

³⁵ Majetková podstata. *Insolvenční zákon* [online]. 2014 [cit. 2014-02-26]. Dostupné z: <http://insolvencni-zakon.justice.cz/obecne-informace/dluznik/majetkova-podstata.html>

4 ÚPADEK A ZPŮSOBY JEHO ŘEŠENÍ

Insolvenční zákon rozlišuje dvě základní formy úpadku, platební neschopnost a nově hrozící úpadek. Platební neschopnost nastává v případě, pokud má dlužník více věřitelů, nejméně dva, a peněžité závazky má více než 30 dnů po lhůtě jejich splatnosti a tedy není schopen tyto finanční závazky plnit. Naplnění podmínky mnohosti věřitelů není splněno, když má dlužník mnoho pohledávek, ale jen vůči jednomu věřiteli. K zabránění účelovému vytváření mnohosti věřitelů převodem nebo rozdělováním pohledávek, určuje zákon výslovně, že za dalšího věřitele není považována osoba, na kterou byla převedena některá z pohledávek insolvenčního navrhovatele proti dlužníku nebo její část v období 6 měsíců než je podán insolvenční návrh, nebo po zahájení insolvenčního řízení. Za poslední podmínku nemožnosti řádného plnění závazků, aby mohla být považována za splněnou, musí u dlužníka vyvstat jedna z následujících situací:

- zastavení plateb podstatné části peněžitých závazků,
- neplnění peněžitých závazků po dobu delší 3 měsíců po jejich splatnosti,
- není možné dosáhnout uspokojení některé ze splatných peněžitých pohledávek za dlužníkem výkonem rozhodnutí nebo exekucí,
- dlužník nesplnil povinnost předložit seznamy svého majetku, závazků a zaměstnanců, kterou mu uložil insolvenční soud.

Definice platební neschopnosti ustanovená insolvenčním zákonem dopadá na všechny kategorie dlužníků, tedy fyzické osoby (nepodnikatele), fyzické osoby (podnikatele, právnické osoby).

4.1 Úpadek ve formě předlužení

O předlužení se jedná tehdy, když dlužník, který je právnickou osobou nebo fyzickou osobou- podnikatelem, má více věřitelů a zároveň souhrn jeho závazků převyšuje hodnotu jeho majetku. Rozhodnou skutečností je poměr veškerých dlužníkových závazků včetně těch nesplatných a výše jeho majetku. Při stanovování hodnoty majetku je rovněž nutné přihlídnout k další správě a možného provozování podniku dlužníka, lze-li předpokládat, že dlužník bude moci ve správě svého majetku a provozování podniku pokračovat.

Hrozící úpadek

Hrozícím úpadkem rozumíme situaci, kdy lze s ohledem na všechny okolnosti důvodně předpokládat, že dlužník nebude schopen řádně a včas splnit podstatnou část svých peněžitých závazků. Ale pozor, návrh na zahájení insolvenčního řízení z důvodu hrozícího úpadku může podat pouze dlužník. Využití tohoto institutu by mělo pro dlužníka představovat možnost, hlavně zejména v kombinaci se způsobem řešení úpadku reorganizací, dosažení toho, aby dlužník mohl včasným zákrokem zachovat svoji výrobu a udržet zaměstnanost.

Způsoby řešení úpadku

Konkursem lze řešit úpadek kteréhokoli dlužníka. V případě dlužníků, kteří jsou podnikatelé, lze též přistoupit k reorganizaci. Řešení úpadku nebo hrozícího úpadku oddlužením přichází v úvahu v případě, že je dlužníkem právnická osoba, která podle zákona není považována za podnikatele nebo fyzická osoba. Dlužník dále nesmí mít dluhy z podnikání, ale i zde existují výjimky.³⁶

4.2 Reorganizace

Reorganizace je řešení dlužníkového úpadku způsobem, při kterém dlužník může i nadále vyvíjet podnikatelskou činnost, pouze však v mezích tzv. reorganizačního plánu, který sleduje především ozdravení provozu podniku dlužníka a uspořádání vzájemných vztahů mezi dlužníkem a jeho věřiteli.

Řešení úpadku reorganizací připadá pouze za těchto podmínek:

- nejsou v likvidaci,
- nejsou obchodníky s cennými papíry nebo osobami oprávněnými k obchodování na komoditní burze podle zvláštního právního předpisu,
- jejichž celkový roční úhrn čistého obrátu za účetní období předcházející insolvenčnímu návrhu dosáhl alespoň 50 mil korun, či zaměstnávali alespoň 50 zaměstnanců.

---

³⁶ Úpadek a způsoby jeho řešení. *Insolvenční zákon* [online]. 2014 [cit. 2014-02-26]. Dostupné z: <http://insolvencni-zakon.justice.cz/obecne-informace/upadek-a-zpusoby-jeho-reseni.html>

K podání návrhu na povolení reorganizace je oprávněným **dlužník** nebo přihlášený **věřitel**, a návrh musí obsahovat údaje o kapitálové struktuře a majetku osob, které dlužníka ovládají, údaje o způsobu řešení navrhované reorganizace.

Obsahem rozhodnutí o povolení reorganizace je výrok o povolení reorganizace, určení insolvenčního správce, určení lhůty 120 dnů k předložení reorganizačního plánu, výrok o jiných opatřeních týkající se majetkové podstaty a nezbytných k zajištění sloužících pro účely reorganizace.

Dlužník v průběhu reorganizace sice má dispoziční oprávnění, právní mocí rozhodnutí o povolení reorganizace se však ruší omezení dispozičních oprávnění dlužníka, ke kterým došlo ze zákona nebo rozhodnutím insolvenčního soudu v dosavadním průběhu insolvenčního řízení. Rozhodnutím o povolení reorganizace se pozastavuje funkce valné hromady nebo členské schůze dlužníka a místo valné hromady nebo členské schůze rozhoduje v její působnosti insolvenční správce.

Reorganizační plán

Plán vymezuje právní postavení dotčených osob v důsledku povolené reorganizace a k povinným údajům patří rozdělení věřitelů do skupin, jak bude naloženo s jejich pohledávkami; způsob reorganizace; opatření k plnění tohoto plánu, vymezení osob, které se budou podílet na financování plánu či převzetí závazků dlužníka a v jakém rozsahu; údaj jak reorganizační plán ovlivní zaměstnanost v podniku a o opatřeních, která mají být v tomto směru učiněna; zda a jaké závazky vůči věřitelům bude mít dlužník po skončení reorganizace.

Způsob provádění reorganizace není pevně stanoven, lze ji tedy provádět různými opatřeními, může zde být uplatněno i několik různých způsobů současně, pokud to jejich povaha připouští.

Skončení reorganizace

Splněním reorganizačního plánu nebo jeho podstatných částí vezme insolvenční soud na vědomí rozhodnutím, kterým reorganizaci ukončí, poté soud rozhodne o vynaložených nákladech a odměně insolvenčního správce.

Insolvenční soud zruší rozhodnutí o schválení reorganizačního plánu v případě, že:

- do 6 měsíců od jeho účinnosti zjistí-li, že některému věřiteli byly poskytnuty zvláštní výhody, aniž s tím ostatní věřitelé téže skupiny souhlasili, nebo že schválení plánu bylo dosaženo podvodem
- do 3 let od jeho účinnosti, pokud byl dlužník, jeho statutární orgán či člen statutárního orgánu pravomocně odsouzen pro úmyslný trestný čin, kterým dosáhl schválení reorganizačního plánu nebo podstatně zkrátil věřitele

Přeměna reorganizace v konkurs

Insolvenční soud může ale také rozhodnout o přeměně reorganizace v konkurs na základě rozhodných skutečností: reorganizace byla povolena na návrh dlužníka a on s přeměnou v konkurs souhlasí; oprávněná osoba v určené lhůtě nesestaví reorganizační plán nebo ho vezme zpět; insolvenční soud neschválí reorganizační plán; dlužník neplní své povinnosti, nebo ukáže-li se, že podstatnou část moci plnit nebude; dlužník neplatí řádně a včas nebo neplní své jiné splatné peněžité závazky; dlužník po schválení reorganizačního plánu přestal podnikat, ačkoliv podle plánu podnikat měl; nebyly uhrazeny pohledávky za majetkovou podstatou a pohledávky postavené jim na roveň tak, jak mu to ukládá plán nebo dohoda s příslušnými věřiteli.³⁷

4.3 Konkurs

Smyslem konkursu je řešení úpadku, které spočívá v tom, že na základě rozhodnutí insolvenčního soudu o prohlášení konkursu na majetek dlužníka, jsou zjištěné pohledávky věřitelů zásadně poměrně uspokojovány z výnosu zpeněžení majetkové podstaty dlužníka s tím, že neuspokojené pohledávky nebo jejich části nezanikají.

Insolvenční soud rozhoduje o prohlášení konkursu samostatným usnesením, nebo může také rozhodnout o prohlášení úpadku a konkursu na majetek dlužníka v jednom rozhodnutí pokud je zde skutečnost, že dlužníkem je osoba, u které je vyloučeno vyřešení úpadku reorganizací či oddlužením. Účinky prohlášením konkursu nastávají okamžikem, kdy je

---

³⁷ Reorganizace. *Insolvenční zákon* [online]. 2014 [cit. 2014-02-26]. Dostupné z: <http://insolvencni-zakon.justice.cz/obecne-informace/reorganizace.html>

zveřejněno rozhodnutí o prohlášení konkursu v insolvenčním rejstříku plus vyvěšením na Úřední desce příslušného soudu.

Prohlášením konkursu na majetek dlužníka se **přerušují** soudní a rozhodčí řízení, která se týkají majetkové podstaty nebo které mají být uspokojeny z majetkové podstaty, jejichž účastníkem je dlužník, pokud v zákoně není stanoveno jinak. V přerušovaných soudních řízeních, kde dlužník vystupoval jako žalobce (navrhovatel), může insolvenční správce podat návrh, aby v řízení bylo pokračováno, v takovém případě se insolvenční správce stává účastníkem řízení namísto dlužníka.

Prohlášením konkursu se ze soudních a rozhodčích řízení **nepřerušují**:

- trestní řízení,
- dědické řízení a řízení o pozůstalosti,
- řízení o vypořádání SJM,
- řízení o výživném nezletilých dětí (ať už je dlužník osobou povinnou či oprávněnou),
- řízení ve věcech ochrany osobnosti, ochrany názvu a dobré pověsti právnické osoby; neplatí za okolností, je-li dlužník podnikatel nebo je-li požadováno peněžité plnění,
- řízení ve věcech veřejných rejstříků (dle zvláštního právního předpisu),
- řízení ve věcech kapitálového trhu,
- řízení o výkon rozhodnutí nebo exekuce,
- řízení, ve kterých je dlužník jediný účastník.

Činnost insolvenčního správce

Rozhodnutím o konkursu rovněž přechází na insolvenčního správce oprávnění nakládat s majetkovou podstatou, výkon práva a plnění povinností příslušející dlužníku související s majetkovou podstatou. Vykonává akcionářská práva spojená s akciemi zahrnutými do majetkové podstaty, rozhoduje o obchodním tajemství, mlčenlivosti. Vystupuje vůči dlužníkovým zaměstnancům z pozice zaměstnavatele, musí zajišťovat provoz dlužníkovy podniku, dohlíží na vedení účetnictví a plnění daňových povinností vůči státu. Sestavuje mezitímní účetní uzávěrku ke dni předcházejícímu dni, kterým nastanou účinky prohlášení konkursu a vyhotovuje zprávu o hospodářské situaci dlužníka ke dni prohlášení konkursu.

Zpeněžení majetkové podstaty

Zpeněžení majetkové podstaty je převedení veškerého majetku, který do ní náleží na peníze, které jsou pak použity k poměrnému uspokojení věřitelů. Ke zpeněžování majetkové podstaty je oprávněn pouze insolvenční správce, ale až po právní moci rozhodnutí o prohlášení konkursu na majetek dlužníka a po první schůzi věřitelů. Výjimku může tvořit majetek- věci bezprostředně ohrožené zkázou či znehodnocením; výjimku i z jiných důvodů může povolit rovněž insolvenční soud. Zpeněžením majetkové podstaty zanikají účinky nařízení výkonu rozhodnutí nebo exekuce, nestanoví-li zákon jinak.

Majetkovou podstatu lze zpeněžit několika způsoby: veřejnou dražbou; prodejem movitých věcí a nemovitostí v souladu s ustanovením občanského soudního řádu; prodejem majetku mimo dražbu.³⁸

Postavení věřitelů a věřitelské orgány

Zajištěným věřitelem je věřitel, jehož pohledávka je zajištěna majetkem náležícím do majetkové podstaty dlužníka buď zástavním právem; zadržovacím právem; omezením převodu nemovitosti; zajišťovacím převodem práva; postoupením pohledávky k zajištění nebo obdobným právem (podle zahraniční právní úpravy). Právo na uspokojení zajištění mají podle insolvenčního zákona na rozdíl od předchozí úpravy zákona o konkursu a vyrovnání také věřitelé, kteří práva získali v době 2 měsíců před podáním insolvenčního návrhu. Zajištěný věřitel musí v přihlášce pohledávky uvést skutečnost, že uplatňuje právo na uspokojení ze zajištění a označit druh zajištění a dobu vzniku zajištění.

Věřitelé, kteří jsou-li zajištěnými věřiteli, mohou významně ovlivňovat průběh insolvenčního řízení. Pro přijetí usnesení o způsobu řešení úpadku dlužníka- podnikatele (konkursem, reorganizací), musí vždy na schůzi věřitelů hlasovat nejméně polovina všech přítomných zajištěných věřitelů počítaná podle výše jejich pohledávek. Dále má zajištěný věřitel právo udělovat pokyny insolvenčnímu správci při správě a zpeněžování předmětu zajištění, kterými je insolvenční správce vázán.

---

³⁸ Konkurs. *Insolvenční zákon* [online]. 2014 [cit. 2014-02-26]. Dostupné z: <http://insolvencni-zakon.justice.cz/obecne-informace/konkurs.html>

Zajištění věřitelé mají právo na uspokojení ze zpeněžení zajištění ve výši 100 % výtěžku, a to kdykoliv v průběhu insolvenčního řízení. Pokud je zajištěných věřitelů ke stejnému majetku více, je rozhodujícím ukazatelem doba vzniku tohoto zajištění.

Schůzi věřitelů přísluší právo volby a odvolání členů věřitelského výboru, jeho náhradníků nebo zástupce věřitelů, rozhodnutí, zda ponechá ve funkci prozatímní věřitelský výbor. Schůzi věřitelů svolává a vede insolvenční soud, může ji svolat i na návrh insolvenčního správce, věřitelského výboru nebo alespoň dvou věřitelů, jejichž pohledávky počítané podle výše činí alespoň desetinu všech přihlášených pohledávek. Právo zúčastnit se schůze věřitelů mají přihlášení věřitelé, dlužník insolvenčního správce a státní zastupitelství (pokud do insolvenčního řízení vstoupilo). Má-li dlužník zaměstnance, má právo účasti rovněž odborová organizace působící u tohoto dlužníka. K platnosti usnesení schůze věřitelů je vyžadována prostá většina hlasů přítomných či řádně zastoupených věřitelů, není-li stanoveno zákonem jinak a je počítána podle výše jejich pohledávek, platí tedy: 1 Kč = 1 hlas.

Pokud je přihlášeno více jak 50 věřitelů, je schůze věřitelů povinna ustanovit věřitelský výbor. **Věřitelský výbor** má za úkol chránit společný zájem věřitelů a v součinnosti s insolvenčním správcem přispívat k naplnění účelu insolvenčního řízení. Zastoupeni mají být věřitelé zajištění i nezajištění. Členové a jejich náhradníci jsou voleni schůzí věřitelů, věřitelský výbor má nejméně 3 a nejvíce 7 členů, o jejich počtu rozhodne schůze věřitelů. Členem a jejich náhradníkem mohou být pouze přihlášení věřitelé a e svým zvolením souhlasí, také jsou povinni při výkonu své funkce postupovat s odbornou péčí a odpovídají za škodu nebo jinou újmu, kterou způsobili porušením svých povinností nebo neodborným výkonem své funkce. Věřitelský výbor zejména dohlíží na činnost insolvenčního správce a je oprávněn podávat insolvenční návrhy týkající se průběhu insolvenčního řízení. Není-li volba věřitelského výboru povinná, lze zvolit **zástupce věřitelů** a jeho náhradníka. Ustanovení určená pro věřitelský výbor pak platí o zástupce věřitelů a jeho náhradníka obdobně.

Nezajištění věřitelé

Po nabytí právní moci rozhodnutí o schválení konečné zprávy, předloží insolvenční správce insolvenčnímu soudu návrh rozvrhového usnesení. V návrhu uvede, kolik má být vyplaceno na každou pohledávku uvedenou v upraveném seznamu přihlášených pohledávek. Na základě toho návrhu vydá insolvenční soud rozvrhové usnesení, v němž

jsou uvedeni věřitelé a částky, které jim mají být insolvenčním správcem vyplaceny. Věřitelé zahrnutí do rozvrhu se uspokojují poměrně vzhledem k výši jejich přihlášené pohledávky tak, jak byla na přezkumném jednání zjištěna.

Zrušení konkursu

Insolvenční soud rozhodne o zrušení konkursu po podání zprávy insolvenčního správce, že bylo splněno rozvrhového usnesení, nebo v případech:

- nedošlo ani dodatečně k osvědčení úpadku, to neplatí, došlo-li již ke zpeněžení podstatné části majtkové podstaty,
- není zde žádný přihlášený věřitel a všechny pohledávky za majtkovou podstatou a pohledávky jim na roveň postavené jsou uspokojeny,
- pro uspokojení věřitelů je majetek dlužníka zcela nepostačující; přitom se nepřihlíží k věcem, právům a jiným majtkovým hodnotám vyloučeným z majtkové podstaty,
- na návrh dlužníka, jestliže dlužník k tomuto návrhu připojil listinu, na které všichni věřitelé a insolvenční správce vyslovili se zrušením konkursu souhlas.

4.4 Nepatrný konkurs

Nepatrný konkurs je způsob řešení menších konkursů vycházející z rozsahu majetku a počtu věřitelů (nebyl zjištěn celkový obrat dlužníka za poslední účetní období předcházející prohlášení konkursu přesahující dva miliony korun a dlužník nemá více než 50 věřitelů), případně k řešení konkursů vedených na majetek fyzických osob-nepodnikatelů. Jde o efektivní a rychlé řešení konkursu zjednodušeným procesním postupem s některými odchylkami od klasického konkursu. Rozhodnutí, že se jedná o nepatrný konkurs, může insolvenční soud vydat i bez návrhu a spojí je s prohlášením konkursu, nebo takto rozhodne kdykoliv v průběhu insolvenčního řízení po vyhlášení konkursu.

Odlišnosti nepatrného konkursu:

- namísto věřitelského výboru věřitelé mohou ustanovit zástupce věřitelů,
- k účinnosti dohody o vypořádání SJM není potřeba schválení insolvenčním soudem ani souhlasu věřitelského orgánu,

- k vyloučení nedobytných pohledávek a věcí, práv nebo jiných majetkových hodnot, které není možné prodat, není třeba souhlas insolvenčního soudu ani věřitelského orgánu,
- o včasných námitkách proti konečné zprávě a vyúčtování lze rozhodnout i bez nařízení jednání,
- při přezkumném jednání lze současně projednat všechny otázky, o kterých by jinak byla oprávněna rozhodnout pouze schůze věřitelů, a v zájmu účelnosti, lze přednést také konečnou zprávu a vyúčtování, projednat vznesené námitky.

Není-li to v rozporu s rozhodnutím schůze věřitelů, insolvenční soud může pro nepatrný konkurs stanovit i další odchylky od zákona v případě, že povedou k rychlému a ekonomickému průběhu insolvenčního řízení. Těmito odchylkami však nesmí být dotčeno postavení zajištěných věřitelů ani zásady insolvenčního řízení, rozhodnutí může insolvenční soud spojit s rozhodnutím o nepatrném konkursu nebo vydat je později.³⁹

4.5 Oddlužení

Oddlužení, nejčastěji označováno jako „osobní bankrot“ je způsob řešení úpadku, nově zakotvený v insolvenčním zákoně, který ve zvýšené míře zohledňuje sociální aspekty před aspekty ekonomickými. Je to možnost dlužníka pro nový start a motivovat jej k aktivnímu zapojení do umořování jeho dluhů a to alespoň do výše 30 % uspokojení věřitelů nezajištěných. U věřitelů zajištěných se počítá s uspokojením ze zpeněžení zajištěného majetku. Dalším cílem oddlužení je snížení nákladů veřejných rozpočtů na sanaci těch, kteří se ocitli v sociální krizi.

Oddlužení je především řešením pro ty dlužníky, kteří se do úpadku nedostali v důsledku své podnikatelské činnosti, ale činnosti běžné, zejména provozu domácnosti. Ani podnikání však není překážkou, neboť insolvenční zákon oddlužení nepřipouští pouze u právnických osob - podnikatelů, a tedy fyzická osoba i když je podnikatel, může o oddlužení požádat. Dlužníci však dluhy nesmí mít z podnikání, ale i zde jsou možné výjimky stanovené v insolvenčním zákoně.

---

³⁹ Postavení věřitelů a věřitelské orgány. *Insolvenční zákon* [online]. 2014 [cit. 2014-02-26]. Dostupné z: <http://insolvencni-zakon.justice.cz/obecne-informace/veritel/postaveni-veritelu-a-veritelske-organy.html>

Náležitosti návrhu na povolení oddlužení

Návrh na povolení oddlužení podává vždy a jen dlužník sám současně s insolvenčním návrhem. Návrh na povolení oddlužení tedy nemůže nikdo jiný podat. V případě, že podal návrh dříve věřitel, pak dlužníkovi svědčí lhůta 30 dnů od doby, kdy mu byl tento návrh doručen, aby měl možnost se vyjádřit. O této možnosti musí dlužníka informovat insolvenční soud. Insolvenční zákon stanovuje podávání návrhu na povolení oddlužení na formuláři, který je zveřejněn Ministerstvem spravedlnosti České republiky.

Návrh na povolení oddlužení **musí** obsahovat:

- označení dlužníka a osob oprávněných za něho jednat,
- údaje o očekávaných příjmech dlužníka v následujících 5 letech,
- údaje o příjmech dlužníka za poslední 3 roky,
- návrh na způsob oddlužení nebo sdělení, že dlužník takový návrh nevznáší,

k návrhu na povolení oddlužení **musí** dlužník připojit:

- seznam majetku a seznam závazků, případně prohlášení o změnách, ke kterým v mezidobí došlo v porovnání se seznamy dříve předloženými,
- listiny dokládající údaje o příjmech dlužníka za poslední 3 roky,
- písemný souhlas nezajištěného věřitele, který se na tom s dlužníkem dohodl, že hodnota plnění, které obdrží, bude nižší než 30 % jeho pohledávky.

Jsou-li zde osoby ochotné poskytnout dlužníkovi za účelem splnění oddlužení dar nebo mu po dobu trvání oddlužení platit pravidelné peněžení dávky, připojí dlužník k návrhu na povolení oddlužení i písemnou smlouvu („smlouva o důchodu“ nebo „darovací smlouva“). Forma této smlouvy výslovně určena není, avšak podpisy osob, které ji uzavřely, musí být úředně ověřeny.

Podpis dlužníkova manžela na návrhu na povolení oddlužení se oproti dřívější úpravě nevyžaduje. Nyní je umožněno, aby manželé mohli podat společný návrh na povolení oddlužení, a to za předpokladu, že je každý z nich samostatně osobou oprávněnou podat návrh na povolení oddlužení. Společný návrh **musí** obsahovat výslovné prohlášení obou manželů, že souhlasí s tím, aby všichni jejich majetek byl pro účely schválení oddlužení zpeněžením majetkové podstaty považován za majetek ve společném jmění manželů. Rovněž podpisy obou manželů u tohoto prohlášení musí být úředně ověřeny.

Zamítnutí návrhu na povolení oddlužení

Insolvenční soud zamítne návrh na povolení oddlužení jestliže:

- je jím sledován nepoctivý záměr,
- hodnota plnění, které by při oddlužení obdrželi nezajištění věřitelé, by byla nižší než 30 % jejich přihlášených pohledávek (ledaže by tito věřitelé s nižším plněním souhlasili),
- dosavadní výsledky řízení dokládají lehkomyšlný nebo nedbalý přístup dlužníka k plnění povinností v insolvenčním řízení.

Pokud je insolvenčním soudem zamítnut návrh na povolení oddlužení, rozhodne současně o způsobu řešení dlužníkovra úpadku konkursem či nepatrným konkursem.

Odmítnutí návrhu na povolení oddlužení

V případě, že v insolvenčním návrhu nejsou uvedeny rozhodující skutečnosti, které osvědčují úpadek dlužníka, nebo jeho hrozící úpadek, skutečnosti, ze kterých vyplývá oprávnění podat návrh (není-li insolvenčním navrhovatelem dlužník), označeny důkazy, kterých se insolvenční navrhovatel dovolává, a není patrné, čeho se insolvenční navrhovatel domáhá, insolvenční soud takový návrh usnesením odmítne, jestliže pro tyto nedostatky nelze v řízení pokračovat. Učiní tak nejpozději do 7 dnů poté, co byl insolvenční návrh podán.

Proti tomuto usnesení lze podat odvolání do 15 dnů od jeho doručení zvláštním způsobem, tedy od jeho doručení písemného vyhotovení, k vrchnímu soudu prostřednictvím soudu podepsaného. V případě, když není institut odvolání využit, po právní moci usnesení o odmítnutí návrhu na povolení oddlužení, lze podat návrh nový.

Schválení oddlužení

Insolvenční zákon upravuje dva možné způsoby oddlužení, a to zpeněžením majetkové podstaty nebo plněním splátkového kalendáře. Rozhodnutí, jakým způsobem bude probíhat oddlužení je zcela na nezajištěných věřitelích, kteří o tomto rozhodnou na schůzi věřitelů či mimo ni. Výsledek tohoto hlasování je podkladem pro další rozhodování insolvenčního soudu, který předmětné oddlužení musí schválit.

Usnesením o schválení oddlužení jsou vázáni všichni dotčení, tedy dlužník a věřitelé, včetně věřitelů, kteří s oddlužením nesouhlasili nebo o něm nehlasovali. Toto usnesení

obsahuje důležité údaje pro další fáze insolvenčního řízení. Insolvenční soud oddlužení schválí v případě, že v průběhu dosavadního insolvenčního řízení nevyšly najevo skutečnosti, které by jinak odůvodňovaly zamítnutí tohoto návrhu.

Schválením oddlužení se toto rozhodnutí zveřejní v insolvenčním rejstříku, čímž nastává jeho účinnost.

Oddlužení zpeněžením majetkové podstaty

Zpeněžení majetkové podstaty se týká dlužníkovy aktuálního majetku. Netýká se majetku, který dlužník může získat v budoucnu a dokonce ani majetku, který dlužník nabyt v průběhu insolvenčního řízení poté, co nastaly účinky schválení oddlužení. Při následném zpeněžování majetku se postupuje obdobně tak, jak je zpeněžován majetek v konkursu.

Oddlužení plněním splátkového kalendáře

Tento způsob oddlužení zasahuje dlužníkův majetek především do budoucna. Pokud má dlužník zajištěné věřitele, tito budou uspokojeni plněním ze zpeněžení zajištěného majetku a současně po dobu 5 let plní dlužník pohledávky nezajištěných věřitelů podle daného poměru. Dlužník je tedy povinen měsíčně po dobu 5 let splácet nezajištěným věřitelům ze svých příjmů částku ve stejném rozsahu, v jakém z nich mohou být při výkonu rozhodnutí nebo při exekuci uspokojeny přednostní pohledávky. Dále je dlužník povinen měsíčně hradit zákonem stanovenou částku- odměnu a hotové vynaložené náklady insolvenčního správce (včetně „daně z přidané hodnoty“, pokud je insolvenční správce jejím plátcem, v její aktuální výši).

Po dobu trvání účinků schválení oddlužení plněním splátkového kalendáře má dlužník povinnosti:

- vykonávat přiměřenou výdělečnou činnost, je-li nezaměstnaný, o získání zaměstnání musí usilovat a neodmítat splnitelnou možnost si příjem obstarat,
- hodnoty získané dědictvím, darem a z neúčinného právního úkonu, jakož i majetek, který dlužník neuvedl v seznamu majetku, ač tuto povinnost měl, vydat insolvenčnímu správci ke zpeněžení a výtěžek, stejně jako jiné své mimořádné příjmy, použít k mimořádným splátkám nad rámec splátkového kalendáře,
- bez zbytečného odkladu oznámit insolvenčnímu soudu, insolvenčnímu správci a věřitelskému výboru každou změnu svého bydliště nebo sídla a zaměstnání,

- vždy k 15. březnu a k 15. září kalendářního roku předložit insolvenčnímu soudu insolvenčnímu správci a věřitelskému výboru přehled svých příjmů za uplynulých 6 kalendářních měsíců, neurčí-li insolvenční soud v rozhodnutí o schválení oddlužení jinou dobu předkládání,
- nezatajovat žádný ze svých příjmů a na žádost insolvenčního soudu, insolvenčního správce nebo věřitelského výboru předložit k nahlédnutí svá daňová přiznání za období trvání účinků schválení oddlužení,
- neposkytovat nikomu z věřitelů žádné zvláštní výhody,
- nepřijímat na sebe nové závazky, které by nemohl v době jejich splatnosti splnit.

Dlužník nesmí bez souhlasu insolvenčního správce odmítnout dar ani dědictví, jinak by se jednalo o neplatný právní úkon. Dohled nad plněním povinností dlužníka vykonává především určený insolvenční správce, insolvenční soud i věřitelé (věřitelský výbor nebo určený zástupce věřitelů). Pokud se dlužník po schválení oddlužení v důsledku svého zavinění dostane do prodlení více než třicet dnů s hrazením splátek, pak insolvenční soud schválené oddlužení zruší a úpadek je následně řešen konkursem.

Splnění oddlužení a osvobození dlužníka od placení pohledávek

Splnění oddlužení vezme soud na vědomí usnesením, proti němuž není odvolání přípustné a právní mocí tohoto rozhodnutí insolvenční řízení dlužníka končí. Poté je dlužník oprávněn podat návrh, ve kterém požádá insolvenční soud o osvobození od placení pohledávek zahrnutých do jeho oddlužení, a to v rozsahu, ve kterém doposud nebyly uspokojeny (uhrazeny). Toto osvobození se vztahuje také na věřitele, k jejichž pohledávkám se v insolvenčním řízení nepřihlíželo a na věřitele, kteří své pohledávky do insolvenčního řízení nepřihlásili, ač tak měli a mohli učinit. Rovněž se vztahuje na ručitele a jiné osoby, které měly vůči dlužníku pro tyto pohledávky právo postihu.

Obecně tedy platí, že dlužníkovi jsou smazány všechny dluhy z minulosti až do okamžiku schválení oddlužení, ale je zde také možnost, že insolvenční soud **může** toto osvobození odejmout. Učiní tak na návrh některého z dotčených věřitelů, vyjde-li najevo, že ke schválení oddlužení nebo přiznání osvobození od dluhů došlo na základě podvodného jednání dlužníka, nebo že dlužník poskytl zvláštní výhody některým věřitelům.

Návrh je třeba podat ve lhůtě 3 let od přiznání osvobození; osvobození rovněž zanikne, byl-li dlužník do 3 let od jeho přiznání odsouzen za úmyslný trestný čin, kterým podstatně

ovlivnil schválení nebo provedení oddlužení anebo přiznání osvobození, případně jinak poškodil věřitele.⁴⁰

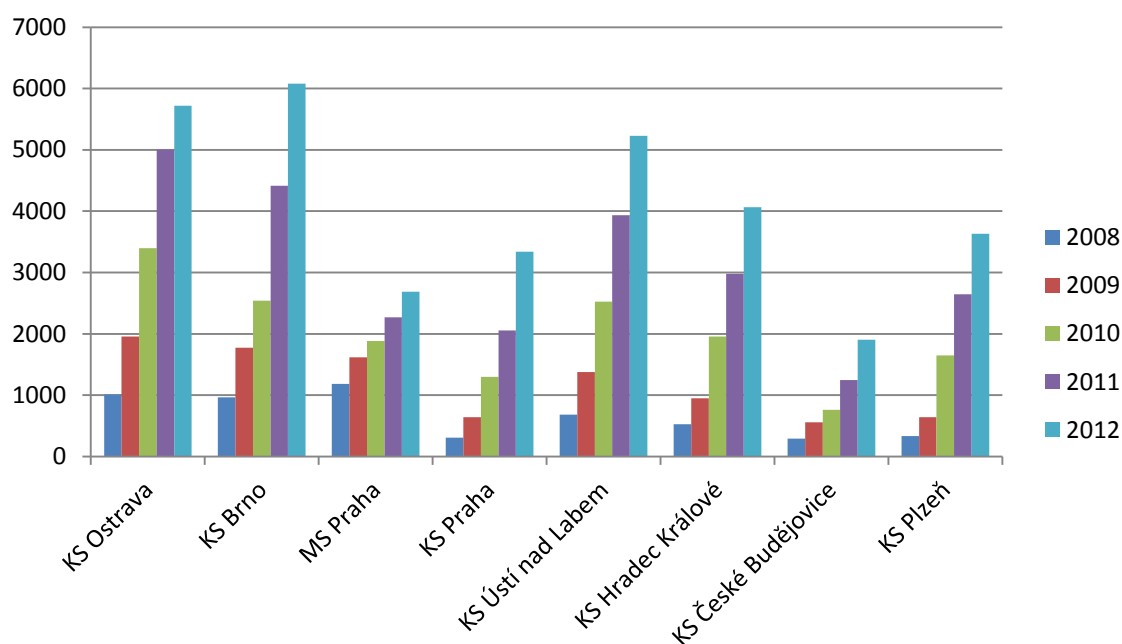
---

⁴⁰ Oddlužení. *Insolvenční zákon* [online]. 2014 [cit. 2014-10-09]. Dostupné z: <http://insolvencni-zakon.justice.cz/obecne-informace/oddluzeni.html>

4.6 Podrobný přehled nárůstu insolvenční agendy v letech 2008 - 2012

Tab. 1 Počty insolvenčních návrhů u jednotlivých insolvenčních soudů

Insolvenční návrhy	2008	2009	2010	2011	2012	Celkem
KS Ostrava	1010	1955	3397	5006	5720	17088
KS Brno	964	1775	2543	4414	6079	15775
MS Praha	1184	1615	1885	2269	2688	9641
KS Praha	309	643	1297	2058	3340	7647
KS Ústí nad Labem	685	1377	2526	3933	5228	13749
KS Hradec Králové	529	948	1957	2979	4067	10480
KS České Budějovice	290	559	761	1247	1904	4761
KS Plzeň	335	643	1650	2647	3630	8905
Celkem	5306	9515	16016	24553	32656	88046

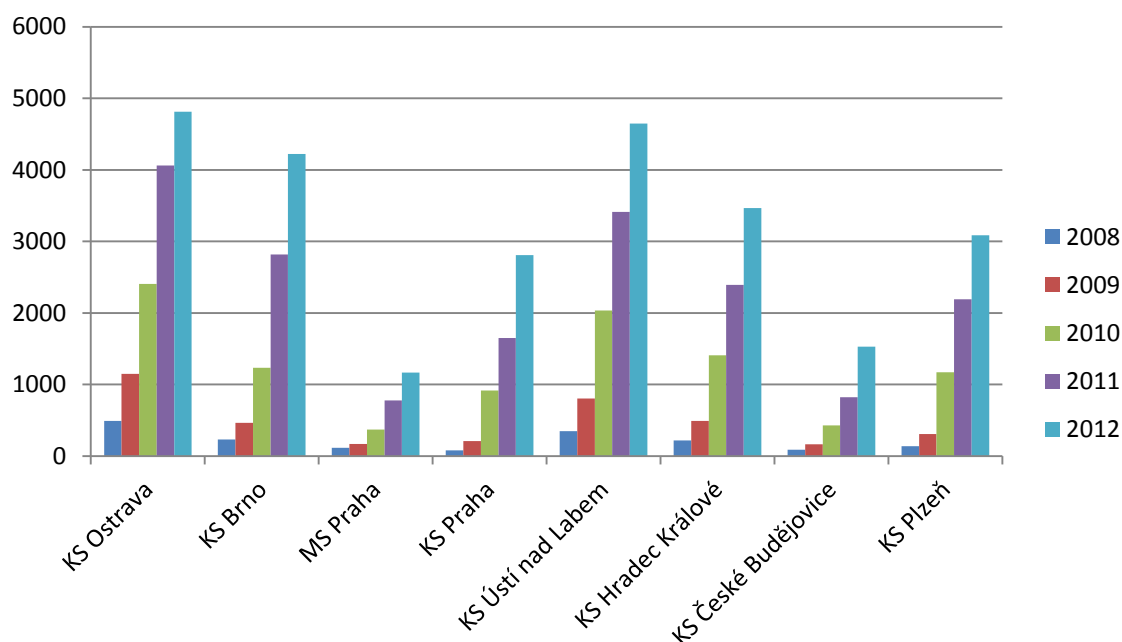
Graf 1 Počty insolvenčních návrhů u jednotlivých insolvenčních soudů

Z celkového počtu insolvenčních návrhů 29582 bylo podáno dlužníkem, 3022 insolvenčních řízení bylo zahájeno na základě návrhu věřitele. Věřitelské insolvenční návrhy představují tedy pouze necelých 10 % všech podaných insolvenčních návrhů.

V 25737 případech byl insolvenční návrh dlužníka spojen s návrhem na povolení oddlužení, návrhy na povolení oddlužení jsou tak součástí téměř 80 % všech insolvenčních návrhů. Oproti roku 2011 se počet podaných návrhů na povolení oddlužení zvýšil o 42 %. Oddlužení je evidentně zcela dominantním způsobem řešení úpadku, který je v rámci insolvenčního řízení navrhován.

Tab. 2 Počty návrhů na povolení oddlužení

Návrhy na povolení oddlužení	2008	2009	2010	2011	2012	Celkem
KS Ostrava	493	1150	2406	4063	4813	12925
KS Brno	231	465	1233	2816	4223	8968
MS Praha	115	171	372	777	1167	2602
KS Praha	81	211	915	1649	2808	5664
KS Ústí nad Labem	348	805	2034	3413	4645	11245
KS Hradec Králové	218	494	1411	2391	3465	7979
KS České Budějovice	89	165	428	822	1531	3035
KS Plzeň	138	310	1170	2191	3085	6894
Celkem	1713	3771	9969	18122	25737	59312

Graf 2 Počty návrhů na povolení oddlužení

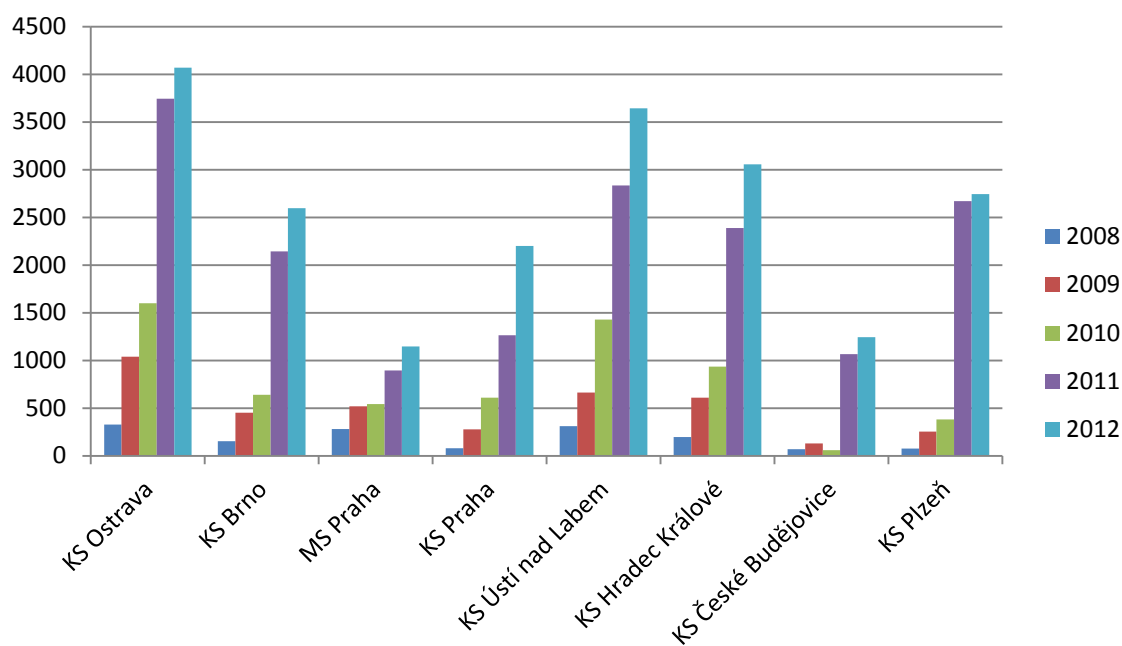
Z tabulky č. 3 vidíme, že zatímco počty insolvenčních návrhů se výrazně navyšují, neodpovídá tomu přímo úměrně nárůst počtu rozhodnutí o úpadku dlužníka.

V letech 2008 - 2012 bylo podáno 88046 insolvenčních návrhů, ale jen ve 49420 případech došlo zatím ke zjištění úpadku dlužníka. Úpadek dlužníka tak byl na základě podaného insolvenčního návrhu zjištěn pouze v 56 % procentech případů. Nejmenší podíl rozhodnutí o úpadku na počet podaných insolvenčních návrhů má Městský soud v Praze a Krajský soud v Brně. Pomineme-li dosud nevyřízené věci, ve kterých dosud o úpadku nebylo rozhodováno, představují poměrně zásadní podíl rozhodnutí insolvenčního soudu, kterými byl insolvenční návrh odmítnut. Odmítnuto bylo celkem 16872 insolvenčních návrhů, což představuje téměř 20 % všech podaných insolvenčních návrhů. Primát v rámci odmítání insolvenčních návrhů má Městský soud v Praze, u kterého bylo odmítnuto 32 % všech podaných insolvenčních návrhů a Krajský soud v Brně s 27 % odmítnutými insolvenčními návrhy. Naopak v naprostém minimu případů dochází k zamítnutí insolvenčního návrhu. V roce 2012 bylo 1391 insolvenčních návrhů zamítnuto pro nedostatek majetku dlužníka (§ 144 insolvenčního zákona) a pouze 252 návrhů bylo zamítnuto z jiného důvodu. S ohledem na přijetí tzv. protišikanozní novely insolvenčního zákona je zajímavé porovnat, že na 3022 insolvenčních návrhů podaných věřitelem, bylo vydáno pouze 142 rozhodnutí o zamítnutí insolvenčního návrhu věřitele. Věřitelské insolvenční návrhy se tak ukázaly jako neoprávněné pouze v necelých 5 % případů. Toto číslo však může být značně zkresleno tím, že o neoprávněných návrzích mohlo být rozhodnuto také jiným způsobem například v rámci odmítnutí návrhu nebo rozhodnutí o zastavení řízení.

Tab. 3 Počty rozhodnutí o úpadku

Rozhodnutí o úpadku	2008	2009	2010	2011	2012	Celkem
KS Ostrava	330	1039	1601	3742	4069	10781
KS Brno	153	453	642	2144	2596	5988
MS Praha	281	519	542	895	1148	3385
KS Praha	81	278	609	1265	2202	4435
KS Ústí nad Labem	313	663	1430	2835	3642	8883
KS Hradec Králové	198	612	936	2390	3055	7191
KS České Budějovice	69	130	59	1068	1244	2570
KS Plzeň	76	256	381	2670	2744	6127
Celkem	1501	3950	6200	17009	20760	49420

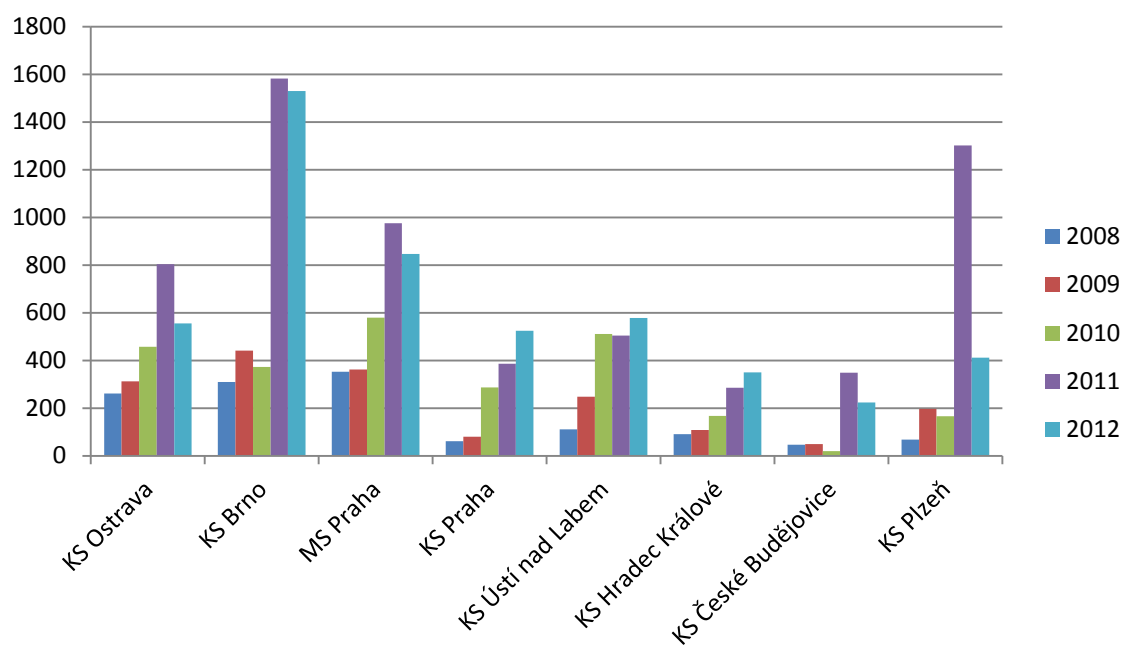

Graf 3 Počty rozhodnutí o úpadku

Tab. 4 Počet odmítnutých insolvenčních návrhů

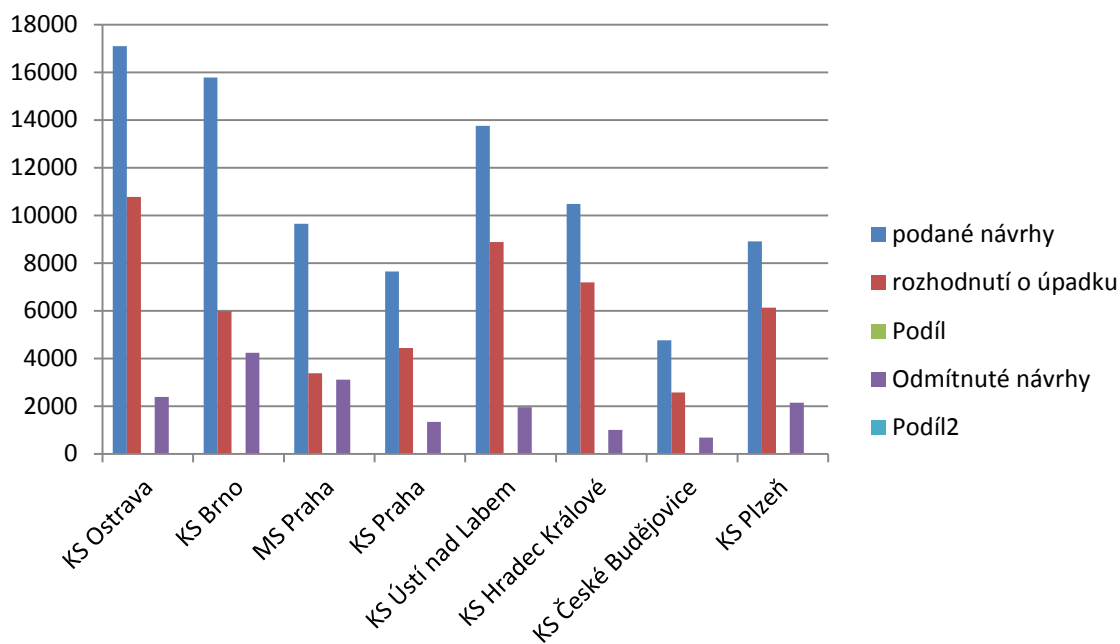
Odmítnuté návrhy	2008	2009	2010	2011	2012	Celkem
KS Ostrava	261	312	458	804	555	2390
KS Brno	310	441	373	1582	1529	4235
MS Praha	353	362	579	975	846	3115
KS Praha	62	81	287	386	524	1340
KS Ústí nad Labem	112	248	511	504	578	1953
KS Hradec Králové	91	108	168	286	350	1003
KS České Budějovice	47	50	20	349	224	690
KS Plzeň	69	197	166	1302	412	2146
Celkem	1305	1799	2562	6188	5018	16872

Graf 4 Počet odmítnutých insolvenčních návrhů

Tab. 5 Poměr vydaných rozhodnutí o úpadku dlužníka a počet podaných insolvenčních návrhů

	podané návrhy	rozhodnutí o úpadku	Podíl	Odmítnuté návrhy	Podíl
KS Ostrava	17088	10781	63,10%	2390	14%
KS Brno	15775	5988	37,90%	4235	27%
MS Praha	9641	3385	35,10%	3115	32,3%
KS Praha	7647	4435	58,20%	1340	17,5%
KS Ústí nad Labem	13749	8883	64,60%	1953	14,2%
KS Hradec Králové	10480	7191	68,60%	1003	9,6%
KS České Budějovice	4761	2570	54%	690	14,5%
KS Plzeň	8905	6127	68,8%	2146	24,1%
	88046	49420	56,1%	16872	19,1%

Graf 5 Poměr vydaných rozhodnutí o úpadku dlužníka a počet podaných insolvenčních návrhů

Z hlediska rozhodování o způsobu řešení úpadku dlužníka zůstává zcela dominantní řešení úpadku dlužníka oddlužením. V roce 2012 došlo v 17 985 případech k povolení oddlužení, v 2 926 případech k prohlášení konkurzu (zde jsou započítána i předchozí neúspěšná oddlužení a reorganizace) a ve 14 případech k povolení reorganizace. Nejčastěji byly reorganizace povolovány u Krajského soudu v Brně a Ostravě (5 povolených reorganizací), dvě povolené reorganizace zaznamenal Krajský soud v Ústí nad Labem a Městský soud v Praze. Ve 13 případech došlo v roce 2012 ke schválení reorganizačního plánu. Z hlediska způsobu, jakým je řešeno oddlužení dlužníka, se jedná nadále o převažující splátkové kalendáře, kterých bylo schváleno 14 291 oproti 414 případům, ve kterých došlo ke schválení oddlužení zpeněžením majetkové podstaty dlužníka.

Z hlediska dalších dostupných čísel je zajímavé, že v roce 2012 bylo podáno 4062 odvolání proti předchozím rozhodnutím insolvenčního soudu. Nejvyšší počet podaných odvolání byl zaznamenán u Krajského soudu v Brně a to 959. Bylo podáno 3891

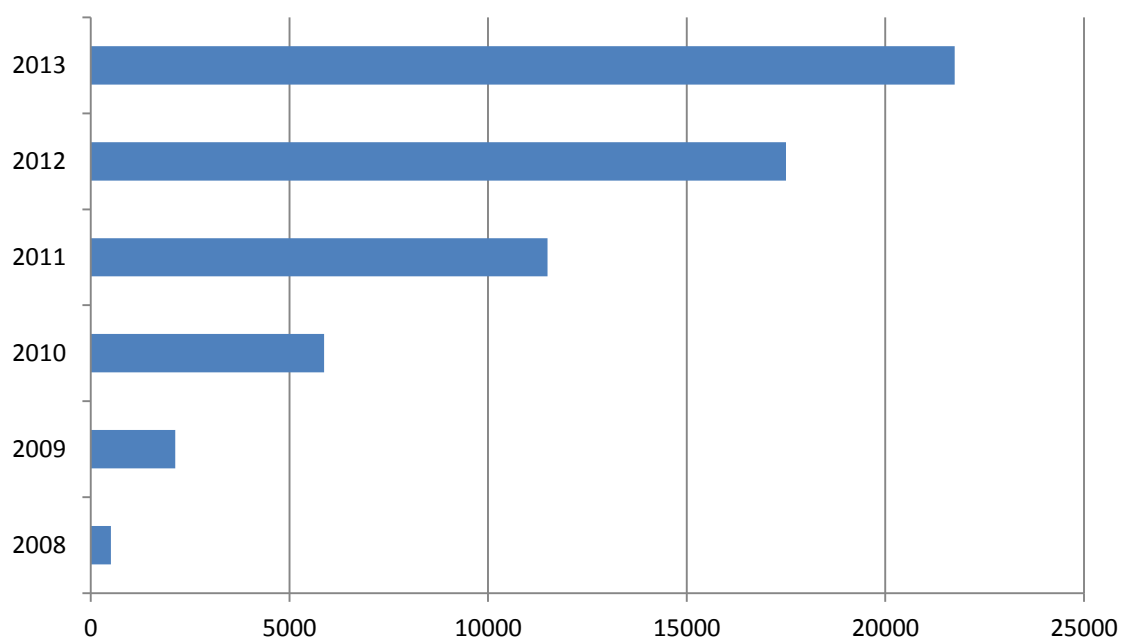
incidenčních žalob, nejvíce u Krajského soudu v Ostravě 834. V rámci insolvenčních řízení bylo v roce 2012 uplatněno 192242 přihlášek pohledávek.⁴¹

Tab. 6 Porovnání nárůstu insolvenční agendy v letech **2012 a 2013**

Rejstřík INS									
krajské soudy	nápad			vyřízeno			nevyřízeno		
	2012	2013	rozdíl	2012	2013	rozdíl	2012	2013	rozdíl
MS Praha	2688	2997	309	1739	1933	194	3054	4327	1273
Praha	3345	4329	984	968	1600	632	4974	7598	2624
České Budějovice	1903	2447	544	547	822	275	2836	4520	1684
Plzeň	3630	4262	632	789	1465	676	6051	8898	2847
Ústí nad Labem	5228	5994	766	1396	2092	696	9451	13421	3970
Hradec Králové	4071	4483	412	899	1216	317	7747	11088	3341
Brno	6085	6605	520	3269	3558	289	6999	10181	3182
Ostrava	5733	6517	795	1775	2234	459	10920	15223	4303
Česká republika	32672	37634	4962	11382	14920	3538	52032	75256	23224

Jak vyplývá z tabulky, celkový vývoj je potvrzen statistickými daty tvořenými u jednotlivých krajských soudů, kde došlo opět k výraznému nárůstu nápadu, počtu věcí vyřízených a zejména věcí nevyřízených. Nejvyšší nárůst nápadů v této agendě zaznamenaly v sledovaném období Krajský soud v Praze (o 984 věcí), Krajský soud v Ostravě (o 795 věcí) a Krajský soud v Ústí nad Labem (o 766 věcí). Vývoj počtu nevyřízených věcí nárůst nápadů nekopíruje přesně- nejvíce se zvýšil u Krajského soudu v Ostravě (o 4303), Krajského soudu v Ústí nad Labem (o 3970), Krajského soudu v Hradci Králové (o 3341) a Krajského soudu v Brně (o 3182).

⁴¹ PACHL, Lukáš. *Insolvence v roce 2012*. Konkursní noviny. 2013, č. 2. ISSN 1213-4023

Graf 6 Počet rozhodnutí o oddlužení

Graf č. 6 názorně zobrazuje nárůst počtu rozhodnutí o oddlužení za období od roku **2008** do roku **2013**. Je z něj patrné, že růstová křivka má dlouhodobě stoupající tendenci.⁴²

---

⁴² BORZOVÁ, I. *Vyhodnocení hlavních netrestních agend u okresních a krajských soudů za rok 2013*, Soudce. 2014 č. 4. ISSN 1211-5347

5 MOŽNOSTI SOCIÁLNÍ PEDAGOGIKY

5.1 Sociální pedagogika

Situace člověka na počátku 21. století je označována jako postmoderní; postmodernismus označuje teoreticky více či méně propracované názory na současný stav procesu modernizace, zejména na důsledky tohoto procesu. Proces modernizace ve svých důsledcích nepřináší jen pokrok, pozitiva, ale stejně tak hrozby i rizika, proměny člověka, které nejsou jen humanizující, obohacující hodnotu lidství, ba právně naopak. Jako paradigma postmodernismus nabízí pluralitu postojů, názorů, přístupů, zvažování pluralitu racionálního zpracování reality v jejím vývoji a proměnách.

Společenské proměny, které koncem minulého století nastaly, jsou součástí celosvětového kontextu vývoje změn ekonomických, politických, sociálních a také kulturních. Na jejich dopad a význam musíme pohlížet i ve směru do budoucnosti a v širších souvislostech.

Zmíníme-li sociální aspekty, resp. determinanty výchovného působení musíme vzít v potaz aspekty proměn společnosti:

- Máme svobodu projevu, velké možnosti cestování, větší tok informací někdy i velmi protichůdných, trh pestré nabídky zboží, útočnost a podbízivost reklam, které podněcují spotřebu jedince a také nabízejí, jak lehce, snadně a bez námahy se člověk stane bohatý a úspěšný, jak může nakupovat, dopřát si podle svých přání a svých snů i bez peněz. Tímto se u mnohých mladých lidí vytváří představa, že demokracie je život bez námahy, bez povinností, kde konečně mohou uplatnit své individuální právo na bezmezné štěstí, radost, zábavu, zdraví a spokojenost. Informační exploze současné doby zprostředkovávaná masmédií se podílí na všudypřítomnosti nereálných, zjednodušených představ života.
- Společnost je orientována na ekonomickou prosperitu, kdy regulace dosahování této ekonomické prosperity je především v rovině právní (a to trestnosti a netrestnosti), bez dostatečného uplatňování aspektů etických a sociálních. Pak v tomto kontextu je především ceněno to, co přináší zisky. Chytrý a prozíravý člověk je ten, kdo umí vydělat a tedy ví „jak na to“ a naopak hloupý člověk peníze vydělat neumí, bez ohledu zda poctivě. Orientace na úspěch a na výkon podněcuje potřebu neustálé soutěže s ostatními a snahu předstihnout konkurenta. Každý z prostředků, vedoucích k tomuto cíli je hodnotou v pojetí „účel světí prostředky“;

doprovodným jevem orientace na úspěch je potřeba zvětšování majetku a symbolů majetnosti (automobil určité značky, dovolená na jisté úrovni) a úzkostný zničující spěch, který vyvolává následně psychické vypětí. V krajnosti je řešení těchto situací a vyladování výkonnosti dosahováno pomocí drog. Nabídka profesionální seberealizace je proměnlivá a různá v důsledku hospodářské restrukturalizace, problém nezaměstnanosti je pro určité lidi, nejen mladé, ale i pro lidi s rolí rodičovskou, nemalým problémem ekonomickým a sociálně psychologickým, který ani sociální podpora v nezaměstnanosti nijak nezmiňuje.

- Toužíme po silnějších podnětech, projevujících se jako neustálé hledání něčeho nového, jiného a burcujících až šokujícího je vítána výrobci komerční zábavy, zboží a produktů, atd. Přidáme-li akutní hrozby postmoderní společnosti, jimiž začínají být trvalé hospodářské krize, mezinárodní terorismus, hrozby vyplývající z neomezené moci a politiky, korupce a prorůstání organizovaného zločinu do státní sféry, to vše vyvolává snahu o co nejbezpečnější zajištění sebe a své rodiny (třeba na úkor ostatních) a zejména problém s nadbytečnou populací, což s sebou nese nezaměstnanost, bídu, kriminalitu, drogy, prostituci, bezdomovectví a podobně, a také latentnější problémy jako je stárnutí populace a čím dál větší zadlužování občanů.

Úkolem a hlavním cílem sociální pedagogiky jako společenskovedního oboru přítomného prakticky ve všech oblastech života společnosti, pak bude učit člověka orientovat se v chaosu a labyrintu soudobého světa, v širším slova smyslu prostředí, a umět si najít v něm cestu k vyšším hodnotám, cestu směřovanou k tradičním hodnotám, k nimž by měla patřit kromě zdraví, rodiny a práce i morálka.⁴³

Ve vztahu k tématu přiblížení problematiky oddlužení je pak nasnadě, že sociální pedagogika bude mít své místo především v oblasti prevence, ale také nabídky možností adekvátně pomoci osobám, u kterých již mezní sociální situace nastala a sami si nedokáží pomoci. Stěžejní pomoc a prevenci v řešení krizových situací lze hledat v občanských poradnách, které jsou bezplatné a nezhorší už tak špatnou sociální situaci dlužníka.

---

⁴³ MÜHLPACHR, P. a kol., *Sociální pedagogika II*, Brno: BonnyPress, 2011. s. 46, 47

5.2 Nové druhy nerovností

Pět nepříjemných roků ekonomické krize nezasáhlo českou společnost rovnoměrně, postihlo hlavně chudé lidi a nižší střední třídu. Právě ti výrazně utrpěli zdražováním povinných výdajů bydlení, potravin a zdraví, které tvoří větší část rodinného rozpočtu, a také omezením některých dávek, nižší valorizací důchodů a růstem nezaměstnanosti. Naopak nedosáhli na některé nové formy státní podpory, např. na druhý „důchodový pilíř“. Problémem je, že unikátní fenomén českých exekucí nerovnosti ve společnosti dále prohlubuje a tím ještě více poškozuje chudší vrstvy obyvatel.

Hlavní příčiny předlužení a následně exekucí jsou nevýhodné spotřební půjčky, nečekané výdaje domácností či opomenutí. Pro více než 40% domácností, v nichž žijí miliony podprůměrně příjmových obyvatel, rodin s dětmi, důchodců je velkou zátěží zaplatit nájem. Výzkum agentur MEDIAN a STEM/MARK pro Českou televizi odhalil, že např. v Moravskoslezském kraji si asi 40 % nezaměstnaných a 25-30 % obyvatel s nízkými příjmy muselo vzít půjčku na běžné věci, jako je nájem a potraviny. To je velmi vysoké číslo, uvážíme-li že tito lidé nemají dostatečné vysoké a stabilní příjmy pro krytí svých závazků.

K předlužení a exekucím často dochází nejen kvůli nesplácení těchto spotřebních půjček, ale i při nečekaném výdaji (doplatek za energie, či vodu), i zde jsou více postiženi chudí a nižší střední třída, ti totiž tvoří právě zhruba 44 % českých domácností, které si dle Českého statistického úřadu nemohou dovolit hradit nečekaný výdaj v částce 9 300 Kč.

Chudé lidi seniory často znevýhodňují i takové skutečnosti, že mají obecně horší přístup k informačním technologiím, kvůli nižšímu vzdělání i nižší finanční gramotnost. Stává se, že opomenou platbu, špatně si přečtou smlouvu či nevyhodnotí správně svou finanční situaci. Následná exekuce pak původně malý dluh neúnosně navýší o přemrštěné náklady na vymáhání - pro člověka střední třídy nepříjemnost, u chudší třetiny domácností pak existenční problém, který rodinu poznamená na dlouhé měsíce.

5.3 Státní dotace byznysu s chudobou

V roce 2013 bylo vypsáno 714 000 nových exekucí. Od roku 2011, kdy jejich počet kulminoval na čísle 936 000, se trend obrací, přesto není důvod ke spokojenosti. Státisíce nových exekucí ročně přibývá i přesto, že české domácnosti omezily spotřebu a podařilo se jim zastavit deset let rostoucí zadlužování. Nízké dlužné částky jsou stále ve vymáhacím

procesu kvůli odměnám advokátů a exekutorů nadhodnocovány způsobem, který v civilizovaném zahraničí nemá obdoby- při tisícikorunovém dluhu splatíte takřka patnáctinásobek.

Exekuci lze v jisté míře uvalit i na důchody, většinu sociálních dávek (v nezaměstnanosti, rodičovské a mateřské příspěvky, přídavky na dítě) a výplaty nemocenské. Lidí, u nichž stát část výplat posílá exekutorským úřadům, přitom stále přibývá. Jedná se až o sedmdesát tisíc důchodců, z jejichž penzí se ukrajuje ročně až okolo 1,5 miliardy korun. Zhruba stejnému počtu dlužníků stát sráží peníze ze sociálních dávek, státní podpory nebo nemocenské dávky.

V naší zemi tak vzniká významná skupina obyvatel, u nichž je část výplat financovaná z peněz daňových poplatníků, přeposílána na moření dluhů. Náklady advokátů a exekutorů na vymáhání jsou přitom mnohdy srovnatelné nebo vyšší než původní dlužná částka. Podobně jak v případě předražených soukromých ubytoven pro sociálně vyloučené, v nichž končí státní příspěvky na bydlení, se tak objevuje oprávněná kritika, že stát dotuje výdělečný byznys s chudobou.

5.4 Sociální vyloučení

Nejde jen o to, že „odtékají“ důchody a sociální dávky, ale že předlužení a exekuce často vycházejí z chudoby, ale že zároveň chudobu a sociální vyloučení upevňují. Zadlužení navyšované přemrštěnými náklady na vymáhání pak často vedou k tomu, že není racionální hledat si práci, z níž budu umořovat dluhy, ale raději si nechat vyplácet nezabavitelnou sociální dávku a přivydělat si tzv. „načerno“.

Studie Člověka v tísní mezi chudými lidmi v různých částech republiky ukázala, že předlužení bývá výraznější překážkou pro návrat do zaměstnání než nemožnost si práci najít. Podobné výsledky má údajně i studie sociologů mezi lidmi bez domova o jejich důvodech pro setrvání na okraji společnosti. Nejde jen o jednotlivce, situace, kde před exekucními srážkami ze sociálních dávek chrání české domácnosti relativně malý rozsah podpory a oficiálních příjmů, se dotkla desetitisíců lidí.

Data naznačují, že předluženost spojená s exekucemi souvisí v naší zemi se sociálním vyloučením výrazněji než v jiných zemích. Ve výzkumu Rozvojového programu OSN z roku 2011, přes 35 % domácností (romských i neromských) ze sociálně vyloučených oblastí připustilo, že má půjčky, v ostatních deseti východoevropských zemích, kde

probíhal výzkum, odpověděla kladně jen necelá pětina lidí. Takový rozdíl může naznačovat absenci finanční gramotnosti, ale i to, že na chudé lidi je pevněji v České republice „přisát“ byznys s poskytováním půjček, obchodování s pohledávkami a pak následné vymáhání, neúměrně navýšené o náklady vymáhání, což znesnadňuje vymanit se z dluhů.⁴⁴

5.5 Finanční gramotnost

Pojem finanční gramotnost, tolik v posledních letech frekventovaný, je definovaný v odborném tisku jako: schopnost číst, analyzovat a spravovat osobní finanční podmínky, mající dopad na materiální zajištění jedince, který by měl mít schopnost orientovat se ve finančních rozhodnutích, rozumně plánovat budoucnost a adekvátně reagovat na životní události, které mají dopad na každodenní finanční rozhodnutí, včetně vyplývajících z běžného stavu ekonomiky.⁴⁵

Základy finanční gramotnosti

Peníze zná každý z nás a každý je také potřebuje. Neprovozejí lidstvo odjakživa, v prvopočátcích lidské existence to byla směna, odborně tomu dnes říkáme směnný poměr. Poté se hledala jakási „věc“ s vlastnosti takovými, aby ji každý musel při výměně zboží přijmout, nesměla se kazit a musela se dělit tak, aby nedocházelo k jejímu znehodnocení a zase šla poskládat. „Věcmi“ se pak staly třeba kamínky, valounky, korálky a v Čechách to byly plátěné šátečky; slovní základ „plátno“ se nám pak promítá až do dnešní doby v termínech užívaných s penězi- platit, platba.

Později pak „věc“ bylo stříbro a zlato, které splňovaly požadované vlastnosti, avšak časem drahé kovy přestaly postačovat na výrobu takového množství peněz, aby pokryly všeobecnou potřebu. Protože lidem bylo jedno, z čeho jsou peníze vyrobeny, postupně se začaly požívat peníze papírové a v současné době peníze elektronické.

---

⁴⁴ PROKOP, Daniel. *Exekuce škodí chudým i ekonomice*. MLADÁ FRONTA DNES. 22. 2. 2014, s. B7

⁴⁵ BERTL, I. *Kapitoly o finanční gramotnosti*, Praha: TRITON, ISBN 978-80-7387-622-7, 2012, s. 9

Rozšíření peněz elektronickou formou je záležitost především druhé poloviny dvacátého století, doby nedávné. Jejich vznik si vynutila skutečnost mít peníze k dispozici k různým platbám, nákupům, avšak ne v peněžence, to vedlo ke vzniku platebních karet.⁴⁶

Platební karta

Platební karta je starší, než bychom čekali, je jí letos právě 100 let. Zatímco v Evropě začínala první světová válka, v Americe společnost Western Union rozhodla, že čas šeků pominul a vydala papírovou kartičku, kterou se dalo zaplatit za telefonování, telegramy ve všech jejích pobočkách včetně zaoceánských parníků. První banka, které se užívání platebních karet vyplatilo, byla Bank of America, protože ji nabídla klientům zcela zdarma. První bankomat byl spuštěn v roce 1967 v Londýně ještě na papírové šeky, později už na plastové kartičky podobné dřívým štítkům.

V roce 1988 přišla s první československou kartou Živnostenská banka, byla určena jen pro majitele tuzexových kont a byla fakticky určena jen pro vyvolené. O rok později už Česká státní spořitelna rozdala mezi zaměstnance a vybrané klienty 1 000 karet a nainstalovala dva pokusné automaty v Praze a dva další v Bratislavě. Český kartový byznys o kus dál posunuly komerční banky, vybudovaly vlastní systém zapojený do mezinárodních struktur a jejich bankomaty už byly on-line spojené s řídicím centrem a na placení kartou přešla většina obchodů. Současné platební karty vycházejí z progresivních technologií, kdy transakce může probíhat tzv. bezkontaktně, tedy pouhým přiložením k terminálu.

- Debetní karta- umožňuje čerpat vlastní prostředky uložené na běžném nebo obdobném účtu
- Charge karta- platební karta s odloženou splatností (úvěrová, s možností placení do výše povoleného úvěrového rámce)
- Kreditní karta- slouží k čerpání sjednaného úvěrového rámce s individuálně stanovenými podmínkami splácení⁴⁷

---

⁴⁶ BERTL, I. *Kapitoly o finanční gramotnosti*, Praha: TRITON, ISBN 978-80-7387-622-7, 2012, s. 15,16

⁴⁷ HRON, Lukáš. *Platím kartou, vážení*. MLADÁ FRONTA DNES, Víkend dnes. 15. 11. 2014, s. 12

Banka

Banka je zvláštní typ podniku, který na rozdíl od jiných nic hmotného nevyrábí, pracuje pouze s penězi. Ani banka tak, jako peníze není institucí posledních let. První bankovní domy najdeme již ve starém Řecku, hlavní bankovní činnost spočívala v úschově peněz, což bylo spojeno s budovami chrámů, dobře stavebně i bezpečně ochráněnými na rozdíl od staveb běžných občanů. Pojem „il banco“ je z latiny a znamená lavici, na které se prováděly první finanční transakce.

S rozvojem obchodu se rozšiřovaly i typy transakcí, které banky nabízely. První poskytování úvěrů probíhalo tak, že dlužník předal bankéři zástavu (šperky, cenné dokumenty) a za to obdržel peněžní hotovost. Pokud dlužník nevrátil peníze ve sjednané lhůtě, propadla zástava bankéři, tak postupně banky získávaly svůj kapitál, který dále půjčovaly novým dlužníkům. V případě, kdy dlužník vrátil hotovost včas, museli bankéři najít nástroj, který by jim přinášel zisk a tím se stal **úrok**.

Úrok je peněžitá odměna za půjčení peněz, je vždy stanovena jako procento z jistiny vkladu, když do banky ukládáme, nebo z úvěru, když si peníze půjčujeme. Vedle číselného údaje značky pro procento, je zde také zkratka **p. a.** nebo **r.p.s.n.**, obě mají podobný význam, „per annum“ z latiny znamená, že vyúčtování úroků je prováděno jednou ročně, druhá je česká a znamená roční procentní sazba nákladů a shoduje se tak, že úroky z úvěru se rovněž propočítávají, avšak jsou zde obsaženy i další poplatky, které banka dlužníkovi účtuje. Důležité je dát si pozor, aby u úrokové sazby tyto zkratky byly uvedeny, aby se například nejednalo o úrok denní!

Úvěr

Chceme-li si půjčit od banky peníze na soukromé účely, sjednáváme si osobní půjčku, potřebujeme-li peníze na podporu podnikání, jde o podnikatelský úvěr. Banky chválení zapůjčení peněžních prostředků hodnotí výší příjmů žadatele.

Leasing

Označujeme tak finanční produkt, kterým je možné financovat pronájem většinou věci movité. Rozlišujeme zde pronajímatele a nájemce a podle jeho druhu leasing finanční a operativní. Leasing je produktem leasingových společností i bank.

Hypotéka

Jedná se zvláštní typ úvěru, kdy finanční prostředky jsou určeny k pořízení či rekonstrukci nemovitosti. Obvykle bývá zajištěn zástavním právem k nemovitosti, nemusí se však jednat o totožnou nemovitost. Zástavní právo zde slouží jako pojistka půjčených peněz v případě, že dluh nebude dlužníkem včas a řádně splácen. Hypotéka je zatížena úrokem jako každý jiný úvěr.⁴⁸

Nebankovní půjčky

Tyto půjčky poskytují soukromé nebankovní společnosti. Získat nebankovní půjčku je podstatně na rozdíl půjčky z banky podstatně jednodušší, zato v sobě nesou vysoké riziko a vykazují o dost vyšší úrokovou míru. Půjčit si finanční obnos touto cestou je velmi snadné a trvá mnohdy pár minut, buď prostřednictvím internetu vyplněním formuláře, nebo telefonicky a zapůjčený obnos obdržíme za pár hodin. Aby člověk získal takovou půjčku, stačí 1 doklad prokazující totožnost žadatele. Z těchto důvodů získávají peníze, pro banky nebonitní a odmítnutí klienti, kteří disponují nízkými či minimálními příjmy, penzijní či invalidní důchodci, nezaměstnaní, osoby na rodičovské, zadlužení a problémové osoby. Snadnost získat takovouto půjčku opakovaně ve spojení s nízkou finanční gramotností či fatální životní událostí pak je počátkem roztočení dluhové spirály.⁴⁹

---

⁴⁸ BERTL, I. *Kapitoly o finanční gramotnosti*, Praha: TRITON, ISBN 978-80-7387-622-7, 2012, s. 26-67

⁴⁹ TKADLECOVÁ, S., Diplomová práce na téma *Sociální aspekty insolvence*, Fakulta humanitních studií Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, 2013

II. PRAKTICKÁ ČÁST

6 VLASTNÍ VÝZKUM

6.1 Základní pojmy

Provádění kancelářských prací, vedení rejstříků, evidenčních pomůcek a dalších činností s tím spojených v insolvenčním řízení upravuje kancelářský řád.

Insolvenční spisy se vedou současně v elektronické a listinné podobě, obě podoby spisů musí být obsahově shodné s výjimkou rozdílů vyplývajících z podstaty obou podob a podmínek dále stanovených. Evidence insolvenčních spisů je **celorepubliková** v jediném rejstříku nazvaném INS.

Insolvenční spis.

Spisová značka insolvenčního spisu se skládá z pevné a proměnlivé části. Pevnou část tvoří zkratka INS a běžné číslo rejstříku lomené letopočtem: INS 1/2008; proměnlivou část tvoří písmenná zkratka označující soud a číselné označení oddělení soudu (senátu) prvního stupně, který danou věc vyřizuje (KSBR 27- Krajský soud v Brně, senát 27); proměnlivá část předchází části pevné, pak celá spisová značka má podobu: **KSBR 27 INS 1/2008**. Pevná část spisové značky se nikdy nemění, u proměnlivé dojde ke změně, kdykoliv se změní soud či oddělení soudu prvního stupně, který věc vyřizuje.

Insolvenční spis sestává z písemností, označovaných jako dokumenty. Spis se člení na oddíly A, B, C, D a P.

Oddíl **A** tvoří dokumenty týkající se projednávání insolvenčního návrhu do vydání rozhodnutí o úpadku nebo do vydání jiného rozhodnutí o insolvenčním návrhu, a to včetně případného rozhodování o opravných prostředcích a opakovaného rozhodování o insolvenčním návrhu. Obsahuje-li rozhodnutí o úpadku i další výroky rozhodnutí (např. o způsobu řešení úpadku), zařazují se dokumenty týkající se projednávání opravných prostředků do oddílu A, i když výrok o úpadku opravným prostředkem napaden nebyl.

Oddíl **B** tvoří dokumenty vkládané do spisu po rozhodnutí o úpadku, není-li dále stanoveno, že patří do jiného oddílu.

Oddíl **C** je vytvořen pro informaci o každém jednotlivém incidenčním sporu a tyto jsou označovány vzestupně arabskými číslicemi za písmenem C (C1, C2, C3...), do oddílu C se příslušných spisů Cm zakládají kopie žalob a rozhodnutí ve věci samé.

Oddíl **D** tvoří dokumenty pomocné procesní povahy bez přímé rozhodovací činnosti, např. záznam o předání kopie přihlášky pohledávky insolvenčnímu správci.

Oddíly **P** se vytvářejí pro každou jednotlivou přihlášku a označují se vzestupně arabskými číslicemi za písmenem P (P1, P2, P3...). Zakládají se přihlášky pohledávky, včetně příloh a dalších podání či rozhodnutí týkající se dané přihlášky.⁵⁰

Insolvenční spisy v elektronické podobě se vedou dle dokumentace k informačnímu systému insolvenčního rejstříku ISIR. Projekt insolvenčního rejstříku ISIR je realizován na základě smlouvy o dílo č. 127/2007-OSU-SML na úpravu a rozšíření funkčnosti stávajících softwarových aplikací ISKS a centrální evidence úpadců. Aplikace ISIR má centrální část tvořenou webovou aplikací a webovou službou pro veřejnost a lokální části na všech insolvenčních soudech prvního stupně. Podstatnou část aplikace je modul pro skenování, ukládání a zveřejňování všech dokumentů insolvenčních spisů v elektronické podobě.⁵¹

6.2 Použité metody zpracování

Metody použité při zpracování bakalářské byly tvořeny studiem tematické literatury, normativních právních aktů, studiem insolvenčních spisů včetně jejich příloh, shrnutím jednotlivých případových studií. Pro prezentaci jednotlivých insolvenčních řízení je zvolena kazuistika, neboť každé insolvenční řízení má sice individuální průběh daný specifickými okolnostmi, avšak lze jej současně zařadit do určité skupiny úpadkových kauz řešených obdobně insolvenčním soudem, kterou tak může řízení některými jednotlicími prvky danou skupinu v podstatě reprezentovat.

Metoda kvalitativního výzkumu vychází z poznatků a zkušeností získaných z praxe na insolvenčním oddělení Krajského soudu v Brně a z konkrétních insolvenčních řízení, které jsou vedeny tímto soudem. Pro daný výzkum byla jako vhodnější zvolena metoda kvalitativního výzkumu, neboť s tímto výzkumem spojujeme několik přístupů, které v této

---

⁵⁰ Instrukce Ministerstva spravedlnosti ze dne 19. 12. 2007, č. j. 122/2007-ODS-ST, kterou se mění Instrukce Ministerstva spravedlnosti ze dne 3. 12. 2001 č.j. 505/2001-Org, kterou se vydává vnitřní kancelářský řád pro okresní, krajské a vrchní soud, uveřejněná pod č.j. 1/2002 Sbírky instrukcí a sdělení ve znění dalších změn

⁵¹ <http://extranet01.servis.justice.cz/extranet.aspx?33>

oblasti zaujímají pevné místo a lze je považovat za základní, podle sledovaného případu, zde osobní případové studie, kdy podrobně zkoumáme určitý aspekt u jedné osoby.⁵²

Jednotlivá řízení jsou vybrána podle různého průběhu insolvenčního řízení, aby mohly ilustrovat možnosti postupu po podání insolvenčního návrhu, který se promítne do života dlužníka včetně rodiny na několik dalších roků. Pro přehlednost je použita jednotná struktura řízení, osoba dlužníka, rok narození, rodinný stav, zdroj a výše příjmů, výše závazků.

Poté následuje stručný obsah jeho podání, jak bylo soudem o tomto návrhu na povolení oddlužení rozhodnuto. Ve shrnutí je pak objasněno, proč soud takto rozhodl a jaký dopad má/mají toto/tato rozhodnutí na sociální postavení dlužníka.

6.3 Kazuistika

Řízení č. 1 - K insolvenčnímu návrhu se nepřihlíží

Dlužník: žena, ročník 1988

Rodinný stav: svobodná, bezdětná, bez vyživovací povinnosti

Insolvenční návrh spojený s návrhem na povolení oddlužení: ano

Zaměstnání: plný invalidní důchod, příjem ve výši 8 912 Kč

Závazky: uvádí 4 věřitele, závazky celkem ve výši 90 336 Kč

Dlužník uvádí: „Mám celkem čtyři nezajištěné věřitele a čtyři peněžité závazky celkem ve výši 90 336 Kč. Jsem v invalidním důchodu, který činí měsíčně 8 912 Kč. Onemocněl otec a musela jsem pomoci mamince s placením doplatku energie a tak si vzala půjčku, neměla na splátky a tak si půjčila znovu. Pro neplacení některých závazků byly úvěry zesplatněny a vymáhány exekučně navýšeny o úroky a náklady. Půjčovala jsem si tak další peníze, kterými jsem hradila závazky dřívější a náklady na živobytí a tím se dostala do dluhové spirály, ze které není úniku. Domnívám se, že oddlužení je jediná šance, jak se z této

---

⁵² HENDL, J. *Kvalitativní výzkum*. Praha: Portál, s.r.o., ISBN 978-80-7367-485-4

situace dostat a v budoucnu si tak dopřát klidný život bez dluhů, uvědomuji si, že vzniklou situaci zavinila částečně moje chyba, jelikož byla neuvážlivá a příliš jsem se zadlužila“.

Ke svému podání dlužnice připojila sice povinné přílohy, avšak je zde absence jejího úředně ověřeného podpisu.

Shrnutí:

V případě, že podaný insolvenční návrh na prohlášení úpadku není v listinné podobě opatřen úředně ověřeným podpisem osoby, která jej podala, nebo v elektronické podobě jejím uznávaným elektronickým podpisem, nebo zaslán prostřednictvím datové schránky, není vůbec insolvenční řízení zahájeno. Pokud podání nesplňuje předepsanou formu uvedenou v zákoně, jakým je ověřený podpis dlužníka, není zde ani zahájeno insolvenční řízení, insolvenční soud pak rozhodne usnesením, že k insolvenčnímu návrhu dlužníka se nepřihlíží.

Tato podání, kde je nedostatek v podobě ověřeného podpisu dlužníka a nelze zahájit insolvenční řízení, jsou soudem evidována pod značkou Nc; není jim přidělena insolvenční spisová značka a po právní moci tohoto rozhodnutí, že se k návrhu nepřihlíží, jsou předány do evidence spisovny soudu.

Pokud dlužník i nadále zamýšlí zahájit účinně nové insolvenční řízení, je nutné podat nový insolvenční návrh, jenž bude splňovat zákonné požadavky.

Zde má dlužnice, pokud odstraní vadu v podání, na kterou byla připsána soudem upozorněna, a podá bezvadný návrh znovu, reálnou možnost schválení oddlužení, jeho řádného plnění poměrně z pravidelného příjmu a celkové výši pohledávek.

Řízení č. 2 - Insolvenční návrh se odmítá

Dlužník: muž, ročník 1970

Rodinný stav: ženatý, manželka, 1 nezletilé dítě, 2x vyživovací povinnost

Insolvenční návrh spojený s návrhem na povolení oddlužení: ano

Zaměstnání: zaměstnán, uvádí příjem ve výši 28 000 Kč

Závazky: uvádí 9 věřitelů, závazky exaktně nevyčísleny

Dlužník uvádí: „V současnosti mám 9 věřitelů s 10 závazky, z toho minimálně 3 po lhůtě splatnosti více jak 30 dnů, které již není dlouhodobě schopen řádně splácet. Peněžité závazky nejsem schopen plnit více jak 3 měsíce a zároveň jsem zastavil platbu na podstatnou část svých peněžitých závazků. Od roku 2004 jsem podnikal, nicméně podnikání jsem byl nucen ukončit v lednu 2014 z důvodu úbytku obchodních příležitostí. Naproti tomu jsem si zajistil zaměstnání, abych dostal svým závazkům. V popisu okolností, z nichž lze usuzovat výši hodnoty plnění, kterou při oddlužení obdrží nezajištění věřitelé dlužníka, uvádí: „S ohledem na můj průměrný čistý příjem ze zaměstnaneckého poměru ve výši 28 000 Kč měsíčně, je v mých možnostech hradit měsíčně cca 15 600 Kč. Nezajištěným věřitelům tak budu schopen odvádět cca 14 500 Kč měsíčně po odečtení odměny insolvenčního správce. Za období 5 let jsem tak schopen nezajištěným věřitelům uhradit cca 870 000 Kč, tj. cca 17,5 %. S ohledem na majetkovou podstatu jsem však schopen uhradit 2 700 000 Kč, tj. 54,5 % mých závazků“.

Více dlužník neuvedl, k podání byly připojeny přílohy, ověřený podpis. Insolvenční soud oznámil vyhláškou zahájení insolvenčního řízení.

Shrnutí:

Ačkoliv byl insolvenční návrh dlužníka sepsán na předepsaném formuláři „Návrh na povolení oddlužení“ a připojeny přílohy, byl úředně ověřen jeho podpis, posoudil soud návrh podle obsahu pouze jako návrh insolvenční, neboť neobsahoval podstatné náležitosti. Dlužník neuvedl kromě označení svých věřitelů a výše svých tvrzených závazků ničeho dalšího, žádným způsobem se nevyjádřil ke splatnostem těchto závazků, neuvedl přesně, od které doby závazky nehradí, zda je nehrazení závazků předmětem objektivní nemožnosti platit a rovněž neuvedl nic, aby přiblížil okolnosti úpadku. Z uvedeného vyplývá, že tento návrh postrádá jednu ze základních náležitostí každého insolvenčního návrhu požadovanou zákonem, kdy jejich uvedení osvědčuje úpadek.

Dlužník je v úpadku, jestliže má více věřitelů, peněžité závazky po dobu delší 30 dnů po lhůtě splatnosti a tyto závazky není schopen plnit, tyto tři podmínky musí být splněny kumulativně a dlužník je v insolvenčním návrhu povinen tvrdit a prokázat naplnění všech těchto podmínek.

Protože v podání nebyly uvedeny zákonem předepsané skutečnosti, zahájené insolvenční řízení insolvenční soud rozhodl usnesením, že k insolvenční návrh dlužníka se odmítá.

Pokud má dlužník v úmyslu podat nový návrh, je nutné podat tento řádně zpracovaný, aby tvrzené skutečnosti byly řádně doloženy.

Těmto podáním jsou sice přiděleny insolvenční spisové značky, po právní moci usnesení o odmítnutí insolvenčního návrhu, jsou však jako vyřízené předány do evidence spisovny. Pokud dlužník odstraní vytýkané vady a podá návrh nový, je mu přidělena spisová značka nová.

Zde má dlužník, pokud odstraní vady v podání, reálnou možnost schválení oddlužení, a jeho řádného plnění poměru z pravidelného příjmu a celkové výši pohledávek.

Řízení č. 3 - Povolené oddlužení se zrušuje a na majetek je prohlášen konkurs

Dlužník: žena, ročník 1960

Rodinný stav: rozvedená, 1 zletilé dítě, bez vyživovací povinnosti

Insolvenční návrh spojený s návrhem na povolení oddlužení: ano

Zaměstnání: brigáda, uvádí příjem ve výši 30 000 Kč až 40 000 Kč

Závazky: uvádí 6 věřitelů, závazky uvedeny 600 354 Kč

Dlužník uvádí: „Můj dluh je momentálně 600 354 Kč. Můj příjem se skládá z brigády, která se bude měnit na pracovní poměr na živnostenský list a můj předpokládaný příjem bude 30 000 Kč až 40 000 Kč. Dále očekávám příjem vyplývající z darovací smlouvy na částku 2 000 Kč měsíčně. Během 5 let tedy budu schopna uhradit všechny mé závazky“.

Podání obsahovalo popis rozhodujících skutečností, k podání byly připojeny přílohy, byl ověřen podpis. Insolvenční soud oznámil vyhláškou zahájení insolvenčního řízení.

Protože návrh na povolení oddlužení splnil zákonem stanovené skutečnosti, byla uhrazena záloha na náklady insolvenčního řízení, soud rozhodl usnesením tak, že byl zjištěn úpadek dlužníka a povoleno oddlužení a byl mu ustanoven insolvenční správce.

V 1. zprávě o činnosti insolvenčního správce, bylo sděleno, že do insolvenčního řízení přihlásilo své pohledávky celkem 15 věřitelů v celkové výši 1 452 461,79 Kč. Dlužnice mu poskytla potřebnou součinnost; příjmy dlužníka plynou z pracovní činnosti ve výši 16 000 Kč a v podobě poskytování pravidelného měsíčního plnění ve výši 2 000 Kč (dar).

Na základě uvedeného soud schválil oddlužení dlužníka plněním splátkového kalendáře. Insolvenční správce podal celkem 10 zpráv o průběhu insolvenčního řízení a jeho činnosti. V poslední shrnul výsledek plnění oddlužení a uvedl, že za dva roky věřitelé obdrželi od dlužnice částku v celkové výši 85 524 Kč, což činí 6,59 % z jejich oprávněných nároků a navrhl zrušit povolené oddlužení.

Shrnutí:

Insolvenční návrh dlužníka splnil zákonem předepsané náležitosti, i když údaje o příjmech a závazcích se lišily od údajů v návrhu, dlužník splňoval předpoklady pro schválení oddlužení plněním splátkového kalendáře, což soud usnesením učinil. Dlužnice však přestala plnit své povinnosti vůči věřitelům i vůči insolvenčnímu správci, a z dosavadního plnění věřitelům bylo evidentní, že toto plnění nemůže dosáhnout zákonné hranice 30 %, rozhodl soud usnesením tak, že oddlužení se ruší a na majetek dlužníka se prohlašuje konkurs.

Zrušení rozhodnutí o schválení oddlužení a prohlášení konkursu na jeho majetek je postup zakotvený v insolvenčním zákoně, i když ve většině těchto případů je zřejmé, že majetek dlužníka nebude postačovat ani částečnému uspokojení věřitelů. Dalším procením krokem je, že insolvenční soud (i bez návrhu) rozhodne o zrušení prohlášeného konkursu na majetek dlužníka.

Dlužnice si svým liknavým přístupem k plnění povinností stanovených zákonem způsobila, že svůj úpadek a tedy i sociální postavení nevyřešila, naopak ještě více zhoršila, neboť není chráněna insolvenčním řízením, nemohou jí být tedy odpuštěny nesplacené a ostatní závazky, jak by při řádném průběhu a skončení jejího insolvenčního řízení bylo možné. Naopak je zde vysoká pravděpodobnost, že jednotliví přihlášení věřitelé, po právní moci usnesení o zrušení konkursu na majetek dlužníka požádají soud o vyhotovení úředně ověřeného výpisu z upraveného seznamu přihlášených pohledávek, jako nabývacího titulu k zahájení exekučního řízení na majetek dlužníka.

Řízení č. 4 - Povolené oddlužení se zrušuje a na majetek je prohlášen konkurs

Dlužník: žena, ročník 1964

Rodinný stav: vdaná, 1 zletilé dítě, 1 vyživovací povinnost

Insolvenční návrh spojený s návrhem na povolení oddlužení: ano

Zaměstnání: invalidní důchod ve výši 5 515 Kč, dohoda o činnosti 3 024 Kč

Závazky: uvádí 18 věřitelů, závazky uvedeny 1 482 619 Kč

Dlužník uvádí: „ Navrhovatel má nezajištěné závazky v celkové výši cca 1 482 619 Kč, nemám žádné zajištěné věřitele, pobírá mzdu z dohody o provedení práce ve výši 3 024 Kč a současně je navrhovatel obdarovaným z darovací smlouvy, v níž se třetí osoba zavazuje k poskytování pravidelného měsíčního plnění ve výši 8 000 Kč. Navrhovatel má založenou vyživovací povinnost vůči manželovi, vůči jiné osobě nemá. Během 5 let bude tedy uhrazeno 464 700 Kč, což je více než 30 % uhrazení dle zákona“.

Podání obsahovalo popis rozhodujících skutečností, k podání byly připojeny přílohy, byl ověřen podpis. Insolvenční soud oznámil vyhláškou zahájení insolvenčního řízení.

Přestože návrh na povolení oddlužení splnil zákonem stanovené skutečnosti částečně, byl navrhovatel vyzván, aby svůj návrh doplnil, po splnění této výzvy, soud rozhodl usnesením tak, že byl zjištěn úpadek dlužníka a povoleno oddlužení a byl mu ustanoven insolvenční správce.

V 1. zprávě o činnosti insolvenčního správce, bylo sděleno, že do insolvenčního řízení přihlásilo své pohledávky celkem 15 věřitelů v celkové výši 1 225 952,51 Kč. Dlužnice poskytla správci potřebnou součinnost; příjem dlužníka činí invalidní důchod ve výši 5 065 Kč a v podobě poskytování pravidelného měsíčního plnění ve výši 8 000 Kč (dar). Na základě uvedeného soud schválil oddlužení dlužníka plněním splátkového kalendáře. Insolvenční správce podal po 4 měsících insolvenčního řízení zprávu č. 2, ve které sdělil, že za celou dobu (vždy ke každému 25. dni v měsíci) stanovenou v rozhodnutí o schválení oddlužení splátkovým kalendářem, nebylo dlužnicí ani plátcem daru uhrazeno ničeho. Protože se stejná situace opakovala, a dlužnice za celý rok neuhradila jedinou splátku, navrhl insolvenční správce pro dlouhodobé neplnění podmínek oddlužení zrušit.

Shrnutí:

Insolvenční návrh dlužníka splnil zákonem předepsané náležitosti, údaje o příjmech a závazcích se téměř nelišily od údajů v návrhu, dlužník tak splňoval předpoklady pro schválení oddlužení plněním splátkového kalendáře; na výzvu soudu svoje podání řádně

doplnil a bylo mu soudem schváleno oddlužení plněním splátkového kalendáře. Dlužnice však vůbec nezačala plnit své povinnosti vůči věřitelům i vůči insolvenčnímu správci.

Soudu tak nezbylo, než povolené oddlužení zrušit a na majetek dlužníka v souladu s insolvenčním zákonem rozhodnout o prohlášení konkursu na jeho majetek. Na základě řádně předložených zpráv insolvenčního správce o průběhu řízení a jeho činnosti soud učinil závěr, že majetek dlužníka nepostačuje k uspokojení věřitelů, dalším procesním krokem v tomto řízení bylo rozhodnuto o zrušení konkursu pro nedostatek majetku.

V tomto konkrétním případě, kdy dlužnice od rozhodnutí soudu o povolení oddlužení plněním splátkového kalendáře, plnit ani nezačala, stejně jak předchozí kauze není chráněna insolvenčním řízením, nemohou jí být tedy odpuštěny nesplacené a ostatní závazky, jak by při řádném průběhu a skončení jejího insolvenčního řízení bylo možné a jednotliví přihlášení věřitelé, po právní moci usnesení o zrušení konkursu na majetek dlužníka požádají soud o vyhotovení úředně ověřeného výpisu z upraveného seznamu přihlášených pohledávek, jako nabývacího titulu k zahájení exekučního řízení na majetek dlužníka.

Řízení č. 5 - Návrh na povolení oddlužení se odmítá a na majetek dlužníka se prohlašuje konkurs

Dlužník: žena, ročník 1963

Rodinný stav: vdaná, 1 zletilé dítě, 1 vyživovací povinnost

Insolvenční návrh spojený s návrhem na povolení oddlužení: ano

Zaměstnání: neuvedeno, příjem 21 000 Kč až 24 000 Kč

Závazky: neuvedeno, nevyčísleno

Dlužník uvádí: „V roce 2008 jsem dostala nabídku zúčastnit se zajímavého projektu. Vzhledem k tomu že se situace vyvíjela příznivě, půjčila jsem si větší částky, které jsem hodlala splatit z provizí, bohužel následkem krize se projekty neuskutečnily, a tak jsem neměla šanci začít včas splácet. Dostala jsem se do exekucí, následně ztratila práci, která mi mohla pomoci situaci řešit.“

Insolvenční řízení bylo zahájeno, následující den po podání návrhu dlužnice, přistoupil k řízení zajištěný věřitel s insolvenčním návrhem na prohlášení konkursu.

Soud by mohl tento návrh běžně odmítnout jako zcela nedostatečný a nezabývat se návrhem na povolení oddlužení, leč přesto vyzval dlužnici k řádnému doplnění návrhu a poskytl dostatečnou lhůtu. Současně poučil standardně dlužníka, že nebude-li přes výzvu ve stanovené lhůtě návrh řádně opraven, soud návrh na povolení oddlužení odmítne. Dlužník ve stanovené lhůtě návrh neopravil a nedoložil povinné přílohy.

I přes nesplnění této povinnosti dlužníka, insolvenční soud rozhodl usnesením, kterým zjistil úpadek dlužníka, návrh na povolení oddlužení odmítl a na jeho majetek prohlásil konkurs. V odůvodnění tohoto rozhodnutí uvedl, že v dané věci dlužník insolvenční návrh podal s využitím formuláře na povolení oddlužení, avšak tento návrh neobsahoval podstatné náležitosti, zejména vylíčení okolností osvědčující úpadek dlužníka, formulář byl vyplněn tak, že zcela postrádal základní náležitosti; jednotlivé kolonky jsou vyplněny nejasně, nesrozumitelně či nejsou vyplněny vůbec a nebyla doložena jediná povinná příloha. Při lustraci dlužníka soud zjistil, že dlužnice vyvolala u téhož krajského soudu postupně čtyři insolvenční řízení, která byla již pravomocně ukončena. Vždy odmítnutím návrhu pro tytéž vady s řádným poučením, jak tyto vady odstranit. Toto jednání při opakovaném podávání neúplných a vadných insolvenčních návrhů soud vyhodnotil jako účelové, protože se nepředpokládá, u vysokoškolsky vzdělané osoby, omezení schopnosti vnímání a porozumění. Pokud by dlužnice zamýšlela vážně řešit svoji úpadkovou situaci insolvenčním návrhem a povolením oddlužení, musela by se logicky řídit již po prvním odmítnutí návrhu uvedeným poučením. Takto lze dovozovat, že podáváním nesprávných a neúplných návrhů, dlužník sleduje jiné důsledky než oddlužení, obvykle oddálení exekuce, tuto pochybnost potvrdil i přistoupivší zajištěný věřitel k návrhu, kde uvedl, že již několikrát bylo rozhodnuto o nařízení dražby v rámci zahájené exekuce, leč tyto dražby byly vždy odročeny právě z důvodů předešlých zahájených insolvenčních řízení.

Proti tomuto rozhodnutí dlužnice podala odvolání, odůvodněné po výzvě soudu tak, že za nesprávný považuje závěr soudu o tom, že dlužník je v úpadku, neboť ze skutkových okolností uvedených v napadeném usnesení takový závěr nelze dovodit. Rovněž namítá, že soud měl samotný insolvenční návrh pro jeho neprojednatelnost odmítnout a neměl současně s odmítnutím rozhodnout o zjištění úpadku a navrhuje vzhledem k uvedenému, aby odvolací soud napadené rozhodnutí zrušil.

Vrchní soud rozhodl usnesením o odvolání dlužnice proti usnesení krajského soudu (soudu prvního stupně), když napadené rozhodnutí potvrdil jako věcně správné. V odůvodnění bylo uvedeno, že dlužnice nereagovala na řádnou výzvu soudu prvního stupně k doplnění návrhu na povolení oddlužení a ani přes poučení nedoložila zákonem požadované přílohy. V potaz vzal i nedůvodnost odvolací argumentace dlužnice, že soud prvního stupně měl její insolvenční návrh odmítnout tak, že není projednatelný. I když insolvenční návrh trpěl vadami, přistoupil do předmětného insolvenčního řízení svým návrhem zajištěný věřitel a jeho návrh obsahoval náležitosti, které chyběly insolvenčnímu návrhu dlužnice, kdy pro jejich nedostatek by jinak bylo možné původní insolvenční návrh odmítnout. Takto byly vady původního insolvenčního návrhu dlužnice zhojeny a po přistoupení věřitele soud prvního stupně mohl prohlásit konkurs na majetek dlužníka. Rozhodnutí soudu prvního stupně o odmítnutí návrhu na povolení oddlužení i o prohlášení konkursu na majetek dlužnice je tedy věcně správné.

Shrnutí:

V podaném insolvenčním návrhu splňoval zákonnou povinnost pouze úředně ověřený podpis, povinné údaje byly nejasné, nesrozumitelné nebo neuvedené. Povinné přílohy nebyly připojeny vůbec. Z provedené lustrace soud zjistil, že jde o pátý podaný návrh na povolení oddlužení, podaný stejným způsobem, tedy s vadami, pro které byly čtyři předchozí insolvenční řízení odmítnuta. Soud vyzval dlužníka k řádnému doplnění návrhu a předložení povinných příloh, na výzvu nebylo nijak reagováno. Vzápětí po podání návrhu na povolení podáním návrhu přistoupil do řízení zajištěný věřitel.

Soud rozhodl usnesením, kterým zjistil úpadek dlužníka, návrh na povolení oddlužení odmítl a na jeho majetek prohlásil konkurs. Protože dlužnice podala návrh na oddlužení již pětkrát, soud vyhodnotil jednání dlužnice tak, že jejím cílem není institut oddlužení, ale zahájením dalšího insolvenčního řízení oddálení nařízení exekuce, jak tomu bylo v předchozích řízeních. Toto dovození soudu potvrzuje i z toho, že dlužnice, která na výzvy soudu nijak nereagovala, podala odvolání s návrhem, aby odvolací soud rozhodnutí soudu prvního stupně zrušil, neboť měl správně rozhodnout o jeho odmítnutí.

Protože se odvolací soud ztotožnil s rozhodnutím insolvenčního soudu, insolvenční řízení není zastaveno a nadále probíhá.

Jak vyplývá z první zprávy insolvenčního správce dlužnice i přes opakované pokusy o součinnost je nekontaktní, písemnosti na trvalé adrese ani korespondenční nepřebírá, na

trvalé adrese nebyla zastížena a na požadavek o telefonický kontakt, bylo sděleno manželem, že jej nezná. V průběhu insolvenčního řízení se přihlásilo 13 věřitelů a závazky dosáhly celkem 8 891 976,69 Kč, z toho dvě pohledávky jsou zajištěny majetkem dlužníka- nemovitostmi.

Na základě dalších řádně podaných zpráv insolvenčního správce o průběhu řízení a jeho činnosti, kdy dlužnice záměrně nekontaktní, soud v rámci dohlédací činnosti na žádost insolvenčního správce vydal usnesení o nařízení prohlídky nemovitostí dlužníka. Uvedené nařízené prohlídky nemovitosti dlužnice přítomna nebyla. Insolvenční správce sepsal nemovitosti a věci movité do majetkové podstaty dlužníka, které byly následně zpeněženy.

Dlužnice je dále nekontaktní, pouze zaslala do insolvenčního řízení fotokopii podané žaloby proti rozhodnutí správního orgánu- katastrálního úřadu- návrhu na přiznání odkladného účinku žaloby.

Řízení č. 6 - Zpětvzetí insolvenčního návrhu není účinné

Dlužník: žena, ročník 1980

Rodinný stav: rozvedená, 2 děti, 2 vyživovací povinnosti

Insolvenční návrh spojený s návrhem na povolení oddlužení: ano

Zaměstnání: rodičovská dovolená, dávky SSP, důchod 3 050 Kč

Závazky: uvádí 5 věřitelů, závazky celkem ve výši 275 926 Kč

Dlužník uvádí: „Jsem v úpadku, protože mám 5 věřitelů a 5 peněžitých závazků, které nejsem schopna splácet po dobu delší než 3 měsíce. Zadlužila jsem se, protože pobírám pouze dávky v mateřské dovolené a nemám žádný jiný příjem. Bohužel nemám dostatek finančních prostředků na splácení svých závazků a prosím soud o pomoc.“

Podání obsahovalo popis rozhodujících skutečností, k podání byly připojeny přílohy, byl ověřen podpis. Insolvenční soud oznámil vyhláškou zahájení insolvenčního řízení.

Soud vydal rozhodnutí, kterým zjistil úpadek dlužníka a povolil oddlužení. Za 14 dnů po tomto rozhodnutí oznámil dlužník soudu, že bere zpět svůj insolvenční návrh.

Protože zpětvzetí insolvenčního návrhu dlužníkem bylo učiněno až po vydání rozhodnutí o úpadku, soud nezbylo než rozhodnout, že zpětvzetí insolvenčního návrhu není účinné. Zahájené insolvenční tedy pokračuje.

Shrnutí:

S ohledem na skutečnost, že dlužník vzal svůj insolvenční návrh zpět až po vydání rozhodnutí o úpadku, není možné řízení zastavit.

Důvodem, o kterém se můžeme pouze domnívat, proč dlužník vzal zpět návrh, je skutečnost, že do uvedeného řízení přihlásilo své pohledávky 12 věřitelů s pohledávkami v celkové výši 7 255 614,67 Kč, z toho 1 pohledávka zajištěná nemovitostí dlužníka, tedy diametrálně odlišné údaje od údajů uvedených v návrhu na povolení oddlužení. Soud by pro nemožnost plnění věřitelům splátkovým kalendářem vzhledem k příjmu dlužníka, rozhodl o konkursu na majetek dlužníka.

Protože však zpětvzetí návrhu dlužníkem je neúčinné, insolvenční řízení nadále pokračuje, tento postup soudu, tedy prohlášení konkursu na majetek dlužníka a následné zpeněžení je více, než pravděpodobné.

Řízení č. 7 - Schváleno oddlužení plněním splátkového kalendáře

Dlužník: muž, ročník 1979; žena, ročník 1984

Rodinný stav: manželé, 1 dítě, 1 vyživovací povinnost

Insolvenční návrh spojený s návrhem na povolení oddlužení: ano

Zaměstnání: 2x mzda, dar 5 600 Kč

Závazky: uvádí 29 věřitelů, celková výše závazků 982 721 Kč

Dlužník uvádí: „ Navrhovatel má 29 nezajištěných věřitelů, u nichž má celkem 48 závazků a jeden budoucí případnému insolvenčnímu správci. Vzhledem k celkové výši měsíčních splátek navrhovatelových příjmů, je mimo možnosti navrhovatele své závazky řádně splácet. Případný výkon exekuce prodejem movitých věcí by nepokryl závazky věřitelů v plné výši. Navrhovatel pobírá mzdu ve výši 10 825 Kč čistého měsíčně, manželka 8 025 Kč měsíčně, proto si dovoluji požádat o společné posuzování. Navrhovatel nemá

žádného hodnotnějšího majetku, kromě obvyklého vybavení domácnosti a osobních věcí, navrhovatel nevlastní žádný nemovitý majetek. Výpočtem navrhovatel dospěl k nižšímu plnění věřitelům než je zákonná hranice 30 %, proto dokládá soudu darovací smlouvu na částku 5 600 Kč. Zároveň žádáme soud o rozložení nákladů na insolvenčního správce do 60 splátek.“

Podání obsahovalo popis rozhodujících skutečností částečně, k podání byly připojeny přílohy, byly úředně ověřeny podpisy manželů. Insolvenční soud oznámil vyhláškou zahájení insolvenčního řízení.

Protože návrh na povolení oddlužení splnil zákonem stanovené skutečnosti částečně, byl navrhovatel vyzván, aby svůj návrh doplnil, po řádném splnění této výzvy, soud rozhodl usnesením tak, že byl zjištěn úpadek dlužníka (manželů) a povoleno oddlužení, ustanoven insolvenčního správce.

Podle 1. zprávy o činnosti ustanoveného insolvenčního správce, bylo sděleno, že do insolvenčního řízení přihlásilo své pohledávky celkem 49 věřitelů v celkové výši 1 228 756,44 Kč. Dlužník (manželé) poskytl správci potřebnou součinnost; příjem dlužníka z titulu pracovní smlouvy činí 8 324 Kč, další z titulu pracovní smlouvy 9 680 Kč a příjem z daru 5 600 Kč.

Na základě uvedeného soud schválil oddlužení dlužníka (manželů) plněním splátkového kalendáře. Insolvenční řízení probíhá v souladu se zákonem, dlužník plní své povinnosti.

Shrnutí:

Insolvenční návrh dlužníka byl podán jako společné oddlužení manželů na společném formuláři. Jedná se o současnou právní úpravu (platnost od 1. 1. 2014), kdy je možné použít 1 formulář, oproti dřívější úpravě, kdy návrh podával každý z manželů zvlášť a následně na základě žádosti, byla tato řízení spojena ke společnému řízení.

Soud schválil oddlužení plněním splátkového kalendáře, pokud budou dlužníkem plněny povinnosti, po celou dobu insolvenčního řízení, je zde reálná možnost řádného splnění oddlužení, následné prominutí nesplacených a ostatních dluhů, návrat do běžného života a zachování plnohodnotné rodiny.

Řízení č. 8 - Insolvenční soud bere na vědomí splnění oddlužení.

Dlužník: muž, ročník 1946

Rodinný stav: ženatý, 1 dítě, 1 vyživovací povinnost

Insolvenční návrh spojený s návrhem na povolení oddlužení: ano

Zaměstnání: mzda ve výši 10 000 Kč, starobní důchod 12 962 Kč

Závazky: neuvádí věřitele, celková výše závazků 1 098 790 Kč

Dlužník uvádí: „V současné době činí můj čistý příjem průměrně 22 962 z čehož je 12 962 Kč starobní důchod a 10 000 Kč průměrný měsíční výdělek. Vzhledem k tomu, že mám vyživovací povinnost jen k manželce, činí možná měsíční splátka nezajištěným věřitelům 14 877 Kč (to je 892 620 Kč za 5 let). Celková výše mých nezajištěných závazků činí cca 1 098 790 Kč. Z toho vyplývá, že za 5 let jsem schopen svým nezajištěným věřitelům uhradit více než 30 % jejich závazků.“

Podání obsahovalo popis rozhodujících skutečností částečně, k podání byly připojeny přílohy, byl úředně ověřen podpis. Insolvenční soud oznámil vyhláškou zahájení insolvenčního řízení.

Protože návrh na povolení oddlužení splnil zákonem stanovené skutečnosti částečně, byl navrhovatel vyzván, aby svůj návrh doplnil. Po doplnění návrhu, soud rozhodl usnesením tak, že byl zjištěn úpadek dlužníka a povoleno oddlužení, ustanoven insolvenční správce.

Podle 1. zprávy o činnosti ustanoveného insolvenčního správce, bylo sděleno, že do insolvenčního řízení přihlásilo své pohledávky celkem 8 věřitelů v celkové výši 1.017.326,40 Kč. Dlužník poskytl insolvenčnímu správci potřebnou součinnost, dlužník nevládní nemovitosti, příjmy odpovídají částkám uvedeným v návrhu na povolení oddlužení.

Na základě uvedeného soud schválil oddlužení dlužníka plněním splátkového kalendáře.

Dlužník po dobu 5 let uhradil svým nezajištěným věřitelům v rámci splátkového kalendáře 54 % svých nezajištěných závazků a tím řádně splnil své povinnosti.

Insolvenční soud tak vyhověl návrhu dlužníka a vzal usnesením na vědomí splnění oddlužení dlužníka, zprostil insolvenčního správce jeho funkce a osvobodil dlužníka od placení pohledávek, zahrnutých do oddlužení v rozsahu, v němž dosud nebyly uspokojeny. Osvobození se vztahuje také na věřitele, k jejichž pohledávkám se v insolvenčním řízení

nepřihlíželo, a na věřitele, kteří své pohledávky do insolvenčního řízení nepřihlásili, ač tak učinit měli. Osvobození se vztahuje i na ručitele a jiné osoby, které měly vůči dlužníkovi pro tyto pohledávky právo postihu.

Shrnutí:

Soud schválil oddlužení dlužníka plněním splátkového kalendáře. Insolvenční správce a insolvenční soud v průběhu trvání oddlužení prováděl dohled na plnění povinností dlužníka v intencích insolvenčního zákona. Dlužník po celou dobu trvání oddlužení řádně plnil své povinnosti. Jeho přístup byl po celou dobu insolvenčního řízení aktivní, motivován snahou zapojit se zpět do ekonomicko-právního života a nikoliv být v důsledku dluhů vyřazen z běžných ekonomicko-sociálních vazeb. Dlužníkovi se po splnění povinností a uhrazení závazků přihlášeným věřitelům (zde konkrétně 54 %), institut oddlužení napomohl vrátit se zpět do běžného života bez dluhů a obavy z exekucí.

Řízení č. 9 - Insolvenční soud bere na vědomí splnění oddlužení.

Dlužník: muž, ročník 1990

Rodinný stav: svobodný, bez vyživovací povinnosti

Insolvenční návrh spojený s návrhem na povolení oddlužení: ano

Zaměstnání: mzda ve výši 25 116 Kč

Závazky: uvádí 4 věřitele, 6 závazků ve výši 333 312 Kč

Dlužník uvádí: „Navrhovatel nemá žádného hodnotnějšího majetku, kromě obvyklého vybavení domácnosti a osobních věcí. Navrhovatel nevlastní žádný nemovitý majetek. V současné době činí můj čistý příjem průměrně 25 116 Kč. Svou finanční, sociální a rodinnou situaci navrhovatel dále popisuje a odůvodňuje, že finanční prostředky, které mu věřitelé poskytli, použil na zaplacení kauce nájmu, vybavení domácnosti, zakoupení automobilu, jakož i následné opravy. Závazky byly řádně spláceny, když byl zaměstnaný a kdy měl stálý příjem. Po ztrátě zaměstnání se dostal do vymáhání a následně do exekuce. Momentálně je v situaci, kdy mu díky exekuci zbývá z příjmu jen malá část, která mu nestačí pro životní náklady a na zaplacení požadavků všech věřitelů, proto žádá soud o oddlužení podle insolvenčního zákona.“

Podání obsahovalo řádný popis rozhodujících skutečností, k podání byly připojeny přílohy, byl úředně ověřen podpis. Insolvenční soud oznámil vyhláškou zahájení insolvenčního řízení.

Soud rozhodl usnesením tak, že byl zjištěn úpadek dlužníka a povoleno oddlužení, spolu s ustanovením insolvenčního správce.

Podle 1. zprávy o činnosti ustanoveného insolvenčního správce, bylo sděleno, že do insolvenčního řízení přihlásilo své pohledávky celkem 5 věřitelů v celkové výši 157 553,27 Kč. Uvedl, že dlužník poskytl insolvenčnímu správci potřebnou součinnost, dlužník nevlastní nemovitosti, příjmy odpovídají částkám uvedeným v návrhu na povolení oddlužení. Při uvedených skutečnostech, vzhledem k výši přihlášených pohledávek a výši příjmů, kdy lze měsíčně počítat s částkou 16 264 k úhradě věřitelům (včetně odměny a hotových výdajů insolvenčního správce), lze uspokojit pohledávky v plné výši.

Soud rozhodl o schválení oddlužení splátkovým kalendářem. Podle 2. zprávy o činnosti ustanoveného insolvenčního správce, bylo sdělení o řádném plnění povinností. V poslední zprávě (3) sdělil insolvenční správce, že došlo ke splnění splátkového kalendáře a dlužník v rámci oddlužení splátkovým kalendářem uhradil 100 % přihlášených uznaných nezajištěných pohledávek.

Insolvenční soud vzal usnesením na vědomí splnění oddlužení dlužníka, zprostil insolvenčního správce jeho funkce a rozhodl o vrácení nespotřebované složené zálohy ve výši 5 000 Kč na náklady insolvenčního řízení dlužníkovi.

Shrnutí:

Soud schválil oddlužení dlužníka plněním splátkového kalendáře. Insolvenční správce a insolvenční soud v průběhu trvání oddlužení prováděl dohled na plnění povinností dlužníka v intencích insolvenčního zákona. Dlužník řádně plnil své povinnosti a vzhledem k přihlášené výši přihlášených pohledávek a poměrně vysoké částky, která mohla být použita k plnění přihlášeným věřitelům, došlo dokonce k 100% úhradě a za období necelého roku (10 měsíců). Aby mohl být však osvobozen od placení pohledávek věřitelům, kteří své pohledávky do insolvenčního řízení nepřihlásili, ač tak učinit měli (ručitele a jiné osoby, které měly vůči dlužníkovi pro tyto pohledávky právo postihu), musí dlužník požádat písemně insolvenční soud, aby toto rozhodnutí vydal.

Dlužník v tomto případě správně zvážil, že v jeho sociální situaci, není správným řešením dále si půjčovat peníze a navyšovat stávající dluh. Využil legální možnosti zbavit se dluhů

a požádal soud o své oddlužení v rámci insolvenčního řízení. Aktivním přístupem spočívajícím v získání dostatečného příjmu z pracovního poměru (když jeho problém vyvstal právě z důvodu ztráty zaměstnání a výpadku potřebného příjmu), součinností s insolvenčním správcem a plněním povinností vyplývajících ze zákonné úpravy oddlužení plněním splátkového kalendáře, může se vrátit zpět do plnohodnotného života.

6.4 Závěr výzkumu

Zvolený kvalitativní výzkum v této bakalářské práci měl za úkol v souvislosti se studovaným oborem sociální pedagogiky analyzovat vybraná insolvenční řízení, neboť primárním významem zákonného procesu oddlužení je jeho sociální efekt. Smyslem oddlužení je poskytnout dlužníkovi druhou šanci na nový začátek, kdy se očekává v ideálním případě, že byl již dostatečně poučen.

Klíčem pro výběr konkrétních insolvenčních řízení byla jejich odlišnost a snaha upozornit na různé možnosti průběhu těchto řízení, když společným prvkem je vždy osoba dlužníka, výše příjmů a výše dluhů.

Mezi veřejností panuje mnoho mýtů, že možnost zbavit se dluhů prostřednictvím „osobního bankrotu“ je určena prakticky pro každého a lze tím vyřešit veškeré dluhy. Není tomu tak. Insolvenční zákon proto striktně stanovuje pravidla a kritéria, kdo a za jakých okolností může soud o oddlužení požádat.

Na druhou stranu je také potřeba uvést, že schválené oddlužení a poté probíhající insolvenční řízení znamená pro dlužníka pět nelehkých roků, kdy musí vyjít s životním minimem, kde hlavním cílem je uspokojení věřitelů a zbavení se dluhů. To vše pod přísným dohledem insolvenčního soudu, insolvenčního správce i věřitelů, ale prakticky i veřejnosti prostřednictvím insolvenčního rejstříku.

7 ZÁVĚR

Tato bakalářská práce se věnuje institutu oddlužení, častěji označovaného spíše pojmem osobní bankrot, jako zákonné možnosti občana vymanit se z dluhů a získat zpět ekonomickou a sociální stabilitu. Za účelem snazšího pochopení, jak proces oddlužení vlastně funguje a z důvodu přehlednosti je bakalářská práce rozdělena na dvě části, část teoretickou a praktickou.

Teoretická část bakalářské práce obsahuje historický exkurs do úpadkového práva, které existovalo samozřejmě už dříve, ale v jiné podobě, okolnosti jeho vývoje a formování až po současnou platnou právní úpravu s důrazem na vývoj a vznik zákona č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon) s účinností od 1. 1. 2008, který umožňuje řešit předlužení nejen podnikatelů a obchodních společností, ale pomáhá uplatnit práva věřitelů a třetích osob, a současně umožňuje nově dlužníku- občanovi, důstojným způsobem plnit jeho povinnosti.

V části praktické jsou pak uvedeny jednotlivé případové studie insolvenčních řízení skutečných dlužníků, kteří pro svoji životní krizovou situaci a jak sami mnohdy uvádí bezvýhodnou, zvolili tuto legální pomoc vyřešit své závazky. Výběr byl zvolen podle možných postupů a variant následných rozhodnutí insolvenčního soudu, dalšího vývoje jednotlivých řízení. Jednotlivým prvkem pro každé insolvenční řízení je vždy osoba dlužníka, celkové příjmy a celková výše závazků. Skutečnosti, které dlužníky naopak odlišují, ať už datem narození či dosaženým vzděláním, rodinným stavem, mají vypovídající hodnotu takovou, že v současnosti se osobní bankroty týkají běžně lidí s vyšším vzděláním včetně vysokoškolského, starobních důchodců a manželských dvojic. Pro větší plastičnost a přiblížení problematiky insolvenčního řízení jsou pak v příloze bakalářské práce uvedeny formuláře, které jsou pro insolvenční řízení povinné a pro větší názornost předvyplněné.

Od účinnosti insolvenčního zákona stále více roste zájem občanů o pomoc oddlužit se formou osobního bankrotu, jak je patrné z tabulek a grafů, ale také o informace, jakým způsobem institut oddlužení funguje. Pro veřejnost, které se dluhy a jejich řešení netýkají, mohou být tato čísla narůstající geometrickou řadou takovým „vztyčený prstem“ věnovat velkou pozornost lehkovážnému nakládání s osobními financemi.

V souvislosti se studovaným oborem sociální pedagogiky vidím její potenciál právě především v prevenci a prohlubování znalostí jednak tzv. „finanční gramotnosti“ už od

základní školní docházky, přiměřenou formou, ale i dospělých spolu se zvýšením právního povědomí, za účelem lepší orientace ve finančních rozhodnutích a hospodařením s penězi. K rozvíjení dovedností může pomoci rovněž sociální pedagogika i v oblasti sociální komunikace, jak se má jedinec či rodina v případě krizové situace zachovat, kdo poskytne informace, kde mu mohou konkrétně pomoci. Pro oblast sociální pomoci lidem, kteří to nedokážou, nebo to právě díky sociálnímu vyloučení nezvládají, je důležitá vzájemná propojenost a spolupráce nestátního sektoru, který je zastoupen občanskými poradnami, poradnami ve finanční tísní a dalšími institucemi s tímto programem pomoci a státu. Právě jedním z nástrojů státu, jak pomoci zadluženým občanům, je možnost řešení krizové situace občana formou osobního bankrotu. Protože mnohdy sdělovací prostředky podávají nepřesné či zkreslené informace o insolvenční, cílem této bakalářské práce byla snaha o optimální přiblížení této problematiky jako možného, někdy i posledního řešení sociální situace, ale také, že pro tuto šanci návratu do plnohodnotného života je třeba poctivého záměru.

Cílem bakalářské práce bylo přiblížení problematiky insolvenčního řízení s úzkým zaměřením na osobní bankrot. Uvedená práce může sloužit jednotlivcům, institucím, poradnám a další široké veřejnosti v rámci hledání dostupných informací či hledání možností řešení tíživé životní situace, proto považuji cíl bakalářské práce za splněný.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

1. BERTL, I. *Kapitoly o finanční gramotnosti*. 1. vyd. Praha: Triton, 2012, 77 s. ISBN 978-80-7387-622-7.
2. BORZOVÁ, I. *Vyhodnocení hlavních netrestních agend u okresních a krajských soudů za rok 2013*, Soudce. 2014 č. 4. ISSN 1211-5347
3. Formuláře. *Insolvenční rejstřík* [online]. 2014 [cit. 2014-11-05]. Dostupné z: <https://isir.justice.cz/isir/common/stat.do?kodStranky=FORMULAR>
4. HENDL, Jan. *Kvalitativní výzkum: základní teorie, metody a aplikace*. 2., aktualiz. vyd. Praha: Portál, 2008, 407 s. ISBN 978-80-7367-485-4.
5. HORA, V. *Řády konkursní, vyrovnací a odpůrcí*. Praha: Československý kompas, 1931
6. HRON, Lukáš. *Platím kartou, vážení*. MLADÁ FRONTA DNES, Víkend dnes. 15. 11. 2014
7. <http://extranet01.servis.jistice.cz/extranet.aspx?=33>
8. Insolvenční řízení. *Wikipedie* [online]. 2013 [cit. 2013-05-14]. Dostupné z: http://cs.wikipedia.org/wiki/Insolven%C4%8Dn%C3%AD_%C5%99%C3%ADzen%C3%AD
9. Insolvenční správce. *Wikipedie* [online]. 2014 [cit. 2014-10-09]. Dostupné z: http://cs.wikipedia.org/wiki/Insolven%C4%8Dn%C3%AD_spr%C3%A1vce
10. *Insolvenční zákon* [online]. 2014 [cit. 2014-10-09]. Dostupné z: <http://insolvenzni-zakon.justice.cz/>
11. Instrukce Ministerstva spravedlnosti ze dne 19. 12. 2007, č. j. 122/2007-ODS-ST, kterou se mění Instrukce Ministerstva spravedlnosti ze dne 3. 12. 2001, č. j. 505/2001-Org, kterou se vydává vnitřní kancelářský řád pro okresní, krajské a vrchní soud, uveřejněná pod č. j. 1/2002 Sbírkou instrukcí a sdělení ve znění dalších změn
12. KOZÁK, J., BUDÍN, P., DADAM, A., PACHL, L. *Insolvenční zákon a předpisy související: Nařízení Rady (ES) o úpadkovém řízení : komentář*. 2. vydání, Wolters Kluwer ČR, a.s., 2013, xxiii, 1246 s. ISBN 978-80-7357-243-3
13. KOZÁK, J., BUDÍN, P., DADAM, A., PACHL, L. *Insolvenční zákon a předpisy související: Nařízení Rady (ES) o úpadkovém řízení: komentář*. Vyd. 1. Praha: ASPI, 2008, xxii, 903 s. Komentáře nakladatelství ASPI. ISBN 978-807-3573-751.
14. KRČMÁŘ, Z. *Zákon o konkursu a vyrovnání ve znění zákona č. 105/2000 Sb., s poznámkami a judikaturou*, IFEC s.r.o., Praha 2000, xiv, 295 s. ISBN 80-86412-01-6
15. MÜHLPACHR, P. a kol., *Sociální pedagogika II*, Brno: BonnyPress, 2011.

16. PACHL, Lukáš. *Insolvence v roce 2012*. Konkursní noviny. 2013, č. 2. ISSN 1213-4023
17. PROKOP, Daniel. *Exekuce škodí chudým i ekonomice*. MLADÁ FRONTA DNES. 22. 2. 2014
18. SCHELLEOVÁ, I. a kol. *Konkursy a vyrovnání*, 2. doplněné vydání, Eurolex Bohemia, Praha, 2004, 839 s. ISBN 80-864-3259-9.
19. Slovo úvodem k právní úpravě úpadku podle nového insolvenčního zákona. *Holec, Zuska & partneři* [online]. 2008 [cit. 2014-10-09]. Dostupné z: <http://www.holec-advokati.cz/cs/publikace/aktuality/39>
20. SÝKORA, F. *Úvod do studia předmětu Sociální komunikace*, Brno: BonnyPress, 2008
21. TKADLECOVÁ, S., Diplomová práce na téma *Sociální aspekty insolvence*, Fakulta humanitních studií Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, 2013
22. VOSKA, J. *Konkursní, vyrovnací a odpůrcí řády*. 1 svazek, Linhart & Pekárek, Praha 1931
23. Vyhláška č. 311, o jednacím řádu pro insolvenční řízení a kterou se provádějí některá ustanovení insolvenčního zákona
24. Vyhláška č. 312, o obsahu a dalších náležitostech zkoušek insolvenčních správců
25. Vyhláška č. 313, o odměně insolvenčního správce, o náhradách jeho hotových výdajů, o odměně členů a náhradníků věřitelského výboru a o náhradách jejich nutných výdajů
26. Vyhláška č. 314, o minimálním limitu pojistného plnění a minimálních standardech pojistných smluv insolvenčních správců
27. Zákon č. 7/2009 Sb., kterým se mění zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů a další související zákony
28. Zákon č. 40/1964 Sb. občanský zákoník
29. Zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád
30. Zákon č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon)
31. Zákon č. 235/2006 Sb., o dani z přidané hodnoty
32. Zákon č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů, ve znění zákona č. 190/2009 Sb.
33. Zákon č. 312/2006 Sb., o insolvenčních správcích
34. Zákon č. 321/2001 Sb., o některých podmínkách spotřebitelského úvěru a o změně zákona č. 64/1986 Sb.
35. Zákon č. 328/1991 Sb., o konkursu a vyrovnání

36. Zápis z gremiální porady soudců insolvenčních úseků soudů I. stupně, konané dne 7. 11. 2013 v Olomouci na Vrchním soudu

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

apod.	a podobně
atd.	a tak dále
DPH	daň z přidané hodnoty
NERV	Národní ekonomická rada vlády
o. p. s	obecně prospěšná společnost
odst.	odstavec
OSN	Organizace spojených národů
OSVČ	osoba samostatně výdělečně činná
p. a.	per annum
r. p. s. n.	roční procentní sazba nákladů
resp.	respektive
ř. z.	říšský zákoník
Sb.	sbírky
SJM	společné jmění manželů
tj.	to je
tzv.	takzvaně
usn.	usnesení

SEZNAM OBRÁZKŮ

Graf 1	Počty insolvenčních návrhů u jednotlivých insolvenčních soudů	54
Graf 2	Počty návrhů na povolení oddlužení	55
Graf 3	Počty rozhodnutí o úpadku	57
Graf 4	Počet odmítnutých insolvenčních návrhů	58
Graf 5	Poměr vydaných rozhodnutí o úpadku dlužníka a počet podaných insolvenčních návrhů	59
Graf 6	Počet rozhodnutí o oddlužení	61

SEZNAM TABULEK

Tab. 1	Počty insolvenčních návrhů u jednotlivých insolvenčních soudů	54
Tab. 2	Počty návrhů na povolení oddlužení	55
Tab. 3	Počty rozhodnutí o úpadku	56
Tab. 4	Počet odmítnutých insolvenčních návrhů	57
Tab. 5	Poměr vydaných rozhodnutí o úpadku dlužníka a počet podaných insolvenčních návrhů	58
Tab. 6	Porovnání nárůstu insolvenční agendy v letech 2012 a 2013	60

SEZNAM PŘÍLOH

- Příloha 1 Hlasovací lístek o přijetí reorganizačního plánu dle § 346 insolvenčního zákona
- Příloha 2 Hlasovací lístek dle § 50 insolvenčního zákona
- Příloha 3 Hlasovací lístek podle § 401 insolvenčního zákona
- Příloha 4 Návrh na povolení oddlužení
- Příloha 5 Přihláška pohledávky
- Příloha 6 Popření pohledávky přihlášeným věřitelem

Pozn.: Přílohy jsou předvyplněné **včetně uvedených osobních údajů** tak, jak jsou zveřejněny ve veřejném informačním seznamu - insolvenčním rejstříku.⁵³

---

⁵³ Formuláře. *Insolvenční rejstřík* [online]. 2014 [cit. 2014-11-05]. Dostupné z: <https://isir.justice.cz/isir/common/stat.do?kodStranky=FORMULAR>

PŘÍLOHA P I: Hlasovací lístek o přijetí reorganizačního plánu dle § 346 insolvenčního zákona

HLASOVACÍ LÍSTEK – O REORGANIZAČNÍM PLÁNU					
Soud	Městský soud v Praze		Spis. značka	MSPH 1	INS 1 / 2008
Schůze věřitelů svolána na den	30.6.2008				
Dlužník					
☐ 01 Fyzická osoba ☒ 02 Právnícká osoba Právní řád založení ^I					
Právnícká osoba	Název/obch.firma:	Regiment, a.s.			
	IČ:	55555555	Jiné registr. č.:		
Sídlo	Obec:	Praha 1	PSČ:	110 00	
	Ulice:	Václavské náměstí	Č.p.:	14	
	Stát:	Česká republika			
Věřitel					
☐ 03 Fyzická osoba ☒ 04 Právnícká osoba Právní řád založení ^I					
Právnícká osoba	Název/obch.firma:	Prométheus, a.s.			
	IČ:	44444444	Jiné registr. č.:		
Sídlo	Obec:	Plzeň	PSČ:	301 00	
	Ulice:	Americká	Č.p.:	500	
	Stát:	Česká republika			
05 Korespondenční adresa ^{IV} ☐					
Elektronická adresa:			Akreditovaný poskytovatel certifikačních služeb:		
Pohledávka					
06 Pohledávka	Datum podání:	26.1.2008	Na částku:	12 000	
Příhlášku podal: ☐ hlasující věřitel ☒ jiná osoba - fyzická osoba ☐ jiná osoba - právnická osoba					
Osobní údaje	Příjmení:		Jméno:		
	Titul za jm.:		Titul před jm.:		
	Datum narození: ^{II}		Rodné číslo:		
Údaj o podnik. ^{III}	IČ:		Jiné registr.č.:		
Trvalé bydliště	Obec:		PSČ:		
	Ulice:		Č.p.:		
	Stát:	Česká republika			
Pohledávka je zjištěna ☒ ano ☐ ne					
ve výši (Kč) 12 000					
08 Návrh reorganizačního plánu podal:					
☐ dlužník ☒ jiná osoba - fyzická osoba ☐ jiná osoba - právnická osoba					

09 Předmět a způsob hlasování:		
Ve věci přijetí reorganizačního plánu hlasuji:		
☒ pro přijetí	☐ proti přijetí	
Podpisem stvrzuje:		
09 V <input type="text" value="Písku"/>	Dne <input type="text" value="11.6.2008"/>	
☐ 10 Věřitel	☐ 11 Jiná osoba - fyzická osoba	☐ 12 Jiná osoba - právnická osoba
Podpis	Potvrzení úředního ověření podpisu	
<input type="text"/>	<input type="text"/>	

^I vyplní se pouze u zahraničních osob

^{II} lze alternativně zvolit, zda se vyplní datum narození nebo rodné číslo

^{III} vyplní se pouze u věřitele podnikatele

^{IV} vyplňte, pokud se liší od sídla či trvalého bydliště

PŘÍLOHA P II: Hlasovací lístek dle § 50 insolvenčního zákona

HLASOVACÍ LÍSTEK			
Soud		Městský soud v Praze	Spis. značka
Schůze věřitelů svolána na den		25.6.2008	MSPH 5 INS 3 /2008
Dlužník			
☒ 01 Fyzická osoba ☐ 02 Právnícká osoba Státní příslušnost ¹		Rakousko	
Osobní údaje	Příjmení:	Hermann	Jméno:
	Titul za jm.:		Titul před jm.:
	Datum narození: ²	27.9.1978	Rodné číslo:
Údaj o podnik. ³	IČ:		Jiné registr.č.:
Trvalé bydliště	Obec:	Praha 1	PSČ:
	Ulice:	Václavské náměstí	Č.p.:
	Stát:	Česká republika	79
Věřitel			
☒ 03 Fyzická osoba ☐ 04 Právnícká osoba Státní příslušnost ¹			
Osobní údaje	Příjmení:	Zelená	Jméno:
	Titul za jm.:		Titul před jm.:
	Datum narození: ²	22.2.1958	Rodné číslo:
Údaj o podnik. ³	IČ:		Jiné registr.č.:
Trvalé bydliště	Obec:	Praha 1	PSČ:
	Ulice:	Václavské náměstí	Č.p.:
	Stát:	Česká republika	110 00 55
05 Korespondenční adresa ⁴ ☐			
Elektronická adresa:		Akreditovaný poskytovatel certifikačních služeb:	
Tzelena@seznam.cz		Česká pošta, s.p.	
Pohledávka			
06 Pohledávka	Datum podání:	31.1.2008	Na částku:
Příhlašku podal:		☐ hlasující věřitel ☐ jiná osoba - fyzická osoba ☒ jiná osoba - právnická osoba	
Právnícká osoba	Název/obch.firma:	TTT, a.s.	
	IČ:	22222222	Jiné registr. č.:
Sídlo	Obec:	Brno	PSČ:
	Ulice:	Husova	Č.p.:
	Stát:	Česká republika	602 00 15
07 Rozhodnutí o vstupu nabyvatele do řízení:			
Č.j.		MSPHA 5 INS 3/2008-B-12	
ze dne		13.4.2008	v rozsahu pohledávky
		100 000	

Pohledávka je zjištěna	☒ ano ☐ ne
ve výši (Kč)	<input type="text" value="100 000"/>

08 Předmět a způsob hlasování:

Popis předmětu hlasování:	Hlasuji:
<input type="text" value="Volba Karla Nováka, r.č. 591511/0222 za člena věřitelského výboru"/>	☒ pro ☐ proti

Podpisem stvrzuje:

09 V <input type="text" value="Praze"/>	Dne <input type="text" value="20.6.2008"/>
☒ 10 Věřitel ☐ 11 Jiná osoba - fyzická osoba ☐ 12 Jiná osoba - právnická osoba	

Dlužník	Příjmení:	<input type="text" value="Zelená"/>	Jméno:	<input type="text" value="Tereza"/>
	Titul za jm.:	<input type="text"/>	Titul před jm.:	<input type="text"/>
	Obec:	<input type="text" value="Praha 1"/>	PSČ:	<input type="text" value="110 00"/>
	Ulice:	<input type="text" value="Václavské náměstí"/>	Č.p.:	<input type="text" value="55"/>
	Stát:	<input type="text" value="Česká republika"/>		

Podpis**Potvrzení úředního ověření podpisu**

^I vyplní se pouze u zahraničních osob

^{II} lze alternativně zvolit, zda se vyplní datum narození nebo rodné číslo

^{III} vyplní se pouze u věřitele podnikatele

^{IV} vyplňte, pokud se liší od sídla či trvalého bydliště

PŘÍLOHA P III: Hlasovací lístek podle § 401 insolvenčního zákona

HLASOVACÍ LÍSTEK – ZPŮSOB ODDLUŽENÍ			
Soud	Krajský soud v Praze		Spis. značka
Schůze věřitelů svolána na den	25.6.2008		KSPH 4 INS 4 / 2008
Dlužník			
☒ 01 Fyzická osoba ☐ 02 Právnícká osoba Státní příslušnost ¹			
Osobní údaje	Příjmení:	Dlužil	Jméno:
	Titul za jm.:		Titul před jm.:
	Datum narození: ²	11.11.1911	Rodné číslo:
Údaj o podnik. ³	IČ:		Jiné registr.č.:
Trvalé bydliště	Obec:	Praha 1	PSČ:
	Ulice:	Václavské náměstí	Č.p.:
	Stát:	Česká republika	110 00 55
Věřitel			
☐ 03 Fyzická osoba ☒ 04 Právnícká osoba Právní řád založení ¹			
Právnícká osoba	Název/obch.firma:	TTT, a.s.	Jiné registr. č.:
	IČ:	111111111	
Sídlo	Obec:	Nymburk	PSČ:
	Ulice:	Dlouhá	Č.p.:
	Stát:	Česká republika	288 02 11
05 Korespondenční adresa ^{IV} ☐			
Elektronická adresa:		Akreditovaný poskytovatel certifikačních služeb:	
Pohledávka			
06 Pohledávka	Datum podání:	15.3.2008	Na částku:
			220 000
Příhlášku podal: ☒ hlasující věřitel ☐ jiná osoba - fyzická osoba ☐ jiná osoba - právnická osoba			
Pohledávka je zjištěna ☒ ano ☐ ne			
ve výši (Kč) 220 000			
08 Předmět a způsob hlasování:			
Ve věci způsobu oddlužení dlužníka hlasují:			
☐ pro zpeněžení majetkové podstaty ☒ pro plnění splátkového kalendáře			
Ve věci doporučení vyhovět žádosti dlužníka o stanovení jiné výše měsíčních splátek při oddlužení plněním splátkového kalendáře hlasují takto:			
☐ doporučuji vyhovět žádosti ☒ nedoporučuji vyhovět žádosti			
Jde o hlasování: ☐ před ☒ po zahájení insolvenčního řízení.			

Prohlašuji, že v celém rozsahu pohledávky, kterou hlasuji, jsem nezajištěným věřitelem.

Podpisem stvrzuje:

09 V

Praze

Dne

20.6.2008

10 Věřitel

11 Jiná osoba - fyzická osoba

12 Jiná osoba - právnická osoba

Jiná osoba -
fyzická osoba

Příjmení:

Peterka

Jméno:

Tomáš

Titul za jm.:

Titul před jm.:

Obec:

Ostrava

PSČ:

708 00

Ulice:

U Hřbitova

Č.p.:

15

Stát:

Česká republika

Podpis

--

Potvrzení úředního ověření podpisu

--

^I vyplní se pouze u zahraničních osob

^{II} lze alternativně zvolit, zda se vyplní datum narození nebo rodné číslo

^{III} vyplní se pouze u věřitele podnikatele

^{IV} vyplňte, pokud se liší od sídla či trvalého bydliště

PŘÍLOHA P IV: Návrh na povolení oddlužení

NÁVRH NA POVOLENÍ ODDLUŽENÍ

Soud:	Krajský soud v Brně	Sp. zn.: ⁱ	
-------	---------------------	-----------------------	--

01 Společný návrh manželů na povolení oddlužení Ano Ne

DLUŽNÍK

02 Typ: Fyzická osoba

Státní příslušnost:ⁱⁱ

Osobní údaje	Příjmení:	Čech	Jméno:	Petr
	Titul za jm.:	Ph.D.	Titul před jm.:	Mgr.
	Dat. narození: ⁱⁱⁱ	11.11.1911	Rodné číslo:	111111/1111
	Osobní stav:	svobodný	IČ: ^{iv}	
Trvalé bydliště	Obec:	Čechovice	PSČ:	111 11
	Ulice:	Čechovská	Č. p.:	11
	Stát:	Česká republika		

02 Typ: Fyzická osoba^v

Státní příslušnost:ⁱⁱ

Osobní údaje	Příjmení:		Jméno:	
	Titul za jm.:		Titul před jm.:	
	Dat. narození: ⁱⁱⁱ		Rodné číslo:	
	Osobní stav:		IČ: ^{iv}	
Trvalé bydliště	Obec:		PSČ:	
	Ulice:		Č. p.:	
	Stát:			

03 Typ: Právnícká osoba

Právní řád založení:ⁱⁱ

Právnícká osoba	Název/obch.firma:		Jiné registr. č.:	
	IČ:			
sídlo	Obec:		PSČ:	
	Ulice:		Č. p.:	
	Stát:			

04 Korespondenční adresa:^{vi}

Korespondenční adresa	Obec:		PSČ:	
	Ulice:		Č. p.:	
	Stát:			

Elektronická adresa:

Akreditovaný poskytovatel certifikačních služeb:

ⁱ vyplní se pouze tehdy, pokud je návrh na povolení oddlužení podáván po insolvenčním návrhu

ⁱⁱ vyplní se pouze u zahraničních osob

ⁱⁱⁱ datum narození se vyplní, pokud nebylo dlužníkovi přiděleno rodné číslo

^{iv} vyplní se, pokud bylo dlužníkovi přiděleno IČ

^v v případě podání společného návrhu manželů na povolení oddlužení vyplní druhý z manželů

^{vi} vyplňte, pokud se liší od sídla či trvalého bydliště

OSOBY OPRÁVNĚNÉ JEDNAT ZA DLUŽNÍKA^{vii}

05 Fyzická osoba	Příjmení:		Jméno:	
	Titul před jm.:		Titul za jm.:	
	Bydliště/Sídlo:		PSČ:	
	Ulice:		Č. p.:	
	Stát:			

06 Právnícká osoba	Název/obch.firma:			
	IČ.:		Jiné registr. č.:	
	Obec:		PSČ:	
	Ulice:		Č. p.:	
	Stát:			

05 Fyzická osoba	Příjmení:		Jméno:	
	Titul před jm.:		Titul za jm.:	
	Bydliště/Sídlo:		PSČ:	
	Ulice:		Č. p.:	
	Stát:			

06 Právnícká osoba	Název/obch.firma:			
	IČ.:		Jiné registr. č.:	
	Obec:		PSČ:	
	Ulice:		Č. p.:	
	Stát:			

^{vii} V případě společného návrhu manželů na povolení oddlužení se uvedou osoby oprávněné jednat za každého z manželů

NÁVRH NA POVOLENÍ ODDLUŽENÍ

Soud:	Krajský soud v Brně	Sp. zn.: ⁱ	
-------	---------------------	-----------------------	--

01 Společný návrh manželů na povolení oddlužení Ano Ne

DLUŽNÍK

02 Typ: Fyzická osoba

Státní příslušnost:ⁱⁱ

Osobní údaje	Příjmení:	Čech	Jméno:	Petr
	Titul za jm.:	Ph.D.	Titul před jm.:	Mgr.
	Dat. narození: ⁱⁱⁱ	11.11.1911	Rodné číslo:	111111/1111
	Osobní stav:	ženatý	IČ: ^{iv}	
Trvalé bydliště	Obec:	Čechovice	PSČ:	111 11
	Ulice:	Čechovská	Č. p.:	11
	Stát:	Česká republika		

02 Typ: Fyzická osoba^v

Státní příslušnost:ⁱⁱ

Osobní údaje	Příjmení:	Čechová	Jméno:	Marie
	Titul za jm.:		Titul před jm.:	
	Dat. narození: ⁱⁱⁱ	11.11.1911	Rodné číslo:	111111/1111
	Osobní stav:	vdaná	IČ: ^{iv}	
Trvalé bydliště	Obec:	Čechovice	PSČ:	111 11
	Ulice:	Čechovská	Č. p.:	11
	Stát:	Česká republika		

03 Typ: Právnícká osoba

Právní řád založení:ⁱⁱ

Právnícká osoba	Název/obch.firma:			
	IČ:		Jiné registr. č.:	
sídlo	Obec:		PSČ:	
	Ulice:		Č. p.:	
	Stát:			

04 Korespondenční adresa:^{vi}

Korespondenční adresa	Obec:		PSČ:	
	Ulice:		Č. p.:	
	Stát:			

Elektronická adresa:

Akreditovaný poskytovatel certifikačních služeb:

ⁱ vyplní se pouze tehdy, pokud je návrh na povolení oddlužení podáván po insolvenčním návrhu

ⁱⁱ vyplní se pouze u zahraničních osob

ⁱⁱⁱ datum narození se vyplní, pokud nebylo dlužníkovi přiděleno rodné číslo

^{iv} vyplní se, pokud bylo dlužníkovi přiděleno IČ

^v v případě podání společného návrhu manželů na povolení oddlužení vyplní druhý z manželů

^{vi} vyplňte, pokud se liší od sídla či trvalého bydliště

OSOBY OPRÁVNĚNÉ JEDNAT ZA DLUŽNÍKA^{vii}

05 Fyzická osoba	Příjmení:		Jméno:	
	Titul před jm.:		Titul za jm.:	
	Bydliště/Sídlo:		PSČ:	
	Ulice:		Č. p.:	
	Stát:			

06 Právnícká osoba	Název/obch.firma:			
	IČ.:		Jiné registr. č.:	
	Obec:		PSČ:	
	Ulice:		Č. p.:	
	Stát:			

05 Fyzická osoba	Příjmení:		Jméno:	
	Titul před jm.:		Titul za jm.:	
	Bydliště/Sídlo:		PSČ:	
	Ulice:		Č. p.:	
	Stát:			

06 Právnícká osoba	Název/obch.firma:			
	IČ.:		Jiné registr. č.:	
	Obec:		PSČ:	
	Ulice:		Č. p.:	
	Stát:			

^{vii} V případě společného návrhu manželů na povolení oddlužení se uvedou osoby oprávněné jednat za každého z manželů

PŘÍLOHA P V: Přihláška pohledávky

PŘIHLÁŠKA POHLEDÁVKY				
Soud	<input type="text" value="Krajský soud v Brně"/>	Spis. značka	<input type="text" value="KSBR 36 INS 6754 / 2012"/>	
Dlužník				
☒ 01 Fyzická osoba ☐ 02 Právnícká osoba		Státní příslušnost ^I <input type="text"/>		
Osobní údaje	Příjmení:	<input type="text" value="Čech"/>	Jméno:	<input type="text" value="Petr"/>
	Titul za jm.:	<input type="text"/>	Titul před jm.:	<input type="text"/>
	Datum narození: ^{II}	<input type="text"/>	Rodné číslo:	<input type="text"/>
Údaje o podnik. ^{III}	IČ:	<input type="text"/>	Jiné registr.č.:	<input type="text"/>
Bydliště/sídlo	Ulice:	<input type="text" value="Pražská"/>		
	Č.p./č.e.:	<input type="text" value="6945"/>	Č.o.:	<input type="text" value="12"/>
	Obec:	<input type="text" value="Brno"/>		
	PSČ:	<input type="text" value="64200"/>	Část obce:	<input type="text" value="Bosonohy"/>
	Stát:	<input type="text" value="Česká republika"/>		
Věřitel				
☐ 03 Fyzická osoba ☒ 04 Právnícká osoba		Právní řád založení ^I <input type="text"/>		
Právnícká osoba	Název/obch.firma:	<input type="text" value="Devátá úvěrová, a.s."/>		
	IČ:	<input type="text" value="7 2 4 5 4 9 7 1"/>	Jiné registr. č.:	<input type="text"/>
Sídlo	Ulice:	<input type="text" value="Brněnská"/>		
	Č.p./č.e.:	<input type="text" value="3452"/>	Č.o.:	<input type="text" value="14a"/>
	Obec:	<input type="text" value="Praha"/>		
	PSČ:	<input type="text" value="12000"/>	Část obce:	<input type="text"/>
	Stát:	<input type="text" value="Česká republika"/>		
	Číslo účtu:	<input type="text"/>		
	05 Korespondenční adresa ^{IV} ☐			
Elektronická adresa:		Akreditovaný poskytovatel certifikačních služeb:		
<input type="text"/>		<input type="text"/>		

^I vyplní se pouze u zahraničních osob

^{II} datum narození se vyplní, pokud nebylo přiděleno rodné číslo

^{III} vyplňte pouze tehdy jedná-li se o fyzickou osobu podnikatele

^{IV} vyplňte pokud se liší od sídla či trvalého bydliště

Přihláška pohledávky**Pohledávka č. 1**

Typ pohledávky: nezajištěná - hromadně

Poř.č.	Identifikace listiny/práv. důvodu, z nichž pohledávka vyplývá	Výše jistiny (Kč)	Výše příslušenství (Kč)	Splatnost	Vykonatelnost	
1	tel. služby, faktura č. 0001	500,00	100,00	12.1.2011	ANO	+ -
2	tel. služby, faktura č. 0002	500,00	50,00	12.1.2011	ANO	+ -

Celková výše jistiny (Kč): 1 000,00

06 Důvod vzniku: Neuhrazená cena za poskytování služeb dle smlouvy č. 20395346 ze dne 15.6.2010 vyúčtovaná fakturami č. 0001 a 0002.

07 Další okolnosti:

08 Vykonatelnost: 09 Příslušenství:

Druh: Zákonné úroky z prodlení

Celková výše (Kč): 150,00

Způsob výpočtu: Roční úroky z prodlení z částky 1.000,- Kč ve výši 7,75% od 3.9.2010 do 18.9.2012.

Celková výše pohledávky: 1 150,00

10 Vlastnosti pohledávky: Podřízená: ne anoPeněžita: ne anoPodmíněná: ne anoSplatná: ne anoPohledávka: v Kč v cizí měně**Pohledávka č. 2**

Typ pohledávky: zajištěná majetkem dlužníka

Výše jistiny (Kč): 500 000,00

12 Důvod vzniku: Poskytnutí úvěru na základě Smlouvy o úvěru ze dne 20.6.2010, ve znění dodatků č. 1-13.

13 Další okolnosti:

14 Vykonatelnost:

pro částku: 500 000,00

dle: Vykonatelného platebního rozkazu Městského soudu v Brně, čj. 12 EC 124/2011 ze dne 20.7.2011, právní moc 20.8.0211

15 Příslušenství:

Druh: Smluvní úroky z prodlení, náklady soudního řízení

Výše (Kč): 68 345,00

Způsob výpočtu: Smluvní úrok prodlení z částky 500.000,- Kč Kč ve výši 0,08% denně od 20.7.2010 do 30.5.2011.
Náklady soudního řízení - soudní poplatek ve výši 25.000,- Kč

Celková výše pohledávky: 568 345,00

Tato pohledávka je zajištěna majetkem, který náleží do majetkové podstaty dlužníka a je uplatňováno právo na uspokojení ze zajištění. Pohledávka není zajištěna jiným způsobem.

16 Důvod: Smlouva o zřízení zástavního práva ze dne 20.6.2010.

17 Majetek tvořící předmět zajištění: Automobil značky Mercedes výrobní číslo....., rok výroby....

18 Okamžik vzniku zajištění: 20.6.2010

19 Rozhodné právo, kterým se zajištění řídí: České

20 Výpočet dle §171:

21 Dohoda dle §299: ano ne

22 Vlastnosti pohledávky:

Podřízená: ne ano

Peněžitá: ne ano

Podmíněná: ne ano

Splatná: ne ano

Pohledávka: v Kč v cizí měně

47 Celková výše přihlášených pohledávek (Kč):	569 495,00
48 Celková výše nezajištěných pohledávek (Kč):	1 150,00
49 Celková výše zajištěných pohledávek (Kč):	568 345,00
50 Počet pohledávek:	
51 Počet vložených stran:	

Věřitel prohlašuje, že údaje v přihlášce jsou pravdivé.

52 Seznam příloh:

Povinné přílohy:

1. Je-li věřitel právnická osoba - výpis z obchodního rejstříku nebo obdobného registru.
2. Kopie smluv, soudních nebo jiných rozhodnutí a dalších listin dokládajících údaje uvedené v přihlášce pohledávky.
3. Je-li věřitel zastoupen na základě plné moci – plná moc.

Vložit elektronickou přílohu

1	Plná moc.doc	-
2	Smlouva o poskytování tel. služeb.doc	-
3	Smlouva o úvěru.doc	-
4	Výpis z OR.doc	-

Zde uveďte veškeré přílohy, které jsou k přihlášce přikládány v listinné podobě:

1		+ -

Podpisem stvrzuje:				
53 V	Praze	Dne	29.10.2012	
☐ Věřitel ☒ Zástupce				
Druh zástupce: Právní zástupce (advokát, notář, patentový zástupce, daňový poradce)				
55 Fyzická osoba	Příjmení:	Sadilek	Jméno: Petr	
	Titul za jm.:		Titul před jm.: Mgr	
	Ulice:	Vyšehradská		
	Č.p./č.e.:		Č.o.:	36
	Obec:	Praha		
	PSČ:	12000	Část obce:	
	Stát:	Česká republika		
Způsob doručení přihlášky pohledávky na soud:				
☐ Listinná podoba ☐ Datová schránka/e-mail ☒ ePodatelna MSp				
Žádám o potvrzení doručení formuláře na elektronickou adresu:			Digitální podpis	
advokatpetr@seznam.cz				
Identifikátor (GUID)	c573728c-6a20-0001-b0ff-f1efd788fbe0			
			Odeslat	

PŘÍLOHA P VI: Popření pohledávky přihlášeným věřitelem

POPŘENÍ POHLEDÁVKY PŘIHLÁŠENÝM VĚŘITELEM					
Soud	Městský soud v Praze		Spis. značka	MSPH 28	INS 3 / 2011
Věřitel, který popírá pohledávku					
☒ 01 Fyzická osoba ☐ 02 Právnická osoba Státní příslušnost ¹					
Osobní údaje	Příjmení:	Soudil	Jméno:	Anton	
	Titul za jm.:	Ph.D.	Titul před jm.:	JUDr.	
	Datum narození: ²	11.11.1971	Rodné číslo:	711111/1106	
Údaj o podnik. ³	IČ:		Jiné registr.č.:		
Trvalé bydliště	Obec:	Praha	PSČ:	110 00	
	Ulice:	Václavské náměstí	Č.p.:	54	
	Stát:	Česká republika			
03 Korespondenční adresa ⁴ ☐					
Elektronická adresa:			Akreditovaný poskytovatel certifikačních služeb:		
Věřitel, jehož pohledávka je popírána					
☒ 04 Fyzická osoba ☐ 05 Právnická osoba Státní příslušnost ¹					
Osobní údaje	Příjmení:	Prošel	Jméno:	Jiří	
	Titul za jm.:	Ph.D.	Titul před jm.:	Mgr.	
	Datum narození: ²	22.12.1972	Rodné číslo:	721222/2215	
Údaj o podnik. ³	IČ:		Jiné registr.č.:		
Trvalé bydliště	Obec:	Praha	PSČ:	100 00	
	Ulice:	Václavské náměstí	Č.p.:	32	
	Stát:	Česká republika			
Popření pohledávky přihlášeným věřitelem					
Popíraná pohledávka A					
06 Označení pohledávky, která je popírána					
MSPH 28 INS 3/2011-P-11-1, pohledávka č. 2 ve výši 11.400,- Kč					
Pohledávka je popírána:					
07 Co do její pravosti: ☒ ano ☐ ne					
08 Co do její výše: ☐ ano ☒ ne					
09 Co do jejího pořadí: ☐ ano ☒ ne					
10 Vymezení důvodů, pro které je pohledávka popírána					
Zde vymezte důvody, pro které je pohledávky popírána co do její pravosti, co do její výše nebo co do jejího pořadí a uveďte argumenty tak, aby byly insolvenčnímu soud zřejmé důvody popření, které mohou účinně zpochybnit pravost,					

vyšší a pořadí popírané pohledávky jiného věřitele.

Seznam příloh:

Vložit přílohu

Povinné přílohy:

1. Kopie smluv, soudních rozhodnutí a dalších listin dokládajících důvody popření pohledávky
2. Plná moc udělená přihlášeným věřitelem zmocněnci, pokud je přihlášený věřitel zastoupen na základě plné moci.

Podpisem stvrzuje:

14 Věřitel   15 Jiná osoba - fyzická osoba   16 Jiná osoba - právnická osoba

Věřitel	Příjmení:	Soudil	Jméno:	Anton
	Titul za jm.:	Ph.D.	Titul před jm.:	JUDr.
	Datum narození: ^{II}	11.11.1971	Rodné číslo:	711111/1106
	Obec:	Praha	PSČ:	110 00
	Ulice:	Václavské náměstí	Č.p.:	54
	Stát:	Česká republika		

13 V Praze

Dne 28.3.2011

Podpis

^I vyplní se pouze u zahraničních osob

^{II} datum narození se vyplní, pokud nebylo přiděleno rodné číslo

^{III} vyplní se pouze u věřitele podnikatele

^{IV} vyplňte, pokud se liší od sídla či trvalého bydliště